

Toto rozhodnutie bolo zmenené rozhodnutím Rady č. 13517-9000/2022

Bratislava 3. 10. 2022
Číslo: 10699-6000/2022-OD

Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné obstarávanie podľa § 140 a orgán príslušný podľa § 147 písm. c), § 167 ods. 2 písm. b) a § 169 ods. 1 písm. d) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci námietok záujemcu XY (ďalej len „navrhovateľ“), smerujúcich podľa § 170 ods. 3 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu s vybraným dodávateľom postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na predmet nadlimitnej zákazky s názvom „Nákup vrtuľníka 2“, vyhlásenej verejným obstarávateľom **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova 2, 812 72 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 00151866 (ďalej len „kontrolovaný“), uverejnením Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex ante v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET, vydáva toto

r o z h o d n u t i e :

Úrad pre verejné obstarávanie **podľa § 175 ods. 1 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov nariaďuje kontrolovanému**, verejnému obstarávateľovi **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova 2, 812 72 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 00151866, **zrušiť verejné obstarávanie na predmet nadlimitnej zákazky s názvom „Nákup vrtuľníka 2“, zadávanej postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) tohto zákona**, vyhlásenej v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET, a to **do 30 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ dňa 28. 7. 2022 doručil Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) námietky v listinnej podobe smerujúce podľa § 170 ods. 3 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu s vybraným dodávateľom postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Kontrolovanému boli doručené námietky navrhovateľa taktiež dňa 28. 7. 2022 v listinnej podobe vzhľadom na skutočnosť, že komunikácia a výmena informácií vo verejnom obstarávaní, ktorého sa námietka týka, sa neuskutočňuje funkčnosťou konkrétneho informačného systému.
2. Úrad konštatuje, že **dňa 31. 3. 2022 nadobudol účinnosť zákon č. 395/2021 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení *Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely. Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.*

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

3. Úrad v nadväznosti na zmeny v právnej úprave verejného obstarávania prijaté zákonom č. 395/2021 Z. z. konštatuje, že postup zadávania zákazky, ktorý je predmetom podaných námietok, ako aj postup úradu v predmetnom konaní o námietkach navrhovateľa, sa spravuje právnymi predpismi účinnými od 31. 3. 2022, a teda **zákomom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 31. 3. 2022** (ďalej len „**zákon o verejnom obstarávaní**“).
4. Podaniu námietok zo strany navrhovateľa predchádzalo doručenie žiadosti o nápravu v zmysle § 164 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v listinnej podobe dňa 11. 7. 2022. Kontrolovaný žiadosť o nápravu vybavil dňa 18. 7. 2022 dorúčením dokumentu navrhovateľovi, označeného ako „Žiadosť o nápravu - odpoveď“ z toho istého dňa. Na základe uvedeného možno konštatovať, že **námietky boli doručené úradu a kontrolovanému v lehote** podľa § 170 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní **a v podobe** podľa § 170 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní. V nadväznosti na to úrad konštatuje, že námietky navrhovateľa obsahujú všetky obligatórne náležitosti námietok podľa § 170 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ doručil úradu námietky v zmysle § 170 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní ako **záujemca**. Podľa § 2 ods. 5 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní, na účely tohto zákona sa rozumie záujemcom hospodársky subjekt, ktorý má záujem o účasť vo verejnom obstarávaní. V danom prípade úrad *ex officio* preskúmal aktívnu vecnú legitimáciu navrhovateľa na podanie námietok, pričom zistil nasledovné: navrhovateľ je hospodárskym subjektom poskytujúcim na trhu služby, ktoré sú predmetom zákazky, o čom svedčí aj skutočnosť, že kontrolovaný kontaktoval navrhovateľa v súvislosti s predmetnou zákazkou, a ktorý v nadväznosti na to aj náležite prejavil svoj záujem o uzavretie zmluvy v priamom rokovacom konaní. Na základe toho možno podľa názoru úradu jednoznačne konštatovať, že navrhovateľ vystupuje vo vzťahu k predmetnému verejnému obstarávaniu v postavení záujemcu, a preto bol podľa úradu aktívne legitimovaným subjektom na podanie námietok, a to v intenciách ustanovenia § 170 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní.
5. Podľa § 172 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní s podaním námietok je navrhovateľ povinný zložiť na účet úradu kauciu; táto povinnosť sa nevzťahuje na orgán štátnej správy podľa § 170 ods. 1 písm. e). Kaucia musí byť pripísaná na účet úradu najneskôr na druhý pracovný deň nasledujúci po doručení námietok v lehote podľa § 170 ods. 4. Za každú skutočnosť, proti ktorej námietky podľa § 170 ods. 3 smerujú, sa skladá samostatná kaucia.
6. Z ustanovenia § 172 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva, že výška kaucie pri podaní námietok je 0,1 % z predpokladanej hodnoty zákazky alebo koncesie, najmenej však 2 000 EUR a najviac
 - a) 10 000 EUR, ak ide o námietky podľa § 170 ods. 3 písm. a) a b),
 - b) 50 000 EUR, ak ide o iné námietky, ako uvedené v písmene a).
7. Z uvedeného vyplýva, že 0,1 % z predpokladanej hodnoty zákazky (16 253 076,00 EUR bez DPH) je 16 253,08 EUR. Nakoľko v tomto prípade 0,1% z predpokladanej hodnoty zákazky presiahlo sumu 10 000 EUR, a jedná sa o námietky podľa § 170 ods. 3 písm. a) zákona

o verejnom obstarávaní, tak navrhovateľ bol v danom prípade povinný s podaním námietok zložiť na účet úradu kauciu vo výške 10 000 EUR.

8. Úrad lustráciou účtu úradu zistil, že **navrhovateľ s podaním námietok zložil na účet úradu dňa 27. 7. 2022 kauciu v celkovej výške 10 000 EUR.**
9. Na základe vyššie uvedených skutočností má úrad za to, že s podaním námietok navrhovateľa boli splnené procesné podmienky pre konanie vo veci.

Námietky navrhovateľa

10. Navrhovateľ na úvod námietok uvádza, že kontrolovaný uverejnil v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET „Oznámenie o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ na predmet nadlimitnej zákazky s názvom „Nákup vrtuľníka 2“, ref. č. SE-VO-2022/004115, ktorej predmetom je, cit.: *„nákup 1 ks dvojmotorového vrtuľníka vo výkonnostnej kategórii A spolu s výcvikom a modifikáciami.“*, z čoho je zrejmé, že zámerom navrhovateľa je uzavrieť zmluvu na predmet zákazky, t. j. nákup vrtuľníka, postupom priameho rokovacieho konania z dôvodu údajnej mimoriadnej udalosti podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní so spoločnosťou Castle Air Limited, Liskeard Cornwall PL14 3PX, Trebrow, Spojené kráľovstvo, za cenu 16 253 076,00 EUR bez DPH, a teda cit.: **„Verejný obstarávateľ tak má v úmysle kúpiť priamo a bez verejnej súťaže dvojmotorový vrtuľník v požadovanej kvalite a parametroch spolu za 16.253.076 Eur bez DPH.“**
11. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že kontrolovaný uverejnil v rovnakom čase v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349789 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30764-DET „Oznámenie o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ na predmet nadlimitnej zákazky s názvom „Nákup vrtuľníka 1“, ref. č. SE-VO-2022/004114, v ktorej je zámerom kontrolovaného uzavrieť zmluvu na predmet zákazky, t. j. nákup 1 ks dvojmotorového vrtuľníka vo výkonnostnej kategórii A spolu s výcvikom a modifikáciami, postupom priameho rokovacieho konania z dôvodu údajnej mimoriadnej udalosti podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní so spoločnosťou Helipool GmbH, Schifflande 2, 9496 Balzers, Lichtenštajnsko za cenu 13 135 000,00 EUR bez DPH. V tejto súvislosti preto navrhovateľ uvádza, cit.: *„Navrhovateľ, aj napriek skutočnosti, že jeho Námietky smerujú proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu pri Nákupe vrtuľníka (t. j. Zákazke), uvádza pre úplnosť aj odkaz na Zákazku 2, nakoľko obe Zákazky spolu súvisia, pričom v ďalšej časti odôvodnenia týchto Námietok je pre kontext a lepšie porozumenie potrebné brať popri Zákazke do úvahy aj Zákazku č. 2. Rovnako pre úplnosť Navrhovateľ uvádza, že spoločne s týmito Námietkami podáva námietky aj proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu pri Nákupe vrtuľníka 2 (t. j. Zákazke 2).“*
12. V kontexte vyššie popísaných skutočností, preto navrhovateľ konštatuje, že cit.: **„Spoločnosť XY („Navrhovateľ“) nesúhlasí so zámerom Verejného obstarávateľa uzavrieť zmluvu so spoločnosťou Castle Air Limited a navyše je presvedčená, že na použitie PRK pri nákupe vrtuľníkov nebol daný žiaden zákonný dôvod.“**, a preto dňa 11. 7. 2022 doručil

kontrolovanému žiadost' o nápravu podľa § 164 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu v súvislosti s predmetnou zákazkou, v nadväznosti na ktorú kontrolovaný doručil navrhovateľovi oznámenie o zamietnutí jeho žiadosti o nápravu v plnom rozsahu v zmysle § 165 ods. 3 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní dňa 18. 7. 2022.

13. V rámci úvodnej časti námietok ešte navrhovateľ porušenie zákona o verejnom obstarávaní opiera o neexistenciu dôvodu pre postup priameho rokovacieho konania, ale rovnako aj základné princípy verejného obstarávania v zmysle § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, a to najmä princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti a smerníc Európskej únie. V nadväznosti na to namietané skutočnosti rozdeľuje do niekoľkých samostatných bodov, a to:
- a) námietky voči použitiu priameho rokovacieho konania – odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania
 - b) námietky proti použitiu priameho rokovacieho konania – právne zhodnotenie
 - c) výber dodávateľa – skutková situácia
 - d) výber dodávateľa – právne zhodnotenie

Ad a) Námietky voči použitiu priameho rokovacieho konania – odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania

14. Vo vzťahu k tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje na „Prílohu D1 – Všeobecné obstarávanie“, časť D1.3 „Vysvetlenie“ „Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ uverejnenom vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET, a súčasne aj na Oddiel IV „Postup“, bod IV.1.1) „Druh postupu“ „Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022, a to v spojení s osobitným odôvodnením pre použitie priameho rokovacieho konania v predmetnej zákazke, ktoré kontrolovaný uverejnil na svojom profile na webovom sídle úradu dňa 29. 6. 2022, v zmysle ktorých je dôvodom použitia priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, cit.: „(...) **mimoriadna udalosť nespôsobená Verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať, a vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemožno postupovať inak; PRK je navyše údajne uskutočnené na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia.**“, a preto podľa názoru kontrolovaného spĺňa všetky podmienky podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní.
15. Navrhovateľ v tejto súvislosti následne preto uvádza, že cit:
- „Za súčasného zostručnenia Odôvodnenia PRK majú byť pre legitímnosť tohto postupu určujúce najmä nasledujúce skutkové a právne okolnosti:*
- *Verejný obstarávateľ aktuálne disponuje dvoma ruskými vrtuľníkmi typu Mi-171 a jedným kanadsko-americkým vrtuľníkom Bell 429;*
 - *tento počet vrtuľníkov (2 x Mi-171 a 1 x Bell 429) predstavuje podľa Verejného obstarávateľa minimálny stav nevyhnutný na zabezpečenie schopnosti plnenia potrebných úloh na území Slovenskej republiky;*

- výrobcom Mi-171 je však spoločnosť JSC Russian Helicopters (Vertolety Rossii), ktorej materskou spoločnosťou je ROSTEC (Russian technologies state corporation), štátom vlastnená ruská spoločnosť uvedená v prílohe XIX k článku 5aa ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým sa destabilizuje situácia na Ukrajine („Nariadenie“)¹
- spomínaný článok 5aa Nariadenia bol prijatý ako súčasť medzinárodných sankcií reagujúcich na vojenskú inváziu na Ukrajine (zmena nariadením Rady (EÚ) č. 2022/428 z 15. 3. 2022) a znamená, že v dôsledku viac ako 50 %-tej majetkovej účasti štátnej spoločnosti ROSTEC v JSC Russian Helicopters sa Verejný obstarávateľ od 15. 5. 2022² už nemôže zapojiť do žiadnej novej transakcie s touto spoločnosťou; navyše, s platnosťou od 26. 2. 2022 bola na Slovensku vyhlásená **mimoriadna situácia**, ktorá stále trvá;³
- v tejto súvislosti Verejný obstarávateľ tvrdí, že existuje významné riziko ukončenia prevádzkyschopnosti ruských vrtuľníkov Mi-171, nakoľko dostupnosť náhradných dielov je závislá na dodávkach z Ruskej federácie (všetky diely sú vyrábané ruským štátnym holdingom, ktorý je na sankčnom zozname, a ktorý **údajne neposkytol licenciú na ich výrobu tretím stranám mimo Ruskej federácie**);
- Verejný obstarávateľ sa ďalej obáva uplatnenia recipročných sankcií, kedy by Ruská federácia reagovala na postup Európskej únie a **zakázala s okamžitou platnosťou poskytovanie údajov pre riadenie zachovanie letovej spôsobilosti a pre údržbu** (pozn. pre všetky úkony súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti a údržbou vrtuľníkov musia byť rešpektované pokyny vydávané výrobcom, t. j. JSC Russian Helicopters), nepodari sa mu získať súhlas konštrukčnej kancelárie/výrobcu Mi-171, ak nastane porucha mimo rozsah štandardných opráv, prípadne nastane iná okolnosť spôsobujúca ukončenie prevádzkyschopnosti jedného z vrtuľníkov Mi-171;
- **Verejný obstarávateľ má tak prostredníctvom priameho zadania postupom PRK za cieľ skoré vyradenie ruských helikoptér Mi-171 a ich nahradenie novými modelmi vrtuľníkov, pričom argumentuje hrozbou prerušenia prevádzky (ohrozené informácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, dáta pre údržbu a dodávka náhradných dielov) a ohrozením vnútornej bezpečnosti štátu.** “

16. Ďalšou veľmi podstatnou skutočnosťou podľa navrhovateľa je aj skutočnosť, že nákup vrtuľníkov sa uskutočňuje na podklade uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4.

¹ 5aa ods. 1 Nariadenia: „Zakazuje sa priamo alebo nepriamo sa zapojiť do akejkoľvek transakcie s: a) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným v Rusku, ktoré sú verejne kontrolované alebo ktoré sú z viac ako 50 % vo verejnom vlastníctve, alebo v ktorých má Rusko, jeho vláda alebo centrálna banka právo podieľať sa na ziskoch, alebo s ktorými má Rusko, jeho vláda alebo centrálna banka iný podstatný hospodársky vzťah, ako sa uvádza v prílohe XIX; b) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným mimo Únie, ktorých vlastnícke práva z viac ako 50 % priamo alebo nepriamo vlastní subjekt uvedený v prílohe XIX; alebo c) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov subjektu uvedeného v písmene a) alebo b) tohto odseku.“

² § 5aa ods. 2 Nariadenia: „Zákaz uvedený v odseku 1 sa nevzťahuje na plnenie do 15. mája 2022 zmlúv uzavretých pred 16. marcom 2022 alebo doplnkových zmlúv potrebných na plnenie takýchto zmlúv.“

³ Na základe uznesenia vlády SR č. 142 zo dňa 26.2.2022 vláda SR schválila návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov z dôvodu hromadného prílevu cudzincov na územie Slovenskej republiky. **Mimoriadna situácia bola vyhlásená od 26. 02. 2022 od 12.00 h pre územie Slovenskej republiky a stále trvá.**

2022 k návrhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s tým, že toto uznesenie uložilo ministrovi vnútra bezodkladne, cit:

- „zabezpečiť úlohy súvisiace s návrhom na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra SR podľa bodu A.1 tohto uznesenia, vrátane oslovenia relevantných výrobcov, resp. zástupcov producentov vhodných vrtuľníkov a až následne obchodníkov s vhodnými vrtuľníkmi; a
- uzatvoriť zmluvu na nákup nových vrtuľníkov len po predchádzajúcom súhlase vlády Slovenskej republiky.“

17. Navrhovateľ na základe všetkých uvedených skutočností, preto v nadväznosti na jeho argumentáciu v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia k namietaným skutočnostiam uvádza, že cit.:

„Navrhovateľ na tomto mieste v súlade s vyššie uvedeným a s poukazom na detailnú argumentáciu v ďalšom texte s poľutovaním konštatuje, že:

- *dôvody uvedené v Odôvodnení PRK nie sú pre zákonnosť postupu Verejného obstarávateľa formou PRK dostatočné (a mnohé z nich ani neexistujú), ako aj že*
- *Verejný obstarávateľ podľa dostupných informácií nepostupoval v súlade s Uznesením vlády č. 269, keď síce „na oko“ oslovil relevantných výrobcov (vrátane Navrhovateľa), avšak ponuky týchto výrobcov (vrátane Navrhovateľa) nijako relevantne nevyhodnocoval, a zrejme ani nemal v úmysle vyhodnocovať; úspešný uchádzač je pritom iba obchodníkom s vhodným vrtuľníkom, a nie jeho výrobcom.*

Navrhovateľ sa v tejto súvislosti domnieva, že Verejný obstarávateľ sa snaží využiť súčasnú mimoriadnu situáciu ako „zámienku“ na zadanie zákazky vopred vybranému dodávateľovi.“

Ad b) Námietky proti použitiu PRK – právne zhodnotenie

18. Navrhovateľ v úvodnej časti námietok uvádza, že nerozporuje legitimitu snáh kontrolovaného o nahradenie ruských helikoptér Mi-171 novými modelmi, a tým ani účel zvýšenia úrovne vnútornej bezpečnosti štátu, a rovnako ani všeobecnú aplikabilitu čl. 5aa nariadenia Rady Európskej únie č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým sa destabilizuje situácia na Ukrajine (ďalej len „Nariadenie“) na transakcie s ruským štátnym holdingom, závažnosť vojnového konfliktu na Ukrajine, vplyv Ruska a jeho dodávateľov na územie Európy, a ďalšie aktuálne závažné skutočnosti.
19. Vzápätí na to však navrhovateľ uvádza, že nemožno prehliadať, že vyhlásený stav mimoriadnej situácie v Slovenskej republike trvá od 26. 2. 2022, a cit.: „(...) **nemôže slúžiť ako všeobecný prostriedok na „nútené uzatvorenie“ hospodárskej súťaže, resp. priame zadanie Zákazky vopred vybranému dodávateľovi. Verejný obstarávateľ mal (a stále má) v porovnaní s PRK k dispozícii diapazón iných (vhodnejších a menej invazívnych) riešení, napr. skrátenie lehôt pri otvorenej verejnej súťaži podľa § 66 ods. 4 ZVO, užšia súťaž, rokovacie konanie so zverejnením a pod. Takýto (súťažný) postup mohol Verejný obstarávateľ využiť pri nákupe vrtuľníkov úplne bezpečne, t. j. bez toho, aby tým ohrozil fungujúcu letovú prevádzku.**“, pričom v tejto súvislosti navrhovateľ príkladom poukazuje na znenie bodu 80 recitálu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára

2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES týkajúceho sa významu uprednostnenia skrátených lehôt pred priamym rokovacím konaním, a to nasledovne, cit.: „(...) **okrem toho by verejní obstarávatelia mali mať možnosť ďalej skrátiť lehoty na predloženie žiadostí o účasť a ponúk v prípadoch, keď naliehavá situácia spôsobí, že bežné lehoty sú neuplatniteľné, pričom ale neznemožní bežný postup so zverejnením. Iba vo výnimočných situáciách, keď z dôvodu mimoriadnej naliehavosti (...) nie je možné vykonať bežný postup, a to ani so skrátenými lehotami, by verejní obstarávatelia, pokiaľ je to úplne nevyhnutné, mali mať možnosť zadávať zákazky na základe rokovacieho konania bez predchádzajúceho zverejnenia. Tak tomu môže byť v prípade, keď si prírodné katastrofy vyžadujú bezodkladné opatrenia.**“, na základe čoho následne navrhovateľ konštatuje, cit.: „Napokon je nevyhnutné zdôrazniť aj pre Verejného obstarávateľa notoricky známu skutočnosť, t. j. že PRK je jediným nesúťažným spôsobom zadávania nadlimitných zákaziek a zákonite sa vyznačuje najzávažnejšími dopadmi na hospodársku súťaž. Prvotný záujem stojí na efektívnej konkurencii, ktorá v prípade priameho nákupu vrtuľníkov Verejným obstarávateľom v zásade neexistovala, resp. existovala len fiktívne (Verejný obstarávateľ síce vykonal prieskum trhu, ale nijako ho vo výbere nezohľadnil).“

20. Navrhovateľ ďalej poukazuje aj na oznámenie o zamietnutí žiadosti o nápravu, kde kontrolovaný okrem iného uviedol, cit.: „Po splnení stanovených podmienok je postup PRK zákonným a nespochybniteľne časovo najmenej náročným postupom zadávania zákazky od vzniku potreby nákupu po dodanie.“, v nadväznosti na čo navrhovateľ uvádza, že túto skutočnosť ani nenamieta, ale práve naopak namieta neexistenciu dôvodov na takýto postup, resp. zadávanie zákazky prostredníctvom priameho rokovacieho konania vzhľadom na individuálne okolnosti zadávania predmetu zákazky z dôvodov, ktoré špecifikuje nižšie.
21. Navrhovateľ ďalej konštatuje, že vo všeobecnosti platí, že ak kontrolovaný argumentuje splnením podmienok „mimoriadnej udalosti“ podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, tak aplikácia tejto podmienky na použitie priameho rokovacieho konania je oprávnená len vtedy, ak sa preukáže, že nastala mimoriadna udalosť, cit.: „(...) (1) ktorú verejný obstarávateľ **nespôsobil**, (2) ktorú nemohol predvídať, a (3) z ktorej vyplynula časová tieseň neumožňujúca dodržať časové limity ustanovené zákonom v súvislosti s otvorenými súťažnými postupmi (...)“, pričom medzi nepredvídateľnou mimoriadnou udalosťou a časovou tiesňou musí existovať kauzálna väzba, na základe čoho následne navrhovateľ konštatuje, že cit.: „Ak jedna z týchto podmienok nie je splnená, použitie priameho rokovacieho konania **nie je opodstatnené.**“
22. Na základe aplikácie vyššie špecifikovaných všeobecných podmienok na dané skutkové okolnosti navrhovateľ konštatuje, že cit.: „(...) **pre nákup vrtuľníka prostredníctvom PRK neboli podľa názoru Navrhovateľa splnené podmienky podľa § 81 písm. c) ZVO najmä z dôvodu (1) absencie časovej tiesne, pričom (2) problémy s prevádzkou vrtuľníkov ešte nenastali (t. j. môžu, ale nemusia nastať pro futuro), s tým, že (3) vznik týchto problémov zrejme ani nikdy nenastane; Verejný obstarávateľ totiž vo viacerých častiach opisu skutočnej, resp. technickej situácie Odôvodnenia PRK neposkytuje skutočný obraz o letovej prevádzke, údržbe helikoptér a možnosti zaobstarania náhradných dielov.**

Napokon, (4) k súčasnej (údajne akútnej) potrebe vyradenia ruských helikoptér Mi-171 z letky MV SR významne prispela tiež historická pasivita Verejného obstarávateľa.“

23. Navrhovateľ sa následne v nadväznosti na predchádzajúci bod tohto rozhodnutia vyjadruje k jednotlivým vyššie špecifikovaným bodom podmieňujúcim oprávnenosť použitia priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní.
24. Navrhovateľ v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že kontrolovaný odvodzuje nevyhnutnosť nahradenia ruských vrtuľníkov Mi-171 od okolností, ktoré ešte vôbec nenastali, týkajúcich sa konkrétne buď uplatnenia recipročných sankcií zo strany Ruskej federácie (tieto skutočnosti nenastali, a podľa navrhovateľa zrejme ani nikdy nenastanú) alebo výskytu poruchy mimo rozsah štandardných opráv. Čo sa týka recipročných sankcií zo strany Ruskej federácie, navrhovateľ nemá žiadnu vedomosť o existencii recipročných sankcií, ktoré by ovplyvňovali prevádzky vrtuľníkov v krajinách Európskej únie. Verejný obstarávateľ síce vo svojej reakcii v oznámení o zamietnutí uviedol, že cit.: „(...) tieto skutočnosti (odkazujúc na recipročné sankcie zo strany Ruskej federácie) nemajú nastať ale už nastali a majú dopad na dostupnosť vyššie uvedených služieb, tovarov a informácií a teda na schopnosť garantovať prevádzky vrtuľníkov Mi-171,“ s čím však navrhovateľ zásadne nesúhlasí, nakoľko ani pri svojom najlepšom vedomí a svedomí nemá žiadnu vedomosť o tom, že by k zmieňovaným problémom s prevádzkami vrtuľníkov v krajinách Európskej únie pre dopad opatrení skutočne dochádzalo. Navrhovateľ sa v tejto súvislosti bližšie zaoberá argumentáciou kontrolovaného aj s ohľadom na príklad z Českej republiky, a to konkrétne na článok z českých novín zo dňa 14. 7. 2022 týkajúci sa pozastavenia certifikátov pre českú firmu LOM Praha na opravu vrtuľníkov od ruského výrobcu⁴, ktorý však podľa navrhovateľa vôbec nerozporuje jeho argumentáciu, pretože cit.: „Aj v tomto prípade totiž platí, že pozastavenie certifikátov na opravu vrtuľníkov nijakým spôsobom obranyschopnosť Českej republiky neohrozilo. Napokon, o tejto skutočnosti svedčí aj samotná citácia z odkazovaného článku: „**Předmetný krok ze strany Ruské federace zásadně neovlivňuje chod LOM Praha s.p. Státní podnik již přijal komplex opatření na národní úrovni s alianční podporou, což zajistí kontinuální pokračování jeho činnosti.**“
25. V súvislosti s argumentom navrhovateľa týkajúcom sa výskytu poruchy mimo rozsah štandardných opráv, tak v tomto prípade sa takáto porucha podľa informácií navrhovateľa ešte nikdy pri vrtuľníkoch Mi-171 na Slovensku nevyskytla, prípadne sa vyskytla pomerne dávno. Je preto skutočne veľmi málo pravdepodobné, že by tomu bolo inak v priebehu pár nadchádzajúcich týždňov alebo mesiacov (za súčasnej aplikácie skrátených lehôt), počas ktorých by kontrolovaný sťažil vrtuľníky otvoreným postupom. Inými slovami, navrhovateľ nespochybňuje odpoveď kontrolovaného na otázku, „či vrtuľníky Mi-171 nahradiť“, ale podstatné je „akým verejno-obstarávacím postupom“, a za akú cenu. Navrhovateľ sa domnieva, ale zároveň je o tom aj úplne presvedčený, že akútnosť tejto transakcie nedosahuje rozmery pre uplatnenie postupu priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní.
26. V tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje aj na metodiku verejného obstarávania, podľa ktorej špeciálne okolnosti, na ktoré sa kontrolovaný odvoláva, musia aj reálne nastať a existovať v čase zadávania zákazky, resp. výberu postupu verejného obstarávania, pričom kontrolovaný takisto musí vznik a trvanie týchto okolností podporiť dôkazmi, ktoré preukážu, že okolnosti

⁴ Dostupné na: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/rnsko-pozastavilo-firme-lom-praha-certifikaty-pro-opravy-vrtulniku-ruske-vyroby/2231392>

nastali úplne a v plnom rozsahu už v čase zadávania zákazky. Nemôže ísť teda podľa navrhovateľa o také skutočnosti, ktoré ešte len *pro futuro* hypoteticky nastanú (ale aj nemusia nastať).⁵

27. Navrhovateľ preto v kontexte uvedeného opätovne poukazuje na oznámenie o zamietnutí žiadosti o nápravu, v ktorej kontrolovaný v rámci odôvodnenia uviedol, cit.: „v *odôvodnení PRK jasne uviedol sled udalostí vedúcich k vzniku potreby nahradenia vrtuľníkov, prijaté reštriktívne opatrenia a zároveň upozornil na následky a dopady ohrozenia letovej prevádzky vrtuľníkov Mi-171, ktoré spočívajú v nemožnosti plnenia úloh vyplývajúcich z legislatívy...*“, ktoré však navrhovateľ vzhľadom na ním popísané dôvody nepovažuje za dostatočné, a ani za splňajúce zákonom o verejnom obstarávaní stanovené podmienky pre zadanie zákazky postupom priameho rokovacieho konania, a preto konštatuje, že, cit.: „(...) v prípade nákupu vrtuľníka ide o zjavný príklad nepochopenia účelu a podstaty PRK z dôvodu mimoriadnej situácie podľa § 81 písm. c) ZVO.“
28. Na záver k predmetným skutočnostiam preto navrhovateľ konštatuje, že, cit.: „**Skutočnosť, že žiadne „poruchy Mi-171 mimo štandardný rozsah“ či „recipročné opatrenia zo strany Ruskej federácie“ ešte nenastali, a bezprostredne ani nehrozia, totiž samo osebe vylučuje, aby šlo o mimoriadnu okolnosť takej povahy, ktorá odôvodňuje okamžité zadanie zákazky podľa § 81 písm. c) ZVO bez možnosti relevantného trhu (ostatných subjektov na trhu) zapojiť sa do otvorenej súťaže.**“
29. Po druhé navrhovateľ vo vzťahu k absencii časovej tiesne, poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-107/92 Komisia Európskych spoločenstiev vs. Talianska republika⁶, v ktorom sa jednoznačne uviedlo, že ak od momentu zistenia mimoriadnej udalosti do momentu zadania zákazky prostredníctvom PRK uplynuli 3 mesiace, zákazku bolo možné zadať súťažnými postupmi. V kontexte uvedeného navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že kontrolovaný datuje výskyt mimoriadnej udalosti ku dňu 26. 2. 2022, t. j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky, pričom v čase podania žiadosti o nápravu bola približne polovica júla r. 2022 a v čase podania námietok približne koniec júla r. 2022, a preto bez ďalších argumentov je možné konštatovať, že bezprostredná časová tieseň nevznikla, keďže od výskytu mimoriadnej udalosti uplynuli viac ako 3 mesiace. Navrhovateľ zároveň poukazuje aj na vyslovene ležérny postup kontrolovaného, ktorý značí o tom, že akútnosť nákupu vrtuľníkov je skutočne len veľmi relatívna a nie je daná žiadnou objektívne bezprostrednou hrozbou, resp. neodvratiteľným účelom zabezpečenia ochrany života a zdravia.
30. Navrhovateľ sa zároveň v námietkach vyjadruje aj ku skutočnosti, že kontrolovaný sa v oznámení o zamietnutí síce pokúsil datovanie výskytu mimoriadnej udalosti korigovať k dátumu vydania uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4. 2022, ktorým bola schválená bezodkladná obnova vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej

⁵ Pozri Úrad pre verejné obstarávanie. Metodika zadávania zakaziek, 4. verzia, s. 156, dostupné online: https://www.okruhlystol.sk/files/metodika_zadavania_zakaziek_-_4_verzia.pdf

⁶ Talianske ministerstvo dalo v júni 1988 zákazku na postavenie protilávínovej bariéry z časových dôvodov. Podľa súdu mala byť súťaž, lebo nešlo o urgentnú požiadavku. Posledná lavína bola v danom regióne v roku 1975. Bariéra bola robená na základe novej štúdie vedcov zo začiatku júna 1988. Samotná stavba začala v septembri toho roka. Podľa súdu bol dostatok času na vyhlásenie súťaže.

republiky, pričom však podľa navrhovateľa nemožno zabúdať na skutočnosť, že predmetné uznesenie vlády bolo vydané až v reakcii na vyhlásenie mimoriadnej udalosti ku dňu 26. 2. 2022, ktorá stále trvá a v ktorej kontexte je potrebné predmetné uznesenie vlády vnímať. Napokon, na existenciu mimoriadnej udalosti datovanú k 26. 2. 2022 sa kontrolovaný odvolával aj priamo v odôvodnení použitia priameho rokovacieho konania už pri zadávaní zákazky, a preto je z pohľadu navrhovateľa nepochopiteľné, ak kontrolovaný v oznámení o zamietnutí uvádza, že cit.: „*dôvodom vzniku potreby zabezpečenia vrtuľníkov teda nebolo vyhlásenie mimoriadnej situácie ale reštriktívne opatria a ich dopad, na základe čoho Vláda SR uznesením č. 269 z 12.4.2022 schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov LÚ MV SR.*“

31. Navrhovateľ ďalej ako tretí bod svojej argumentácie uvádza, že aj keď sa kontrolovaný síce odvolával na vyhlásenú mimoriadnu situáciu v Slovenskej republike od 26. 2. 2022, ako aj na článok 5aa Nariadenia zavedený nariadením Rady (EÚ) č. 2022/428 z 15. 3. 2022, tak spolupráca s JSC Russian Helicopters a jej materskou spoločnosťou ROSTEC už nie je založená na nových transakciách, či na kontinuálnom plnení zmluvy ako je tomu štandardne pri zákazkách na služby.
32. Navrhovateľ ďalej v tejto súvislosti následne uvádza, že čl. 5aa Nariadenia je tak relevantný iba čiastočne, pretože vrtuľníky Mi-171 sú vo vlastníctve Slovenskej republiky a uzatvorené zmluvy sa tým považujú za vyčerpané. Uvedeným tvrdením však navrhovateľ, ako výslovne uvádza, nespochybňuje potrebu letky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky disponovať informáciami pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, a pod., avšak podľa neho na takúto podobu spolupráce článok 5aa Nariadenia skutočne nedopadá.
33. Ako ďalšej skutočnosti sa navrhovateľ venuje dodávke náhradných dielov, k čomu uvádza, že cit.: „*(...) tieto sú štandardne dodávané inými spoločnosťami, nie samotným výrobcom. Takéto dodávky sú úplne bežným obchodom aj za predpokladu, že licenciou na výrobu náhradných dielov disponuje iba výrobca vrtuľníka.*“ Na základe uvedeného, preto navrhovateľ nesúhlasí s argumentáciou kontrolovaného, ktorý v oznámení o zamietnutí žiadosti o nápravu uviedol, že cit.: „*výrobca vrtuľníka je samozrejme vždy zapojený do ďalšieho životného cyklu vrtuľníka (v podobe výroby alebo priamo aj dodávok náhradných dielov či už priamo verejnému obstarávateľovi alebo tretím stranám, teda sprostredkovateľom.*“, na margo čoho navrhovateľ poukazuje na doterajšie súťaže kontrolovaného na náhradné diely pre vrtuľník Mi-171, ktoré sú podľa neho nespochybniteľným dôkazom vyššie uvedeného, a to konkrétne, cit.: „*(...) nákup nových listov nosného rotora (oznámenie č. 4750 - VST), generálna oprava hydraulických posilňovačov na vrtuľník Mi-171 (oznámenie č. 14300 - IPS), vyrovňovací rotor vrtuľníka M - 8AMT (Mi-171) (oznámenie č. 15036 - VST), generálna oprava dvoch hlavných motorov typu TV3-117VM na vrtuľník Mi-8AMT (Mi-171) (oznámenie č. 33469 - VST), generálna oprava reduktora typu VR-14 na vrtuľník Mi-171 (oznámenie č. 36422 - VSS), a podobne.*“
34. Z predmetných oznámení o výsledku verejného obstarávania je podľa navrhovateľa úplne jednoznačné, že do každej zo spomenutých súťaží sa zapojilo v priemere dva až šesť slovenských hospodárskych subjektov, pričom však navrhovateľ zdôrazňuje, že nemožno opomenúť skutočnosť, že relevantným je trh celej Európskej únie, a nie iba Slovenskej republiky. Navrhovateľ, preto uvádza, že, cit.: „*Ak sa preto kontrolovaný obával, že na trhu*

je akútny nedostatok náhradných dielov (resp. tieto si dodávatelia nenakúpili včas pred účinnosťou článku 5aa Nariadenia), a to až do takej miery, že by tieto diely nepostačovali na najbližšie týždne až mesiace (ak by sa vyskytla nepredvídateľná porucha), t. j. pokým neprebehne otvorená súťaž, bolo zo strany Verejného obstarávateľa nevyhnutné uskutočniť aspoň približný prieskum trhu na potvrdenie takýchto svojich záverov, čo sa však nestalo.“

35. Navrhovateľ ďalej v nadväznosti na uvedené uvádza, že namiesto toho, aby kontrolovaný uskutočnil prieskum trhu, tak iba vychádza z dohadov bez akéhokoľvek materiálneho a objektívneho podkladu pre svoje tvrdenia, keďže iba stroho konštatoval, že cit.: „*žiadna z údržbových organizácií nie je aktuálne schopná kvôli sankciám garantovať, že na trhu bude dostatočný počet náhradných dielov v náležitej kvalite a s potrebnou sprievodnou dokumentáciou, ktoré boli zaobstarané od výrobcu legálnym spôsobom pred uvalením sankcií a nové nie je možné zakúpiť*“. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazuje aj na oznámenie o zamietnutí žiadosti o nápravu, kde taktiež nijakým spôsobom nepodložil tieto svoje tvrdenia, ale práve naopak len ďalej pokračuje vo svojich dohadoch, a to konkrétne, cit.: „*(...) ak aj tretie strany disponujú niektorými náhradnými dielmi na svojich skladoch, tieto skladové zásoby sú konečné, nedoplňajú sa, a teda aj v prípade aktuálnej nedostupnosti nemusia byť už dostupné v čase vzniku potreby verejného obstarávateľa (napr. ich zakúpi medzičasom iný odberateľ)*“. V kontexte všetkého uvedeného, preto navrhovateľ konštatuje, že za situácie, keď kontrolovaný podporuje svoje dohady len ďalšími dohadmi bez akýchkoľvek objektívnych a materiálnych dôkazov, je zrejmé, že kontrolovaný takéto dôkazy ani nemá a argumentáciu sa snaží vyskladať spôsobom, ktorý sa mu práve hodí.
36. Ako na ďalšiu podstatnú skutočnosť navrhovateľ poukazuje na to, že podľa neho nie je daná ani podmienka, aby kontrolovaný svojim konaním, resp. nekonaním k vzniku mimoriadnej okolnosti nijako neprispel, k čomu uvádza, že si je potrebné uvedomiť, že za mimoriadnu okolnosť je síce samotným kontrolovaným formálne označená mimoriadna situácia od 26. 2. 2022 vyhlásená v Slovenskej republike v dôsledku vojnového konfliktu na území Ukrajiny (čo skutočne nemožno pripísať na ťarchu kontrolovaného), alternatívne medzinárodné sankcie voči Ruskej federácii, avšak podľa navrhovateľa gro použitia priameho rokovacieho konania je bezprostredne naviazané na zanedbanie povinnosti kontrolovaného pri príprave súťažnej dokumentácie pre novú zákazku na nákup vrtuľníkov.
37. **Navrhovateľ ďalej poukazuje na skutočnosť, že kontrolovaný už minimálne od roku 2020 avizuje prípravu nového verejného obstarávania na vrtuľníky, s tým, že súťaž mala byť spustená ešte v roku 2021.⁷ Aj napriek preukázateľnej vedomosti o potrebe nahradenia vrtuľníkov však kontrolovaný nekonal a čakal až do doby, kedy sa snaží obísť súťažný postup a použitie priameho rokovacieho konania „napasovať“ na aktuálnu situáciu, aj keď očividne nesprávne, čo kontrolovaného podľa navrhovateľa**

⁷ Navrhovateľ poukazuje napr. na minúty Denník-a N z októbra 2020, cit.: „Ministerstvo vnútra pripravuje nové verejné obstarávanie na vrtuľníky pre policajtov a záchranárov. Termín vyhlásenia zatiaľ nie je známy.“, dostupné online: <https://dennikn.sk/minuta/2082409/> //, takisto denník SME, dostupné online: Pripravujú nové verejné obstarávanie na vrtuľníky pre policajtov a záchranárov – SME // A následne v roku 2021, cit.: „Verejné obstarávanie na vrtuľníky pre záchranárov a policajtov by chcelo ministerstvo vnútra vyhlásiť ešte tento rok. V súčasnosti naďalej prebiehajú prípravné práce.“, dostupné online napr. tu: <https://www.teraz.sk/slovensko/verejne-obstarvanie/na/vrtulniky-m/580938-clanok.html>.

usvedčuje z toho, že k vzniku údajnej nevyhnutnosti použitia priameho rokovacieho konania sa pričínil aj sám, a to svojou pasivitou a nekonaním.

38. V tejto súvislosti navrhovateľ považoval za dôležité v námietkach zdôrazniť, že kontrolovaný ešte v roku 2017 vysúťažil rámcovú zmluvu na nákup ôsmich vrtuľníkov, pričom ju do dnešného dňa vôbec nevyužil, t. j. na jej základe nekúpil ani jeden vrtuľník, pričom z medializovaných informácií je dôvodom nevyužitia predmetnej rámcovej zmluvy nekompatibilita aktuálnych potrieb Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s parametrami a výkonom vrtuľníkov podľa tejto zmluvy. K medializovanému dôvodu nevyužitia predmetnej rámcovej zmluvy navrhovateľ vzápätí uvádza, že výkony a parametre stanovuje vždy kontrolovaný (aj) s výhľadom do budúcnosti, t. j. ak tieto nekorešponujú s potrebami rezortu, tak toto nie je chyba dodávateľa, a zároveň sa jedná o skutočnosť, ktorá je znova (aspoň z časti) pričítateľná kontrolovanému; pričom rozhodné je samozrejme aj to, či kontrolovaný mal a mohol v čase obstarávania predvídať rastúce potreby rezortu, a tomu prispôsobiť aj súťažné podklady.
39. Na základe všetkých uvedených skutočností navrhovateľ konštatuje, cit.: „*Navrhovateľ nespochybňuje možnosť Verejného obstarávateľa „zaobstarat’ si vrtuľníky“ aj mimo Rámcovej zmluvy, avšak určite nie postupom PRK. Ak by totiž bola situácia natoľko akútna a plnenie z Rámcovej zmluvy by čo i len eventuálne mohlo (aspoň na prechodné obdobie, a len v prípade okamžitej dostupnosti vrtuľníkov) uspokojiť potreby Verejného obstarávateľa až do ukončenia otvorenej súťaže, táto možnosť je považovaná za menej invazívnu, a pre štátnu kasu aj niekoľkonásobne výhodnejšiu. Cenová ponuka Castle Air je totiž absolútne neprimeraná, čo Navrhovateľ dosvedčuje v ďalšom texte svojich Námietok. Na použitie PRK pri nákupe vrtuľníkov tak skutočne neboli splnené podmienky podľa § 81 písm. c) ZVO. Verejný obstarávateľ mal otvoriť verejné obstarávanie riadnej a transparentnej hospodárskej súťaže za úplného rešpektovania všetkých základných princípov podľa § 10 ods. 2 ZVO.*“

Ad c) Výber dodávateľa – skutková situácia

40. Navrhovateľ sa v predmetnom bode námietok zameriava na výber dodávateľa vrtuľníka, obchodnej spoločnosti Castle Air, ktorý je podľa neho otázny, ale zároveň aj paradoxný, keďže jednak predložil cenovú ponuku vo výške dvojnásobne vyššej ako samotný navrhovateľ, a navyše nie je ani výrobcom vrtuľníkov tak, ako to od kontrolovaného požadovalo uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4. 2022, podľa ktorého mal kontrolovaný osloviť najprv relevantných výrobcov, a až následne obchodníkov s vhodnými vrtuľníkmi.
41. V zmysle predmetného uznesenia vlády Slovenskej republiky kontrolovaný ešte dňa 12. 4. 2022 oslovil navrhovateľa so žiadosťou o informáciu o dostupnosti 2 ks vrtuľníkov s ním uvedenými základnými parametrami, pričom kontrolovaný vôbec neuviedol žiaden časový rámec dodania vrtuľníkov, a ani schválený rozpočet a navrhovateľ nimi disponoval len z médií, čo podľa neho nie je v súlade s princípom transparentnosti, princípom nediskriminácie a princípom rovnakého zaobchádzania.
42. Navrhovateľ uvádza, že na žiadosť kontrolovaného reagoval dňa 13. 4. 2022, s tým, že cit.: „(...) za vládou SR schválený rozpočet (konkrétne xxxx mil. Eur bez DPH) dokáže ponúknuť

dva vrtuľníky typu xxxxxxxx **spĺňajúce všetky technické požiadavky Verejného obstarávateľa** a zároveň aj jeden vrtuľník typu xxxxxxxx, ktorý jeden už Verejný obstarávateľ vlastní, a teda **spolu až 3 vrtuľníky za približne xxx mil. Eur bez DPH**, t. j. v uvedenej cenovej hladine bol Navrhovateľ schopný dodať Verejnému obstarávateľovi o jeden vrtuľník navyše ako bolo pôvodne požadované. “ **Navrhovateľ následne dňa 14. 4. 2022 doložil kontrolovanému aj oficiálne predstavenie dvoch okamžite dostupných (už vyrobených) a navrhovateľom (priamo výrobcom) vlastnených vrtuľníkov xxxxxxxx (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxx), spĺňajúcich všetky požadované technické, výkonnostné, ako aj časové kritériá, a to za celkovú cenu xxxxxxxxxxxxxx USD, čo v prepočte na EUR kurzom NBS xxxxxx USD/Eur znamená sumu vo výške xxxxxxxxxxxxxx Eur bez DPH za 2 vrtuľníky, tzn. že cena vrtuľníkov xxxxxxxxxxxxxx je v porovnaní s ponukami úspešných uchádzačov Castle Air a Helipool približne xxxxxxxxxxxx.**

43. Navrhovateľ ďalej argumentuje, že kontrolovaný na ním predloženú ponuku žiadnym spôsobom nereagoval, a preto dňa 13. 5. 2022 zaslal na vedomie predsedovi vlády Slovenskej republiky, a rovnako aj Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky list, v ktorom poukázal na jednotlivé kroky kontrolovaného a kompatibilitu vrtuľníkov xxxxxxxx s potrebami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, cit.:

- „XY je pripravený, ochotný a schopný okamžite dodať ministerstvu v súlade s doručenou žiadosťou o informácie požadované vrtuľníky v stanovenom finančnom limite xxx miliónov eur.
- ponuka XY zaslaná ministerstvu obsahuje dva okamžite dostupné vrtuľníky typu xxxxxxxx spĺňajúce všetky technické požiadavky stanovené ministerstvom, vrátane záruky, dodania, ako aj tréningového programu pre 4 pilotov a 4 technikov na daný typ vrtuľníka, ako aj jeden vrtuľník model xxxxxxxx (v prípade záujmu ministerstva), a to všetko (teda spolu 3 vrtuľníky) v stanovenom finančnom limite xxx mil. eur.
- XY je vlastníkom všetkých ponúkaných vrtuľníkov, čo predstavuje súlad s uznesením vlády.
- Podľa uznesenia vlády je potrebné v prvom kroku osloviť relevantných výrobcov, resp. zástupcov producentov vhodných vrtuľníkov a až následne obchodníkov s vhodnými vrtuľníkmi. Touto požiadavkou sa zabezpečuje aj výrazná úspora finančných prostriedkov ministerstva vynaložených na nákup vrtuľníkov v porovnaní s nákupom vrtuľníkov od sprostredkovateľa.
- Oba nami ponúkané modely vrtuľníkov majú takmer identické kokpity, čo predstavuje značnú výhodu v podobe tréningu a nasadenia pilotov.
- Uvedené umožňuje pilotom jednoducho ovládať ktorýkoľvek model, čo zvyšuje bezpečnosť prevádzky a zároveň výrazne šetrí prevádzkové náklady.“

44. Navrhovateľ zároveň poukazuje na to, že už v tomto liste zo dňa 13. 05. 2022 upozornil kontrolovaného, ako aj predsedu vlády SR, že Slovenská republika rokuje so subjektmi, ktoré nie sú v súlade s Uznesením vlády č. 269.

45. Navrhovateľ ďalej poukazuje na skutočnosť, že kontrolovaný reagoval na jeho list z 13. 5. 2022 dňa 21. 6. 2022 e-mailom, v ktorom iba stručne a pomerne vágne uviedol, že uprednostnil vrtuľníky iného dodávateľa z dôvodu, že, cit.: „(..) *obdobné parametre obdržal LÚ MV SR aj od ostatných oslovených subjektov a vykonal porovnanie ponúk. Záverom prieskumu a analýzy trhových možností - v zmysle úlohy z uznesenia vlády „bezodkladne obnoviť vrtuľníky Mi-171“, vybral LÚ MV SR výkonom, kapacitou a operabilitou najrelevantnejšie a zároveň fyzicky na trhu vyrobené a teda okamžite dostupné kusy techniky. Významným faktorom posudzovania je aj otázka, či ponúknutú techniku môže LÚ MV SR prevádzkovať vzhľadom na rozsah certifikácie personálu a personálno, materiálno, technické vybavenie útvaru.*“
46. Navrhovateľ vzhľadom na vyjadrenie kontrolovaného zo dňa 21. 6. 2022 uvádza, že ešte poslednýkrát reagoval, a to dňa 23. 6. 2022 prostredníctvom e-mailu, kde uviedol, že toto stanovisko vôbec neobsahuje vysvetlenie, prečo jeho ponuka zo dňa 13. 4. 2022 nebola považovaná za relevantnú. Súčasťou reakcie bola zároveň aj žiadosť navrhovateľa, aby kontrolovaný opätovne zvážil výhodnosť ponuky na kúpu XY nakoľko, okrem iného, cit.: „(..) za cenu cca xxx mil EUR nie je na trhu lepšia ponuka na okamžite dostupné vrtuľníky v tejto kategórii, vrátane plnej záruky od výrobcu a preškolenia personálu. *Takisto z hľadiska bezpečnosti prevádzky by preškolenie príslušníkov LÚ MV SR z typu xxxxxxxx na typ xxxxxxxx bolo tým najlogickejším riešením vzhľadom k identickému kokpitu vzhľadom k tomu že xxxx je zavedený na LÚ MV SR už od roku 2015.*“
47. Na záver predmetnej časti námietok ešte uvádza, že navrhovateľ sa v ďalšom slede udalostí, a to konkrétne náhľadom do Úradného vestníka Európskej únie, už len dozvedel o zámere kontrolovaného uzavrieť zmluvu so spoločnosťami Castle Air a Helipool.

Ad d) Výber dodávateľa – právne zhodnotenie

48. Na úvod predmetného bodu navrhovateľ len konštatuje, že výber dodávateľa Castle Air (ale v konečnom dôsledku aj Helipool) je vo vzťahu k týmto námietkam z viacerých dôvodov absolútne nepochopiteľný a v rozpore s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní.
49. Ako prvý dôvod navrhovateľ uvádza uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4. 2022, v zmysle ktorého sa ministrom vnútra uložila povinnosť osloviť relevantných výrobcov, resp. zástupcov producentov vhodných vrtuľníkov. Toto podľa názoru navrhovateľa indikuje, aby, cit.: „(..) *Verejný obstarávateľ nielenže oslovil záujemcov za účelom prieskumu trhu, ale zároveň aj vyzval na rokovanie viacero hospodárskych subjektov za súčasného zabezpečenia rovnakého zaobchádzania v súlade s § 82 ods. 3 ZVO.*“, k čomu navrhovateľ následne uvádza, že týmto samozrejme nespochybňuje všeobecnú zákonnú možnosť verejných obstarávateľov vyzvať na rokovanie iba jedného záujemcu v súlade s § 82 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, ale len poukazuje na kontext a zmysel príkazu vlády Slovenskej republiky v zmysle predmetného uznesenia. Zároveň poukazuje aj na vyjadrenie samotného ministra vnútra, Ing. Romana Mikulca, MSc., z ktorého vyplýva, že účelom pokynu oslovenia relevantných subjektov malo byť zvýšenie transparentnosti výberu vhodného uchádzača.⁸

⁸ Navrhovateľ poukazuje napr. na výrok ministra vnútra, Ing. Romana Mikulca, MSc., na tlačovej konferencii z 12. 4. 2022, kde uviedol, cit.: „(..) *do uznesenia vlády sme pridali aj povinnosť oslovenia výrobcov*

50. Po druhé sa navrhovateľ v tejto súvislosti vyjadruje k tomu, že ak by aj pripustil, že z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4. 2022 nemožno vyvodit' povinnosť kontrolovaného vyzvať na rokovanie viacerých záujemcov, oslovenie relevantných subjektov tak, ako bolo vykonané, podľa neho aj napriek tomu postráda akúkoľvek reálnu podstatu a nedáva žiaden logický zmysel, keďže cit.: „**Verejný obstarávateľ totiž vôbec nevzal do úvahy výsledky prieskumu trhu, keď v súlade s Oznámením je jeho zámerom uzavrieť zmluvy s hospodárskymi subjektmi Castle Air (a Helipool), ktoré (1) síce môžu ponúkať modely vrtuľníkov spĺňajúce základné parametre stanovené Verejným obstarávateľom vrátane kritéria okamžitej dostupnosti (čo Navrhovateľ z verejne dostupných zdrojov ani nedokáže hodnoverne overiť), avšak (2) ich cena je dvojnásobne vyššia v porovnaní s ponukou Navrhovateľa⁹, jednoznačne spĺňajúcou všetky kritériá a parametre vyžadované Verejným obstarávateľom, a v neposlednom rade (3) Castle Air (a ani Helipool) ani nie sú výrobcami vrtuľníkov, ktorí mali byť v súlade s Uznesením vlády 269 uprednostnení pred sprostredkovateľmi predaja (obchodníkmi).**“
51. Po tretie v súvislosti s podmienkou primárneho oslovenia „výrobcov vrtuľníkov“ v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022, v záujme predchádzania novej argumentácii kontrolovaného o tom, že táto podmienka bola splnená, nakoľko výrobcovia boli formálne oslovení, navrhovateľ uvádza, že takáto obhajoba jeho postupov je úplne absurdná. Navrhovateľ zastáva takýto názor z dôvodu, že nerozumie tomu, cit.: „**(...) čo by bolo transparentné na jednoduchom oslovení relevantných výrobcov, ak by zároveň nemusela existovať žiadna príčinná súvislosť medzi ponukami oslovených výrobcov a konečnom výbere uchádzača vyzvaného na rokovanie.**“, na základe čoho následne konštatuje, že, cit.: „**Takáto príčinná súvislosť pritom v prejednávacom prípade jednoznačne nejestvuje, keď Verejný obstarávateľ (aj napriek tomu, že vedel o rovnako a viac kvalitných ponukách výrobcov v primeranej, a teda nižšej cenovej hladine) vyzval na rokovanie subjekty, ktorých ponuky nespĺňali základné kritérium Uznesenia vlády č. 269, a navyše boli v absolútnom rozpore s princípom hospodárnosti a efektivity vynakladania verejných zdrojov.**“
52. Ako ku štvrtému dôvodu (skutočnosti) sa navrhovateľ vyjadruje k e-mailu povereného zamestnanca kontrolovaného zo dňa 21. 6. 2022 doručeného navrhovateľovi za účelom vysvetlenia výberu údajne „najvhodnejšej ponuky“, ktoré však nemožno považovať za dostatočné, pretože podľa navrhovateľa, cit.: „**Ida totiž iba o vágny výpočet nejasne stanovených hodnotiacich kritérií bez zohľadnenia konkrétnych okolností, pričom uvedené tvrdenia Verejného obstarávateľa nie je možné ani nijako nezávisle overiť.**“ Vo vzťahu k uvedenému navrhovateľ ďalej uvádza, že z predmetného e-mailu vôbec nevyplynulo, kto boli údajne „oslovené subjekty“, akým spôsobom kontrolovaný vykonal „porovnanie ponúk“, resp. či toto porovnanie vôbec vykonal (t. j. či prieskum trhu vôbec mal materiálny zmysel), a taktiež ani to, čo konkrétne mal kontrolovaný na mysli poukazom na „výkon, kapacitu a operabilitu“, resp. aké konkrétne nedostatky mala ponuka navrhovateľa, prípadne

vrtuľníkov, resp. obchodníkov s vrtuľníkmi naozaj tak aby to bolo transparentné (...)“ - viz prvých 15 sekúnd videa z tlačovej konferencie, zverejneného ako súčasť článku s názvom *Mikulec plánuje bezodkladne nahradiť dva ruské vrtuľníky*, tu: <https://domov.sme.sk/c/22883940/dva-ruske-vrtulniky-ma-bezodkladne-nahradiť-nova-technika.html>

⁹ T.j. 2x vrtuľníky Navrhovateľa xxxxxxxx za cca xxxx mil. Eur vs. 1x vrtuľník Helipool a 1 x vrtuľník Castle Air Limited za spolu cca xxxx mil. Eur.

poukazom na „*rozsah certifikácie personálu a personálno-materiálne, technické vybavenie*“ ako zrejme určujúce kritérium, ak s certifikáciou vo vzťahu k vrtuľníkom navrhovateľa nie sú, a ani nikdy neboli donedávna žiadne problémy.

53. Navrhovateľ ďalej v kontexte uvedeného poukazuje na skutočnosť, že kontrolovaný až v oznámení o vybavení žiadosti o nápravu uviedol, že v zmysle úlohy plynúcej z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022 oslovil ešte v ten istý deň, t. j. 12. 4. 2022, štyroch výrobcov bez toho, aby konkretizoval, ktorí konkrétni výrobcovia boli okrem navrhovateľa oslovení, a dvoch sprostredkovateľov predaja, t. j. zrejme Castle Air a Helipool, pričom však vôbec neuviedol, či svoju povinnosť uloženú predmetným uznesením vlády Slovenskej republiky skutočne naplnil tým, že na prvom mieste oslovil výrobcov, a až následne distribútorov.
54. Navrhovateľ zároveň uvádza, že ho v oznámení o zamietnutí žiadosti o nápravu kontrolovaný oboznámil, že, cit.: „(...) v rámci oslovenia vybraných výrobcov a sprostredkovateľov boli stanovené „základné, minimálne rámcové parametre, ktoré mali zabezpečiť, aby neboli doručené úplne nerelevantné návrhy.

Uvedené parametre boli nasledovné:

- *Dva turbo-hriadeľové motory;*
- *Jednopilotné usporiadanie;*
- *Schopnosť vykonávať min. 2 hodinové letové misie pri plne obsadenej kapacite interiéru (min. 12 osôb pri priemernej hmotnosti osoby s vybavením o váhe cca 100 kg, tj. celkovej hmotnosti cca 1 200 kg nachádzajúcej sa v priestore pre cestujúcich);*
- *Inštalácia podvesného zariadenia umožňujúceho prepravu nákladu v tzv. Bambi vaku s min. kapacitou 1 500 litrov vody alebo ekvivalentnej záťaže;*
- *Schopnosť vykonávať min. 1,5 hodinové letové misie s plne naloženým Bambi vakom alebo ekvivalentnou záťažou (odkazujúc na kritérium písm. d);*
- *Žeriav, prípadne možnosť jeho inštalácie;*
- *Vrtuľník (vrátane pohonných jednotiek) musí mať typový certifikát vzdaný agentúrou EASA a musí byť ku dňu ponuky plne kompatibilný s platnými predpismi agentúry EASA;*
- *Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky akceptuje ponuku na použité vrtuľníky pokiaľ celkový letový nálet draku a motorov nepresiahne 1 000 letových hodín.“*

55. Navrhovateľ zároveň ďalej uvádza, že kontrolovaný v oznámení o zamietnutí žiadosti o nápravu uviedol, že všetky predložené návrhy mali byť posúdené z hľadiska súladnosti s vyššie uvedenými parametrami a celkovej vhodnosti ponúknutých vrtuľníkov na nahradenie Mi-171, pričom vrtuľníky navrhovateľa boli posúdené nasledovne, cit.: „(...)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vrtuľníky xxxxxxxxxxxx boli následne Verejným obstarávateľom posúdené ako nevyhovujúce pre (údajný) nesúlad s vyššie uvedenými parametrami podľa písm. c), písm. d) , písm. e), písm. f) a písm. h).“

56. Navrhovateľ sa následne v námietkach vyjadruje k hodnoteniu parametrov v bodoch c) a e) predmetnej tabuľky, k čomu v prvom rade uvádza, že na základe tvrdení kontrolovaného boli parametre v predmetných bodoch prepočítané a posúdené použitím návrhu navrhovateľa a dostupných materiálov navrhovateľa (katalóg výbavy, špecifikácia vrtuľníkov a iné verejne dostupné materiály), a to bez akejkoľvek bližšej špecifikácie, z akých konkrétnych materiálov a podkladov kontrolovaný pri svojich prepočtoch vychádzal. Podľa vyjadrenia kontrolovaného mal po započítaní ponúkanej konfigurácie vrtuľníkov k ich základnej váhe kontrolovaný zistiť údajný nesúlad medzi navrhovateľom deklarovanými parametrami a skutočnou váhou vrtuľníkov, keďže, cit.: „Váha vrtuľníka xxxxxxxxxx pod sériovým číslom xxxxx tak mala byť na účely posúdenia parametrov podľa písm. c) a písm. e) po prepočte navýšená o min. xxxxxx kg (celková váha min. xxxxxx kg) a váha vrtuľníka xxxxxxxx pod sériovým číslom xxxxx mala byť na účely posúdenia parametra podľa písm. e) navýšená o min. xxxxxxxx (celková váha min. xxxxxx kg) oproti váhe, ktorú Navrhovateľ uviedol v dodaných materiáloch.“
57. V kontexte uvedeného navrhovateľ následne konštatuje, že na tomto technicky a odborne ničím nezdôvodnenom základe mal kontrolovaný dospieť k vlastnému prepočtu schopnosti vykonávať požadované letové misie, pričom navrhovateľ nerozumie tomu, akým spôsobom kontrolovaný dospel k záveru, že medzi predloženými údajmi o vytrvalosti vrtuľníkov, váhovými údajmi a skutočnosťou existuje akákoľvek diskrepancia. Navrhovateľ zároveň poukazuje aj na to, že aj v samotnom oznámení o zamietnutí žiadosti o nápravu kontrolovaný opomína akékoľvek odborné zdôvodnenie ním vykonaných prepočtov, na základe ktorého by bolo možné uvedené prepočty overiť, a preto je, cit.: „(...) presvedčený, že prepočty vykonané Verejným obstarávateľom (za predpokladu, že vôbec vykonané boli) sú **arbitrárne, účelové a vo svojom výsledku absolútne nepravdivé (dokonca klamlivé a zavádzajúce)**.“
58. Navrhovateľ aj vzhľadom na uvedené v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia preto ďalej ešte konštatuje, že, cit.:

„Dojem, že posúdenie vykonané Verejným obstarávateľom je účelové navyše umocňuje aj skutočnosť, že Navrhovateľ bol s vyhodnotením parametrov vrtuľníkov xxxxxx po prvýkrát oboznámený až v texte Oznámenia o zamietnutí. Navrhovateľ sa pri tom preukázateľne „domáhal“ posúdenia ponuky vrtuľníkov xxxxxxxx, čo potvrdzujú aj jeho dopyty pri komunikácii s Verejným obstarávateľom (viď vyššie uvedené, napr. e- mail zo dňa 23. 06. 2022).

Ohľadom technického hodnotenia týchto parametrov vyplynulo:

- *Z tabuľky posudzovaných parametrov vyplýva, že vrtuľník xxxxxxxxxx s. č. xxxxxxxx je podľa prepočtov Verejného obstarávateľa schopný vykonávať letové misie pri plne obsadenej kapacite interiéru v trvaní xxxx hod. plus xxxx minútová rezerva;*
- *Vrtuľník xxxxxxxxxx s. č. xxxxxxxx je podľa prepočtov Verejného obstarávateľa schopný vykonávať letové misie v trvaní xxxxxx hod. plus xxxx minútová rezerva;*
- *Na základe vyššie uvádzaného Verejný obstarávateľ dospel k záveru, že vrtuľník xxxxxxxxxx s. č. xxxxxxxx je absolútne nevyhovujúci podľa parametra pod písm. c).*
- *Z Navrhovateľom predložených materiálov (konkrétne Analýza letovej misie zo dňa 27.04.2022 (Mission Analysis), ktorá bola zaslaná aj Verejnému obstarávateľovi) však*

jednoznačne vyplýva, že **obidva vrtuľníky sú schopné vykonávať letové misie pri plne obsadenej kapacite interiéru v trvaní xxxxxx hod, plus xxxx minútová rezerva, čím posudzovaný parameter bez akejkol'vek ďalšej pochybnosti jednoznačne splňajú.**

Na základe vyššie uvedeného neexistuje žiadny relevantný objektívny dôvod na konštatovanie (ako to urobil Verejný obstarávateľ), že vrtuľník xxxxxxxx s. č. xxxxx nesplňa parameter podľa písm. c).

- Z tabuľky posudzovaných parametrov vyplýva, že vrtuľník xxxxxxxxx s. č. xxxxxxxx je podľa prepočtov Verejného obstarávateľa schopný vykonávať letové misie s plne naloženým Bambi vakom alebo ekvivalentnou záťažou v trvaní xxxxxx hod. plus xxxx minútová rezerva;
- Vrtuľník xxxxxxxx s. č. xxxxxxxx je podľa prepočtov Verejného obstarávateľa schopný vykonávať letové misie v trvaní xxxxxx hod. plus xxxx minútová rezerva;
- Na základe vyššie uvádzaného Verejný obstarávateľ dospel k záveru, že oba vrtuľníky xxxxxxxx sú absolútne nevyhovujúce podľa parametra pod písm. e);
- Z Navrhovateľom predložených materiálov (konkrétne Analýza letovej misie zo dňa 27.04.2022 (Mission Analysis), ktorá bola zaslaná aj Verejnému obstarávateľovi) však jednoznačne vyplýva, že **obidva vrtuľníky sú schopné vykonávať letové misie s plne naloženým Bambi vakom alebo ekvivalentnou záťažou v trvaní xxxxxx hod. plus xxxx minútová rezerva, čím posudzovaný parameter bez akejkol'vek ďalšej pochybnosti jednoznačne splňajú**

Na základe vyššie uvedeného neexistuje žiadny relevantný objektívny dôvod na konštatovanie (ako to urobil Verejný obstarávateľ), že vrtuľníky xxxxxxxx nesplňajú parameter podľa písm. e). “

59. Navrhovateľ sa následne vyjadruje aj k hodnoteniu parametra v bode d) predmetnej tabuľky (viď bod 55 tohto rozhodnutia), v súvislosti s ktorým kontrolovaný skonštatoval, že obidva vrtuľníky nesplňajú požiadavku inštalácie podvesného zariadenia umožňujúceho prepravu nákladu v tzv. Bambi vaku s min. kapacitou 1 500 litrov vody alebo ekvivalentnej záťaže.
60. V súvislosti s uvedeným tvrdením kontrolovaného, navrhovateľ síce nepopiera, že obidva vrtuľníky xxxxxxxx aktuálne nedisponujú podvesným zariadením na inštaláciu požadovanej záťaže, avšak nákladný hák a jeho inštalácia sú súčasťou štandardnej súpravy vrtuľníka, tzv. „xxxxxx“, ktorá umožňuje zariadenie na prenos záťaže jednoducho nainštalovať, či už v najbližšom sídle XY v xxxxxx alebo v akejkol'vek inej údržbovej organizácii. Na základe vyššie uvedeného, preto podľa navrhovateľa, cit.: „(...) **neexistuje žiadny relevantný objektívny dôvod na konštatovanie (ako to urobil Verejný obstarávateľ), že vrtuľníky xxxxxxxx nesplňajú parameter podľa písm. d).**“
61. Ako k tretiemu parametru v súvislosti s vyhodnotením parametrov vrtuľníkov ponúkaných navrhovateľom vo vyššie uvedenej tabuľke sa navrhovateľ vyjadruje k parametru v bode f) danej tabuľky (viď bod 55 tohto rozhodnutia), vo vzťahu ku ktorému kontrolovaný uviedol, že vrtuľníky xxxxxxxx nemajú nainštalovaný žeriav, resp. zdvihák, a že konkrétne

xxxxxxxxxx s. č. xxxxxx nemá ani dodatočnú možnosť jeho inštalácie, s čím sa navrhovateľ nestotožňuje.

62. Navrhovateľ ani pri tomto parametri nepopiera, že ponúkané vrtuľníky xxxxxxxx nemajú žeriav aktuálne nainštalovaný, čo však napokon vyplýva aj zo skutočnosti, že vrtuľníky XY boli kontrolovanému ponúkané ako vyrobené (hotové) modely, tzn. v aktuálnom stave. Navrhovateľ však uvádza, že cit.: „(...) *Verejný obstarávateľ bol v rámci ponuky vrtuľníkov XY oboznámený so skutočnosťou, že vrtuľník xxxxxxxx s. č. xxxxxxxx **disponuje prípravou na zdvíhacie zariadenie (Hoist Provision) na ktorú sa následne inštaluje palubný žeriav, a v prípade vrtuľníku xxxxxxxx s. č. xxxxx rovnako existuje možnosť dodatočnej inštalácie prípravy na zdvíhacie zariadenie a následne aj žeriavu, či už po jeho dodaní alebo v najbližšom sídle XY v xxxxxxxx.***“ Na základe uvedeného, preto navrhovateľ aj vo vzťahu k predmetnému parametru konštatuje, že cit.: „(...) **neexistuje žiadny relevantný objektívny dôvod na konštatovanie (ako to urobil Verejný obstarávateľ), že vrtuľníky xxxxxxxx nesplňajú parameter podľa písm. f), resp. že xxxxxxxx s. č. xxxxx nesplňa požiadavku na dodatočnú možnosť inštalácie žeriavu.**“
63. Ako k poslednému parametru v zmysle hodnotiacej tabuľky kontrolovaného v bode 55 tohto rozhodnutia sa navrhovateľ vyjadruje k parametru v bode h) predmetnej tabuľky, v ktorom kontrolovaný v rámci posúdenia vhodnosti použitých vrtuľníkov posudzoval celkový limit náletu draku a motorov, ktorý stanovil na max. 1 000 letových hodín, na základe čoho bol vrtuľník xxxxxxxx s. č. xxxxxx kontrolovaným posúdený ako nevyhovujúci.
64. Navrhovateľ k predmetnej skutočnosti uvádza, že nepopiera, že ponúkaný vrtuľník xxxxxxxx s. č. xxxxxxxx disponuje celkovým náletom 1 756,8 letových hodín. Napokon, tento záver vyplýva aj zo skutočnosti, že vrtuľníky XY boli kontrolovanému ponúkané ako vyrobené (hotové) modely, tzn. v aktuálnom stave. Navrhovateľ (ako výrobca vrtuľníkov) však ako kompenzáciu za väčší nálet pri jednom vrtuľníku ponúkol kontrolovanému na oba okamžite dostupné vrtuľníky XY plnú záruku na 1 000 letových hodín alebo 3 roky.
65. V súvislosti s parametrom celkového limitu náletu draku a motorov v max. hodnote 1 000 letových hodín, navrhovateľ poukazuje aj na to, že kontrolovaný stanovený maximálny letový limit 1 000 hodín nijakým spôsobom neodôvodnil, v dôsledku čoho by sa podľa navrhovateľa z jeho pohľadu, ako aj z pohľadu akéhokoľvek nezávislého pozorovateľa, mohlo javiť, že požiadavka kontrolovaného s takto určeným maximálnym náletom draku a motorov nemá žiadny odborný základ, a preto nie je ani logicky zdôvodniteľná.
66. Na záver k jednotlivým kontrolovaným požadovaným, a následne aj posudzovaným parametrom navrhovateľ ešte uvádza, že dáva do pozornosti logicky nevysvetliteľnú skutočnosť, kedy pri posúdení oboch vrtuľníkov xxxxxxxx kontrolovaný dospel k odlišným výsledkom pre jednotlivé XY vrtuľníky, a to aj napriek tomu, že z technického hľadiska ide o absolútne totožné modely, ktoré sa odlišujú jedine sériovým číslom. Navrhovateľ preto konštatuje, že cit.: „(...) **posúdenie jednotlivých parametrov, ku ktorým dospel Verejný obstarávateľ považuje za nepravdivé a účelové, sledujúc diskrimináciu ponuky vrtuľníkov xxxxxxxx a uprednostnenie vopred vybraných dodávateľov.** Navrhovateľ aj naďalej trvá na tom, že vrtuľníky xxxxxxxx spĺňajú všetky Verejným obstarávateľom stanovené parametre, a jeho cenová ponuka je navyše v porovnaní s ponukou Castle Air (aj

Helipool) absolútne bezkonkurenčná. Na uprednostnenie Castle Air (aj Helipool) preto nebol žiaden objektívny a vysvetliteľný zákonný dôvod. “

67. Navrhovateľ taktiež poukazuje na skutočnosť, že výber dodávateľa prostredníctvom priameho rokovacieho konania nezavahuje kontrolovaného povinnosti postupovať v súlade so základnými princípmi podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, resp. v súlade so Smernicou 2014/24/EÚ. Podľa navrhovateľa ak kontrolovaný zotrval na výbere dodávateľov Castle Air (a Helipool), jedná sa o exemplárny prípad konania (minimálne) v rozpore s princípom hospodárnosti¹⁰, v súvislosti s čím navrhovateľ poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž 129/03 zo dňa 28. 9. 2004, v ktorom súd judikoval, že účelom verejného obstarávania je práve a v prvom rade ochrana investícií z verejných zdrojov.
68. Navrhovateľ zároveň ani pri svojom najlepšom vedomí a svedomí, za súčasného poznania relevantného trhu a možnej implementácie princípu „hodnoty za peniaze“ do rozhodovacieho procesu kontrolovaného, nedokáže pochopiť, **ako mohol kontrolovaný dospieť k legitímnemu záveru, že vrtuľníky od spoločností Helipool (a Castle Air) sú pre Slovenskú republiku výhodnejšou voľbou, ak je ich cena dvojnásobne vyššia v porovnaní s inou porovnateľnou ponukou, ktorá navyše (a s výsledkom priameho rokovacieho konania paradoxne) prináša štátu významné pozitíva (napr. z hľadiska bezpečnosti prevádzky a jednoduchšieho preškolenia príslušníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z typu xxxxxxxx na typ xxxxxxxxx).** Uvedené obzvlášť platí aj s prihliadnutím na konštatovanie kontrolovaného uvedené v oznámení o zamietnutí žiadosti o nápravu, v ktorom uviedol, cit.: „***Treba uviesť, že účelom prieskumu vykonaného verejným obstarávateľom nebolo zozbierať a vyhodnocovať ponuky od oslovených subjektov ale preskúmať trh, vytypovať a identifikovať potenciálne vrtuľníky, ktoré by svojimi parametrami boli čo najbližšie k vrtuľníkom Mi-171, resp. ktoré by dokázali tieto vrtuľníky v čo najväčšej miere nahradiť pri plnení všetkých úloh, na ktoré sa používajú a ktoré plnia.***“
69. Na záver v kontexte všetkých vyššie uvedených a popísaných skutočností navrhovateľ ešte uvádza, cit.: „*Navrhovateľ si Námiety dovoľuje zakončiť tým, že postup PRK (ani z dôvodu mimoriadnej situácie) v žiadnom prípade nemôže byť podkladom pre zadanie zákazky v rozpore s základnými princípmi a bez zreteľa na verejné financie, a to vôbec nie v prípade, ak Verejný obstarávateľ veľmi dobre vedel, že na trhu sú omnoho výhodnejšie ponuky. Ak pritom Verejný obstarávateľ uprednostnil spoločnosť Castle Air (a Helipool), ktoré jednak ponúkajú vrtuľníky v absolútne neprimeranej cene vo vzťahu k predmetu plnenia, a jednak ani nie sú výrobcami vrtuľníkov, postupoval žiaľ neoprávnene.*“
70. Navrhovateľ sa v závere námietok ešte vyjadruje aj k jeho aktívnej vecnej legitimácii, v súvislosti s čím uvádza, že svoju aktívnu vecnú legitimáciu na podanie námietok odvodzuje od statusu záujemcu, a teda nie od osoby, ktorej práva a právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom kontrolovaného, pričom takúto subsumpciu navrhovateľ zvolil

¹⁰ Navrhovateľ poukazuje na bod 2 recitálu Smernice 2014/24/EÚ, v ktorom sa uvádza: „*Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu (...), keďže je jedným z trhovo orientovaných nástrojov, ktoré sa majú využívať na dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a **na zabezpečenie čo najefektívnejšieho využitia verejných finančných prostriedkov.***“

z dôvodu, že na postavenie záujemcu stačí prejavenie záujmu o verejnú zákazku alebo snaha o získanie výzvy na účasť, resp. rokovanie (viď čl. 2 ods. 12 Smernice 2014/24/EÚ alebo čl. 1 ods. 15 Bezpečnostnej smernice¹¹), s tým že pojem záujem o získanie verejnej zákazky je potrebné v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie vykladať extenzívne (napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 19. júna 2003 vo veci C-410/01, body 30 až 35). Navrhovateľ zároveň na základe uvedeného konštatuje, že cit.: „**V prípade pochybností je tak potrebné Navrhovateľovi priznať postavenie záujemcu, a tým aj právo na podanie námietok v takomto postavení.**“¹²

71. Aj napriek vyššie uvedenému však navrhovateľ, v prípade, že by sa úrad nestotožnil so subsumpciou navrhovateľa ako záujemcu, z opatrnosti identifikuje dotknuté práva alebo právom chránené záujmy, čím osvedčuje predpoklad podľa § 170 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, a preukazuje, že sa jedná minimálne o osobu, ktorej práva alebo právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom kontrolovaného, a tým aj o jednu z oprávnených osôb podľa § 170 ods. 1 písm. a) až e) zákona o verejnom obstarávaní.
72. Navrhovateľ na základe uvedeného, preto následne uvádza, cit.: „***Práva alebo právom chránené záujmy Navrhovateľa boli dotknuté postupom kontrolovaného tým, že Verejný obstarávateľ: (1) nezákonne použil postup zadávania zákazky priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. c) ZVO, čím (2) znemožnil právo Navrhovateľa zúčastniť sa verejného obstarávania v riadnej a otvorenej hospodárskej súťaži, a tým aj legitímne súperiť a získať zákazku na nákup vrtuľníkov. Navyše, Verejný obstarávateľ (3) úplne ignoroval a nevzal do úvahy výsledky prieskumu trhu, keď jednak cena ponúkaná Navrhovateľom je dvojnásobne nižšia v porovnaní s „vítaznou cenovou ponukou“, a jednak Navrhovateľ je výrobcom vrtuľníkov (nie obchodníkom s vrtuľníkmi), a teda mal byť v súlade s Uznesením vlády 269 uprednostnený pred Helipool/Castle Air, čím Verejný obstarávateľ (4) znemožnil Navrhovateľovi legitímnu účasť na rokovaní (Helipool/Castle Air nespĺňali podmienky Uznesenia vlády 269 a navyše poskytli cenovú ponuku v neprimeranej výške k hodnote plnenia, a teda samotná výzva týchto hospodárskych subjektov na rokovanie (resp. ich uprednostnenie pred Navrhovateľom) je v rozpore s princípmi podľa § 10 ods. 2 ZVO, konk. princípom hospodárnosti a efektívnosti, ako i s princípom transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie (inými slovami, na rokovacie konanie mal byť vyzvaný subjekt, ktorý predložil najlepší návrh v prieskume trhu, a teda v tomto prípade zrejme Navrhovateľ).***“
73. Navrhovateľ je teda presvedčený, že ako hospodárskemu subjektu mu postupom kontrolovaného bola odopretá reálna možnosť uchádzať sa o predmet zákazky. Kontrolovaný totiž uverejnil zámer uzatvoriť zmluvu na nákup vrtuľníka s hospodárskym subjektom, ktorý bol vybratý na základe postupu priameho rokovacieho konania, na ktorý neboli dané zákonné

¹¹ Navrhovateľ poukazuje na čl. 2 ods. 12 Smernice 2014/24/EÚ, v ktorom sa uvádza: „Záujemca je hospodársky subjekt, ktorý **prejavil záujem o výzvu** na účasť na užšej súťaži, rokovacom konaní, **rokovacom konaní bez predchádzajúceho zverejnenia**, súťažnom dialógu alebo inovatívnom partnerstve, alebo bol na účasť na nich vyzvaný.“ Takisto poukazuje aj na čl. 1 ods. 15 Bezpečnostnej smernice: „Záujemca je hospodársky subjekt, ktorý sa **snaží získať výzvu na účasť** v užšom alebo rokovacom konaní alebo na súťažnom dialógu.“

¹² Výklad pojmu „záujemca“ – AZUD, J. a kol. Zákon o verejnom obstarávaní. Komentár. Bratislava: C.H.Beck, 2019, § 2 ZVO, s. 216 – 257.

predpoklady, čím znemožnil vznik efektívnej konkurencie v riadnej a otvorenej hospodárskej súťaži. Navrhovateľ ďalej uvádza, že ako hospodársky subjekt poskytujúci tovary v rámci svojej hospodárskej činnosti, ktoré sú predmetom dotknutej nadlimitnej zákazky mal skutočne potenciálnu možnosť vysúťažiť uzatvorenie zmluvy na nákup vrtuľníkov. V rámci oslovovania hospodárskych subjektov kontrolovaným navrhovateľ zároveň predložil na predmet daných verejných obstarávaní (zákaziek) navyše vlastnú ponuku (aj keď nie vo formálnom zmysle), ktorú s poukazom na zdôvodnenie námietok považuje on osobne za najvýhodnejšiu a plne súladnú s kritériami hodnotenia.

74. V petite námietok na základe celého zdôvodnenia jeho námietok uvádza, cit.:

„Navrhovateľ navrhuje, aby Úrad pre verejné obstarávanie rozhodol podľa § 175 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní a rozhodnutím nariadil Verejnému obstarávateľovi:

- zrušiť postup zadávania zákazky priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní na predmet zákazky „**Nákup vrtuľníka 2**“, ref. č. SE-VO-2022/004115, zadávanej verejným obstarávateľom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00151866, oznámenej zverejnením oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex ante v Úradnom vestníku Európskej únie pod zn. 2022/S 123-349788 zo dňa 29.6.2022 ako aj vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 zo dňa 30. 6. 2022 pod zn. 30763 - DET (pozn. a teda zrušiť aj všetky úkony verejného obstarávateľa vykonané v tomto verejnom obstarávaní vrátane rozhodnutia o zadaní/pridelení zákazky spoločnosti Castle Air Limited, so sídlom Liskeard Cornwall PL14 3PX, Trebrowne, Spojené kráľovstvo zo dňa 23. 6. 2022, viz oddiel V. oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex ante v EU vestníku), a to do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie.*

Eventuálne, tj v prípade ak UVO dospeje k záveru, že postup zadávania zákazky priamym rokovacím konaním je oprávnený (čo však Navrhovateľ nepredpokladá), Navrhovateľ navrhuje, aby Úrad pre verejné obstarávanie rozhodol podľa § 175 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní a rozhodnutím nariadil Verejnému obstarávateľovi:

- odstrániť protiprávny stav a zrušiť rozhodnutie o zadaní/pridelení predmetu zákazky „**Nákup vrtuľníka 2**“, ref. č. SE-VO-2022/004115, spoločnosti Castle Air Limited, so sídlom Liskeard Cornwall PL14 3PX, Trebrowne, Spojené kráľovstvo zo dňa 23. 6. 2022, viz oddiel V. oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex ante zverejneného v Úradnom vestníku Európskej únie pod zn. 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022, ako aj vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 zo dňa 30. 6. 2022 pod zn. 30763 - DET, a opätovne vyhodnotiť výsledky prieskumu trhu vrátane ponuky Žiadateľa zo dňa 14.4.2022 v súlade s požiadavkami uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12.04.2022 k návrhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru MV SR a v súlade s princípom hospodárnosti a ostatnými princípmi podľa § 10 ods. 2 ZVO, a teda vyzvať na rokovanie subjekt s ponukou spĺňajúcou všetky stanovené princípy a kritériá, a to do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie.“*

Začiatok konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného

75. Podľa § 171 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní sa konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok začína dňom doručenia námietok úradu. Na základe uvedeného úrad konštatuje, že predmetné konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok navrhovateľa začalo dňa **28. 7. 2022**.
76. Podľa § 173 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní¹³ je kontrolovaný povinný doručiť úradu písomné vyjadrenie k podaným námietkam a kompletnú dokumentáciu v origináli do siedmich dní odo dňa doručenia námietok, ak ide o konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok; úrad neprihliada na písomné vyjadrenie k podaným námietkam a dôkazy doručené kontrolovaným po uplynutí tejto lehoty.
77. Podľa § 173 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní doručením kompletnej dokumentácie v origináli úradu, ak ide o elektronickú komunikáciu, sa rozumie sprístupnenie elektronickej podoby dokumentácie zriadením prístupu do elektronického prostriedku použitého na elektronickú komunikáciu v lehote podľa odseku 1. Súčasťou elektronickej podoby dokumentácie sú aj auditné záznamy o všetkých úkonoch vykonaných v použitom elektronickom prostriedku. Ak kontrolovaný predkladá dokumentáciu alebo jej časť v listinnej podobe, môže úradu predložiť fotokópiu tejto dokumentácie, ak zároveň písomne potvrdí, že táto dokumentácia súhlasí s originálnym vyhotovením dokumentácie. Kontrolovaný môže nahliadať do dokumentácie ním doručenej úradu. V prípadoch, keď sa konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného pred úradom nezačne, úrad bez zbytočného odkladu poskytnutú dokumentáciu vráti.
78. Úrad dňa 1. 8. 2022 doručil kontrolovanému dokument z toho istého dňa označený ako „Informácia o začatí konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok a žiadosť o doručenie písomného vyjadrenia k podaným námietkam a kompletnej dokumentácie v origináli“, ktorým kontrolovaného žiadal o doručenie písomného vyjadrenia k podaným námietkam spolu s kompletnou dokumentáciou v origináli do siedmich dní odo dňa doručenia námietok, nakoľko úrad nebude prihliadať na písomné vyjadrenie k podaným námietkam a dôkazy doručené kontrolovaným po uplynutí tejto lehoty. Úrad tiež kontrolovaného poučil, že ak nedoručí úradu kompletnú dokumentáciu v origináli, úrad vydá rozhodnutie o prerušení konania, ktorým kontrolovanému nariadi doručiť úradu kompletnú dokumentáciu v origináli.
79. Dňa 4. 8. 2022, v lehote stanovenej v § 173 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, bol úradu doručený list kontrolovaného zo dňa 4. 8. 2022 označený ako „Vyjadrenie kontrolovaného k doručeným námietkam“ č SE-VO-2022/004115-002 (ďalej len „Vyjadrenie“), ktorým kontrolovaný poskytol úradu svoje písomné vyjadrenie v zmysle predmetného ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní (viď body 92 až 117 tohto rozhodnutia), a ktorým súčasne poskytol úradu dokumentáciu v listinnej podobe k predmetnému verejnemu obstarávaniu.

¹³ Pozn. úradu: Dňa 9. 3. 2022 nadobudol účinnosť zákon č. 64/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony, ktorý novelizoval predmetné ustanovenie zákona o verejnom obstarávaní.

80. Dňa 4. 8. 2022 kontrolovaný doručil úradu v súvislosti s konaním č. 10593-6000/2022-OD/1 a konaním č. 10594-6000/2022-OD/1, ktoré boli začaté dňa 27. 7. 2022 na základe doručenia oznámení o začatí konania v zmysle § 171 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní dokument pod názvom „Predloženie kompletnej dokumentácie a poskytnutie informácií“ z toho istého dňa spolu so spisom č. LU-211/2022, ktorého obsahom boli o. i. najmä dokumenty týkajúce sa prieskumu trhu a vyhodnotenia parametrov jednotlivých ponúkaných vrtuľníkov.¹⁴
81. Úrad konštatuje, že kontrolovaným doručení dokumentáciu k predmetnému verejnemu obstarávaniu v tomto revíznom konaní považuje za kompletnú odo dňa **4. 8. 2022**.
82. Dňa 17. 8. 2022 úrad v predmetnom konaní s ohľadom na navrhovateľmi namietané skutočnosti, kedy bolo potrebné posúdiť otázky odborného charakteru, vydal rozhodnutie o prerušení konania č. 10699-6000/2022-OD/P, ktorým prerušil konanie podľa § 173 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní s cieľom získať odborné stanovisko.
83. Úrad dňa 19. 8. 2022 oslovil Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 00699021 (ďalej len ako „Odborník č. 1“), so Žiadosťou o odborné stanovisko č. 10699-6000/2022-OD-OS, č. 10700-6000/2022-OS (pozri viac zistenia úradu), v ktorom úrad stanovil lehotu na doručenie odborného stanoviska najneskôr do 2. 9. 2022. **Dňa 2. 9. 2022 bol úradu od Odborníka č. 1 doručený dokument pod názvom „Odpoveď na žiadosť o odborné stanovisko 10699-10700-6000/2022-OD“ zo dňa 31. 8. 2022** (pozri viac zistenia úradu).
84. Úrad dňa 24. 8. 2022 zároveň oslovil Letecké opravovne Trenčín, a.s., Legionárska 160, 911 04 Trenčín, IČO: 36351156 (ďalej len ako „Odborník č. 2“), so Žiadosťou o odborné stanovisko č. 10699-6000/2022-OD-OS2, č. 10700-6000/2022-OD-OS2 (pozri viac zistenia úradu), v ktorom úrad stanovil lehotu na doručenie odborného stanoviska najneskôr do 2. 9. 2022. **Dňa 14. 9. 2022 bol úradu v listinnej podobe doručený od Odborníka č. 2 dokument pod názvom „Žiadosť o odborné stanovisko – odpoveď“ zo dňa 9. 9. 2022** (pozri viac zistenia úradu).¹⁵
85. Úrad dňa 25. 8. 2022 taktiež oslovil LOM Praha s. p., Tiskařská 270/8, 108 00 Praha 10, Česká republika, IČO: 00000515 (ďalej len ako „Odborník č. 3“), so Žiadosťou o odborné

¹⁴ Pozn. úradu: Obsahom predmetného spisu LU-211/2022 sú v zmysle „Obsahu spisu“ spracovaného kontrolovaným nasledujúce dokumenty: Zápis z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E zo dňa 28. 4. 2022 (viď body 128 až 130 tohto rozhodnutia); Komunikácia XXXXXXXX XXXXXXXXxx– žiadosť; Vyhodnotenie modelov xxxxxx; Porovnanie výkonnosti; xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxx brožúra; xxxxxxxxxxxxxx specification; Ponuka xxxxxxxxxxxx; Výňatok letovej príručky xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx; Výňatok letovej príručky xxxxxxxxxxxxxx, Bržúra xxxxxxxxxxxxxx; Zápis z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E zo dňa 10. 5. 2022 (viď body 133 až 135 tohto rozhodnutia); Váhový protokol xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx; Vyhodnotenie ponúkaných vrtuľníkov xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx; Komunikácia XXXXXXXX XXXXXXXX– žiadosť o leasing; Správa z technickej obhliadky vrtuľníka Leonardo AW189 v.č.:49039; xxxxxxxx xxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxx (doplnenie k č. LU-211-004/2022); Ponuka xxxxxxxxxxxxxx

¹⁵ Pozn. úradu: Úrad uvádza, že Odborník č. 2 dňa 5. 9. 2022 prostredníctvom e-mailu informoval úrad, že vzhľadom na jeho pracovnú zaneprázdnenosť, nebolo možné z jeho strany doručiť odborné stanovisko v úradom stanovenom termíne, pričom úrad informoval, že predmetné odborné stanovisko sa bude snažiť doručiť v termíne do 9. 9. 2022.

stanovisko č. 10699-6000/2022-OD-OS3, č. 10700-6000/2022-OD-OS3, v ktorom úrad stanovil lehotu na doručenie odborného stanoviska najneskôr do 5. 9. 2022.

86. Úradom oslovený Odborník č. 3 po doručení podkladov nevyhnutných na vypracovanie odborného stanoviska dňa 26. 8. 2022 doručil úradu e-mail, v ktorom uviedol, cit.: „Dobrý deň, Ďakujem Vám za predposlané podklady, žiaľ z dôvodu časovej tiesne, nie je možné študovať a analyzovať všetky, napriek tomu otázky a argumentácie týkajúce sa prevádzky Mi-171 MV SR sú veľmi zaujímavé. Pretože sa v súčasnosti nachádzam mimo ČR a na ZSC, **som v spojení so zodpovednými osobami LOM PRAHA, ktoré mi dnes 26. 8.2022 dajú odpoveď či Vám v najbližších dňoch, týždňoch odpovieme oficiálne, spracujeme vyjadrenie k vašej požiadavke.** S pozdravom XXXXXXXX.“
87. Odborník č. 3 v stanovenom termíne nedoručil odborné stanovisko, preto úrad aj so zreteľom na prerušenie konania a plynutie lehôt, dňa 5. 9. 2022 doručil Odborníkovi č. 3 e-mail, v ktorom uviedol, cit.: „Vážení pán XXXXXXX, na základe telefonického rozhovoru s (...), v ktorom ste sa vyjadrili, že odpoveď na „Žiadosť o odborné stanovisko“ úradu zo dňa 25. 8. 2022 doručíte v priebehu budúceho týždňa, t. j. v termíne od 12. 9. 2022 do 16. 9. 2022, by som si Vás touto cestou (...) dovolila požiadať o doručenie Vášho stanoviska v termíne do 14. 9. 2022, keďže po 15. 9. 2022 by úrad musel následne predlžovať prerušenie konania na odbornom stanovisku o ďalších 30 dní (aktuálne plynie prvých 30 dní prerušenia konania na odbornom stanovisku, pričom úrad môže zo zákona predĺžiť prerušenie konania maximálne o ďalších 30 dní), ak by stanovisko nebolo doručené do uvedeného termínu.“
88. Dňa 13. 9. 2022 bol úradu doručený e-mail od Odborníka č. 3, v ktorom požiadal o predĺženie lehoty na doručenie odborného stanoviska, cit.: „Dobrý deň, **z dôvodu procesu prípravy odborného stanoviska LOM PRAHA s.p.** nie je možné zachovať úradom stanovenú lehotu na doručenie, t. j. termín 14. 9. 2022, do 12h, preto si Vás dovoľujeme požiadať o predĺženie termínu. Ďakujem. XXXXXXXX.“
89. Úrad predmetnej žiadosti Odborníka č. 3 vyhovel, o čom bol Odborník č. 3 vyrozumiený listom č. 10699-6000/2022-OD-L4, 10700-6000/2022-OD-L4 zo dňa 14. 9. 2022, v ktorom úrad uviedol, cit.: „Na základe Vašej žiadosti a s prihliadnutím na zákonné lehoty pre vydanie rozhodnutia v predmetnom konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok, si Vás dovoľujeme **požiadať o doručenie odborného stanoviska najneskôr do 19. 9. 2022, na adresu uvedenú v záhlaví tohto listu.**“ Ostatní účastníci konania boli vyrozumení informáciami o predĺžení lehoty na doručenie odborného stanoviska (listy zo dňa 14. 9. 2022 s koncovým číslom L2 a L3).
90. Dňa 15. 09. 2022 úradom oslovený Odborník č. 3 e-mailom reagoval na predĺženie lehoty prerušenia na odbornom stanovisku nasledovne, cit.: „(...)ďakujem Vám za odpoveď, dovoľte Vám oznámiť, že **z dôvodu korekcie odborného stanoviska ředitelom podniku Ř-LOM Vás žiadame o opätovné predĺženie termínu do stredy 21.9.2022.** Za pochopenie vopred ďakujeme S pozdravom XXXXXXXX.“
91. Dňa 21. 9. 2022 bol úradu elektronicky od Odborníka č. 3 doručený dokument pod názvom „Odborné stanovisko týkajúci sa okolností provozu vrtulníku Mi-171 a nákupu náhradných diel v průběhu sankčních opatření v souvislosti s konfliktem na Ukrajině“ zo dňa 21. 9. 2022

so sprievodnou správou, cit.: „Dobrý deň, V prílohe posielam predmetné odborné stanovisko. S pozdravom XXXXXXXX.“

Písomné vyjadrenie kontrolovaného k námietkam navrhovateľa

92. Na úvod Vyjadrenia kontrolovaný definuje skutočnosti, ktoré navrhovateľ v námietkach namieta, a to konkrétne, cit.:
- a) „absenciu časovej tiesne,
 - b) že problémy s prevádzkou vrtuľníkov ešte nenastali,
 - c) že vznik týchto problémov nikdy nenastane vzhľadom na navrhovateľove tvrdenia o letovej prevádzke, údržbe a možnosti zaobstarania náhradných dielov,
 - d) pasivitu kontrolovaného, (...).“

Ad a) absencia časovej tiesne

93. Kontrolovaný vo vzťahu k predmetnému bodu jeho vyjadrenia poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ vo vzťahu k zákonným dôvodom použitia priameho rokovacieho konania uvádza, že podľa jeho názoru kontrolovaný odvodzuje nevyhnutnosť nahradenia vrtuľníkov Mi-171 od okolností, ktoré ešte nenastali, a to uplatnenia recipročných opatrení zo strany Ruskej federácie alebo výskytu poruchy mimo rozsah štandardných opráv.
94. Kontrolovaný v prvom rade vzhľadom na argumentáciu navrhovateľa uvádza, že dôvodmi vzniku mimoriadnej udalosti neboli reštriktívne opatrenia zo strany Ruskej federácie (aj keď ich existenciu, nemožnosť predvídania ich zavedenia zo strany Ruskej federácie a hlavne ich dopad považuje kontrolovaný aj vzhľadom na ďalšiu jeho argumentáciu za preukázanú), ale reštriktívne opatrenia, ktoré sú uvedené v odôvodneniach priameho rokovacieho konania, ktoré boli zverejnené v profile kontrolovaného zároveň s oznámeniami o dobrovoľnej transparentnosti ex ante.
95. Kontrolovaný v tejto súvislosti poukazuje aj na jeho pôsobnosť v zmysle § 48a zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov, podľa ktorého overuje typovú spôsobilosť štátnych lietadiel a ich súčastí a použiteľnosť výrobkov; vydáva osvedčenia letovej spôsobilosti štátneho lietadla a kontroluje doklady a podmienky zachovania letovej spôsobilosti štátnych lietadiel. V nadväznosti na uvedené Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pre postupy riadenia letovej spôsobilosti, postupy údržby a licencovanie technického personálu lietadiel, na ktoré sa vzťahuje príloha I nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/1139 aplikuje vnútroštátnu legislatívu, a okrem iného aj predpisy L6-III, L8 a D103. Na základe uvedeného, preto kontrolovaný následne konštatuje, že cit.: „Aby bol vrtuľník udržiavaný v stave letovej spôsobilosti, musí mať kontrolovaný prístup k údajom držiteľa typového certifikátu (výrobca vrtuľníka) pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, údajom pre údržbu a prevádzku vrtuľníka. Toto sa o ohľadom na uplatnené a stále sa sprísňujúce sankcie voči Ruskej federácii ukazuje ako stále viac problematické.“
96. Vo vzťahu k recipročným opatreniam zo strany Ruskej federácie kontrolovaný uviedol, že už v oznámení o zamietnutí žiadosti o nápravu príkladmo poukázal na pozastavenia certifikátov na opravy vrtuľníkov ruskej výroby, poskytovania prevádzkovej a opravárenskej

dokumentácie, náhradných dielov a súčiastok zo dňa 14. 7. 2022 pre českú spoločnosť LOM Praha a spoločnosti Terem-Letec a Avionams, ako odvetnú reakciu na dodávky vojenskej techniky Ukrajine.¹⁶ Kontrolovaný zároveň vzhľadom na uvedené zdôrazňuje, že LOM Praha je dodávateľom údržby pre Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na vrtuľníky Mi-171.¹⁷ Zároveň kontrolovaný v tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že dňa 22. 7. 2022 ruská vláda aktualizovala, cit.: „*zoznam cudzích štátov, ktoré vykonávajú nepriateľské akcie voči ruským diplomatickým a konzulárnym misiám v zahraničí*“ a zaradila naň aj Grécko, Dánsko, Slovinsko, Chorvátsko a Slovensko¹⁸, z čoho je podľa kontrolovaného možné usudzovať, že onedlho budú rovnaké reštriktívne opatrenia vyvozené aj voči údržbovým organizáciám v Slovenskej republike, a teda uplatnením takýchto postupov by bolo ohrozené aj riadenie zachovania letovej spôsobilosti vrtuľníkov Mi-171 a vykonávanie údržby priamo Leteckým útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Kontrolovaný zároveň na podporu svojej argumentácie vo Vyjadrení poukazuje aj na slová hovorkyne Ministerstva zahraničných vecí Ruskej federácie, p. Marije Zacharovovej, ktorá sa v jednom článku vyjadrila, cit.: „*Uvedené podniky zbavujeme práva provádět práce spjaté s technickým servisem a opravami vrtulníků ruské výroby. Ruská strana se v této souvislosti zbavuje odpovědnosti za bezpečné provozování vrtulníků opravených v těchto podnicích*“¹⁹.

97. Kontrolovaný ďalej poukazuje na argumentáciu navrhovateľa týkajúcu sa dĺžky trvania priameho rokovacieho konania, kde navrhovateľ spája vyhlásenie mimoriadnej situácie zo dňa 26. 2. 2022 so vznikom mimoriadnej udalosti v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a dokonca uvádza, že uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022 bolo vydané v reakcii na vyhlásenie mimoriadnej situácie ku dňu 26. 2. 2022. K uvedenému tvrdeniu navrhovateľa kontrolovaný uvádza, že cit.: „*Uvedené tvrdenia treba rovnako ako v zamietnutí žiadosti o nápravu korigovať, nakoľko navrhovateľ spája dve odlišné veci a očividne nechápe rozdiel medzi vyhlásením a trvaním mimoriadnej situácie podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrany obyvateľstva v znení neskorších predpisov (vyhlásené dňa 26.02.2022) s ktorým aj zákon spája určité skutočnosti napr. v ustanovení § 11 ods. 2 a medzi vznikom mimoriadnej udalosti, ktorá je dôvodom použitia PRK. V odôvodnení použitia PRK boli jasne uvedené reštriktívne opatrenia, ktoré boli postupne prijaté po začiatku a v dôsledku konfliktu na Ukrajine a ktoré jednotlivito a vo vzájomných súvislostiach majú dopad na prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171. Ak prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171 bola ovplyvnená až prijatím reštriktívnych opatrení a nie samotným vznikom konfliktu na Ukrajine, tak nemožno viazať čas vzniku časovej tiesne na dátum 26.02.2022 (vyhlásenie mimoriadnej situácie). Dôvodom vzniku potreby zabezpečenia vrtuľníkov teda nebolo vyhlásenie mimoriadnej situácie ale reštriktívne opatrenia a ich dopad, na základe čoho Vláda SR uznesením č. 269 z 12.04.2022 schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov LÚ MV SR.*“
98. Na záver ešte k navrhovateľom namietanej dĺžke trvania priameho rokovacieho konania kontrolovaný uvádza, že je pre neho nepochopiteľné poukazovanie navrhovateľa na dátumy

¹⁶https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rusky-vrtulnik-cesko-pozastaveni-prava-na-opravu-rusko_2207141753_kth

¹⁷ Odkaz na zmluvu v CRZ <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6596392/>

¹⁸ <https://domov.sme.sk/c/22967146/rusko-pridalo-slovensko-na-zoznam-nepriateľských-krajín.html>

¹⁹ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rusky-vrtulnik-cesko-pozastaveni-prava-na-opravu-rusko_2207141753_kth

podania žiadostí o nápravu, resp. námietok v kontexte dĺžky trvania priameho rokovacieho konania, keďže práve uplatnené revízne postupy zablokovali uzatvorenie zmlúv a ukončenie priameho rokovacieho konania, a teda podľa kontrolovaného navrhovateľ v podstate nazýva ležérnym postupom to, že kontrolovaný dodržiava zákon o verejnom obstarávaní, a to konkrétne odkladné lehoty v zmysle § 56 predmetného zákona.

Ad b) skutočnosť, že problémy s prevádzkou vrtuľníkov ešte nenastali

99. Kontrolovaný taktiež poukazuje na tvrdenia navrhovateľa, v ktorých uvádza, že považuje za veľmi málo pravdepodobné, že by došlo k výskytu poruchy mimo rozsah štandardných opráv v priebehu nadchádzajúcich týždňov alebo mesiacov, pričom však v zmysle reprodukcie námietok kontrolovaným navrhovateľ nespochybňuje potrebu nahradenia vrtuľníkov a v iných častiach námietok ani zavedenie recipročných opatrení, ale spochybňuje dopady recipročných opatrení a vzniknutú časovú tieseň.
100. K uvedenému kontrolovaný uvádza, že cit.: „(...) v odôvodnení k PRK jasne uviedol sled udalostí vedúcich k vzniku potreby nahradenia vrtuľníkov, prijaté reštriktívne opatrenia a zároveň upozornil na následky a dopady ohrozenia letovej prevádzky vrtuľníkov Mi-171, ktoré spočívajú v nemožnosti plnenia úloh vyplývajúcich z legislatívy (napr. pátracie a záchranné akcie, hasenie lesných požiarov, atď.).

Navrhovateľ v podstate viaže vznik mimoriadnej udalosti a časovej tiesne v danom prípade až na vznik konkrétnej poruchy, ktorá by spôsobila nemožnosť prevádzky vrtuľníkov. Avšak takúto argumentáciu nemožno akceptovať. Pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti vrtuľníkov je okrem samotnej dispozície vrtuľníkmi nevyhnutné mať zabezpečený aj servis, dostupnosť náhradných dielov a všetky ostatné požiadavky na ich leteckú prevádzku (napr. výrobcom aktualizované a aktuálne platné informácie pre údržbu a prevádzku (letová príručka vrtuľníka)), ktorých nedostupnosťou v prípade vzniku potreby sa vrtuľník stáva okamžite neschopným letu.“

101. Kontrolovaný zároveň v súvislosti s výskytom porúch mimo rozsah štandardných opráv uvádza, že došlo napríklad k poškodeniu vrtuľníku z dôvodu streľby z vrtuľníka počas policajného výcviku, kedy došlo k poškodeniu listov nosného rotora, ktoré sú zároveň kritickým agregátom a podľa súčasných vyjadrení LOM Praha je problém s ich dodaním. V tomto prípade kontrolovaný následne zdôrazňuje, že cit.: „(...) štatistika takýchto opráv nie je primárne podstatná, nakoľko síce takýchto prípadov nie je veľa, ale ak nastanú, dopady pri nedostupnosti servisu alebo náhradných dielov sú fatálne.“ Takýto druh poškodenia môže podľa kontrolovaného zároveň nastať aj napr. pri nesprávnej manipulácii alebo v dôsledku extrémnych vplyvov počasia (napr. krúpy, silné nárazy vetra, atď.), a pri takomto poškodení by vrtuľník zostal okamžite neschopný prevádzky a takéto riziko nie je možné akceptovať (ako je uvedené nižšie).
102. Podľa kontrolovaného, preto cit.: „Ak v dôsledku recipročných opatrení nemožno mať zabezpečenú dostupnosť servisu, dostupnosť náhradných dielov a všetky ostatné požiadavky na ich leteckú prevádzku, táto skutočnosť predsa priamo znamená vznik priamej hrozby a rizika, že v prípade poruchy vrtuľníka, ten zo dňa na deň ostane neschopným letu bez možnosti jeho opravy a opätovného uvedenia do prevádzky.“ Kontrolovaný v tejto súvislosti

poukazuje aj na skutočnosť, že vrtuľníky Mi-171 priamo a nenahraditeľne zabezpečujú úlohy s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorých príkladný výpočet je uvedený v odôvodnení priameho rokovacieho konania, pričom ani navrhovateľ nespochybňuje dôležitosť úloh vykonávaných v súčasnosti vrtuľníkmi Mi-171. Zároveň kontrolovaný tiež považuje za potrebné uviesť, že tretí vrtuľník ktorým disponuje, t. j. Bell 429, nie je spôsobilý zastúpiť úlohy vykonávané vrtuľníkmi Mi-171 v prípade, že by došlo k ich letovej neschopnosti. Výkonnosť vrtuľníka Bell 429 už v základnej konfigurácii nesplňa výkonnostné a kapacitné parametre pre väčšinu činností vykonávaných Leteckým útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a vo svojej podstate je vyhovujúci len pre potreby Horskej záchrannej služby a pre vykonávanie pátrania a záchrany, prípadne monitoring, pričom dodáva, že pre hasenie požiarov, či transport viac ako šiestich (6) cestujúcich viac ako 30 min je nepoužiteľný.

103. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností týkajúcich sa predmetného bodu Vyjadrenia, preto kontrolovaný konštatuje, že cit.: „Ignorovanie vyššie uvedených skutočností by v danej situácii znamenalo, že kontrolovaný by sa pri plnej vedomosti dopadov reštriktívnych opatrení priamo vystavil riziku, že vrtuľníky ostanú nespôsobilé letu. Ak to nastane a kontrolovaný nebude mať v tom momente zabezpečené vrtuľníky, ktoré sú predmetmi zákaziek, znamená to nemožnosť vykonávania úloh uvedených v odôvodnení PRK až do nákupu nových vrtuľníkov s priamym dopadom na ohrozenie života a zdravia občanov Slovenskej republiky a ďalších osôb, čo nie je akceptovateľné.

Pre uvedené skutočnosti je potrebné uviesť, že časová tieseň existuje a vyplýva z reštriktívnych opatrení a ich dôsledkov.“

Ad c) skutočnosť, že vznik týchto problémov nikdy nenastane vzhľadom na navrhovateľove tvrdenia o letovej prevádzke, údržbe a možnosti zaobstarania náhradných dielov

104. Ako k prvému sa kontrolovaný vyjadruje k tvrdeniu navrhovateľa, že uzatvorené zmluvy s výrobcom sú v súčasnosti už ukončené, k čomu konkrétne uvádza, že výrobca vrtuľníka je samozrejme vždy zapojený do ďalšieho životného cyklu vrtuľníka, a to v podobe výroby alebo priamo aj dodávok náhradných dielov či už priamo kontrolovanému alebo tretím stranám, teda sprostredkovateľom.
105. Kontrolovaný ďalej uvádza, že uzatvoril zmluvu na prístup k letovo-technickej dokumentácii na prevádzkované vrtuľníky Mi-171 od výrobcu²⁰. Tvrdenie navrhovateľa o vyčerpaní uzatvorených zmlúv teda nie je možné považovať za pravdivé. Uvedená zmluva na prístup k letovo-technickej dokumentácii na prevádzkované vrtuľníky Mi-171 nemôže byť plnená vzhľadom na reštriktívne opatrenia, pričom prístup k údajom pre riadenie zachovanie letovej spôsobilosti a údajom pre údržbu a prevádzku vrtuľníkov Mi-171 je prostredníctvom webového servera, ktorý je dlhodobo mimo prevádzky a Letecký útvar Ministerstva vnútra

²⁰ Odkaz na zmluvu: <https://www.crz.gov.sk/4812334>

Slovenskej republiky si nemá ako overiť, či dokumentácia, ktorou disponuje, je k dnešnému dňu²¹ aktuálna.

106. Ako ku druhej skutočnosti sa kontrolovaný vyjadruje k tvrdeniu navrhovateľa, v ktorom poukázal na staršie súťaže kontrolovaného na náhradné diely na vrtuľníky Mi-171 a argumentuje ich dostupnosťou od iných spoločností, a nielen od samotného výrobcu. Rovnako ako v zamietnutí žiadosti o nápravu kontrolovaný pripomína, že navrhovateľ poukazuje na súťaže z rokov 2018 až 2020 a konflikt na Ukrajine vypukol až dňa 24. 2. 2022 a reštriktívne opatrenia majúce dopad aj na dostupnosť náhradných dielov boli prijaté až v prvej polovici roku 2022, teda po uskutočnení uvedených verejných obstarávaní. Kontrolovaný ďalej k argumentuje aj tým, že cit.: „*Navrhovateľ rovnako ako v žiadostiach o nápravu vlastne uvádza, že kontrolovaný by sa aj v situácii, že výrobca viac nie je viac oprávnený dodávať na trh Európskej Únie mal spoliehať na existujúcu skladovú dostupnosť potrebných náhradných dielov u tretích strán (iných spoločností) a vystavovať sa z toho plynúcim rizikám. Totižto, ak aj tretie strany disponujú niektorými náhradnými dielami na svojich skladoch, tieto skladové zásoby sú konečné, nedoplňajú sa, a teda aj v prípade aktuálnej dostupnosti, nemusia byť už dostupné v čase vzniku potreby kontrolovaného (napr. ich zakúpi medzičasom iný odberateľ). Za danej situácie by teda argumentácia navrhovateľa pre zabezpečenie dostupnosti náhradných dielov znamenala ad absurdum, že by si kontrolovaný mal zabezpečiť na svoj sklad pre každý vrtuľník Mi-171 rovnaký náhradný vrtuľník, z ktorého v prípade potreby po rozobratí použije potrebné náhradné diely. V takomto prípade by mal kontrolovaný zabezpečenú dostupnosť náhradných dielov po určitý čas, nemožno to však považovať za racionálne riešenie. Argumentáciu navrhovateľa považuje kontrolovaný za nezodpovednú, nereflektujúcu situáciu na trhu a v konečnom dôsledku možnú zo strany navrhovateľa iba z dôvodu, že zodpovednosť za zabezpečenie letovej schopnosti vrtuľníkov a zabezpečenie výkonu úloh v zmysle legislatívy nesie kontrolovaný a nie navrhovateľ.*“

Ad d) pasivita kontrolovaného

107. Kontrolovaný sa v predmetnom bode vyjadruje k rámcovej dohode z roku 2017, na ktorú poukázal aj navrhovateľ v námietkach (viď body 38 a 39 tohto rozhodnutia), v súvislosti s ktorou uvádza, že tá už nie je v súčasnosti platná, keďže jej platnosť vypršala v júni 2021, a teda nebola platná ani v čase vzniku mimoriadnej udalosti a vzniku potreby nákupu vrtuľníkov. O nekompetentnosti navrhovateľa a obštrukčnom charaktere námietok svedčí podľa kontrolovaného, aj to že navrhovateľ sa dovoľáva tejto rámcovej dohody, pričom ako jej zmluvná strana má alebo by aspoň mal mať vedomosť o jej vypršaní²².
108. K dôvodu nečerpania z rámcovej dohody v čase jej platnosti kontrolovaný uvádza, že ako zodpovedný hospodár kontinuálne prehodnocoval svoje potreby, schopnosť prevádzky vlastnej techniky (aj vrtuľníkov), a prípadné obmeny prispôboval o. i. svojím finančným možnostiam. Uvedené potvrdzuje a v danej súvislosti je určujúcou skutočnosťou aj to, že kontrolovaný na základe „Návrhu dlhodobého plánu rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva

²¹ Pozn. úradu: Kontrolovaný doručil Vyjadrenie k predmetnému konaniu o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok úradu dňa 4. 8. 2022 v listinnej podobe, a následne opätovne dňa 5. 8. 2022 aj v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu.

²² Odkaz na rámcovú dohodu: <https://www.crz.gov.sk/3003921/>

vnútra s výhľadom do roku 2031“ počítal s prevádzkou vrtuľníkov Mi-171, keď napr. naplánoval prevádzku vrtuľníka do roku 2027. Potreba realizácie súčasných zákaziek sa teda nezakladá na potrebe plánovanej výmeny alebo obmeny vrtuľníkov, ale došlo k nej na základe dopadu reštriktívnych opatrení uvedených v odôvodnení priameho rokovacieho konania v príčinnej súvislosti so vznikom konfliktu na Ukrajine. Tvrdenie navrhovateľa, že kontrolovaný „vyčkával“ predpokladá schopnosť kontrolovaného predvídať nielen vznik konfliktu na Ukrajine, ale aj prijatie reštriktívnych opatrení a ich dopad, k čomu kontrolovaný uvádza, že takýmito schopnosťami nedisponuje. Navyiac predmetom tejto rámcovej dohody bol typ vrtuľníka s úplne inými výkonnostnými charakteristikami, ktorého prioritným účelom bolo doplnenie flotily a nie náhrada typu Mi-171, preto by v rámci takejto dohody ani nebolo možné požadované vrtuľníky zaobstarat’.

K výberu dodávateľa

109. Kontrolovaný v tejto súvislosti v prvom rade poukazuje na uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022, v ktorom vláda, cit.: „(...) *schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra SR. V bode B.1 uznesenia bola o. i. uložená úloha ministrovi vnútra bezodkladne osloviť relevantných výrobcov, resp. zástupcov producentov vhodných vrtuľníkov a až následne obchodníkov s vhodnými vrtuľníkmi.*“
110. Kontrolovaný ďalej uvádza, že v zmysle predmetného uznesenia vlády Slovenskej republiky oslovil dňa 12. 4. 2022 štyroch výrobcov a dňa 14. 4. 2022²³ dvoch sprostredkovateľov predaja (na základe ponúk prezentovaných v odborných publikáciách). V rámci oslovenia boli stanovené základné, minimálne rámcové parametre, ktoré mali zabezpečiť, aby neboli doručené úplne nerelevantné návrhy, akým je aj návrh navrhovateľa, ktorý si musí byť vedomý, ako je dokázané nižšie, že daná ponuka požadovaným parametrom nevyhovovala.
111. Kontrolovaný následne uvádza vo Vyjadrení jednotlivé ním požadované parametre, cit.:

„Uvedené parametre boli nasledovné:

- (a) Dva turbo-hriadeľové motory
- (b) Jednopilotné usporiadanie
- (c) Schopnosť vykonávať min. 2 hodinové letové misie pri plne obsadenej kapacite interiéru (min. 12 osôb pri priemernej hmotnosti osoby s vybavením o váhe cca 100 kg, tj. celkovej hmotnosti cca 1 200 kg nachádzajúcej sa v priestore pre cestujúcich)
- (d) Inštalácia podvesného zariadenia umožňujúceho prepravu nákladu v tzv. Bambi vaku s min. kapacitou 1 500 litrov vody alebo ekvivalentnej záťaže
- (e) Schopnosť vykonávať min. 1.5 hodinové letové misie s plne naloženým Bambi vakom alebo ekvivalentnou záťažou (vid’ položka (d))
- (f) Žeriav prípadne možnosť jeho inštalácie
- (g) Vrtuľník (vrátane pohonných jednotiek) musí mať typový certifikát vydaný agentúrou EASA a musí byť ku dňu ponuky plne kompatibilný s platnými predpismi agentúry EASA

²³ Pozn. úradu: Kontrolovaný vo Vyjadrení uvádza dátum „14.04.2020“, čo však úrad považuje za zrejmu nesprávnosť vzhľadom na skutočnosť, že oslovenia jednotlivých výrobcov, resp. sprostredkovateľov prebiehali na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022

- Inštalácia palubného zdvihacieho zariadenia o hmotnosti 84,1 kg (parameter bodu f)).

Tieto váhy sú taktiež dostupné v dokumente xxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx, str. 22 ako voliteľné príslušenstvo. Kontrolovaný konštatuje, že tieto váhy neboli započítané účelovo, nakoľko by bolo preukázané, že daný model kritériá nespĺňa, ako je dokázané nižšie.

S pripočítaním váh núdzového vysielача polohy a minimálneho požadovaného vybavenia je konfigurovaná prázdna hmotnosť vrtuľníka minimálne xxxxxx kg a pri obsadení 2 členmi posádky so štandardnou hmotnosťou 170 kg je xxxxxx kg.

Pre účely posúdenia vhodnosti základného modelu vo vzťahu k parametru bodu c) pri obsadení 12 cestujúcimi s hmotnosťou xxxxxxxx kg tak bude hmotnosť vrtuľníka bez paliva xxxxxxxx kg, čo umožní natankovať do vrtuľníka xxxxxxxx kg paliva tak, aby nepresiahol maximálnu možnú povolenú vzletovú hmotnosť xxxxxxxx kg. Pri udávanej spotrebe v dokumente „mission analysis“ pre tento druh misie (xxxxxx kg/hod) môže vrtuľník letieť s xxx minútovou rezervou (pre lety v noci alebo pre lety s navigáciu iným spôsobom než podľa viditeľných orientačných bodov) xxxx hod (xxxx hod) a teda už základný model s nainštalovaným kontrolovaným požadovaným vybavením.

Pre účely posúdenia vhodnosti základného modelu vo vzťahu k bodu e) pri preprave bambi vaku alebo ekvivalentného nákladu s celkovou hmotnosťou minimálne 1650kg tak bude hmotnosť vrtuľníka bez paliva xxxxx kg, čo umožní natankovať do vrtuľníka xxxxxxxx kg paliva tak, aby nepresiahol maximálnu možnú povolenú vzletovú hmotnosť xxxxxxxx kg. Pri udávanej spotrebe v dokumente „mission analysis“ pre tento druh misie (xxxxxx kg/hod) môže vrtuľník letieť s akceptovateľnou xxxxxxx minútovou rezervou (nakoľko lety na hasenie požiarov sú vykonávané podľa pravidiel VFR deň) xxxxx hod (xxxxx hod) a teda už základný model s kontrolovaným požadovaným vybavením nespĺňa požiadavky stanovené v bode e).

Z uvedených výpočtov je logické konštatovať, že ak základný model vrtuľníka **NESPLŇA** požadované parametre, navrhovateľom ponúkané vrtuľníky sériového čísla sn. xxxxxxxxxxx a sn. xxxxxxxxxxx s bohatou dodatočnou výbavou oproti základnému modelu navyše pri ďalšom vybavení požadovaným príslušenstvom (nakoľko toto inštalované nemajú) nemôžu nikdy splniť stanovené výkonnostné kritériá, ani po odinštalovaní nadbytočného vybavenia, čoho si navrhovateľ musí byť vedomý ako výrobca a dodávateľ týchto vrtuľníkov. “

114. Kontrolovaný ďalej poukazuje aj na skutočnosť, že navrhovateľ vo svojom návrhu zo dňa 14. 4. 2022 navrhol dodanie dvoch konkrétnych vrtuľníkov xxxxxxxxxxx, a to vrtuľníkov s výrobnými číslami sn. xxxxxxxxxxx a sn. xxxxxxxxxxx.
115. Kontrolovaný ďalej taktiež uvádza, že posúdil všetky predložené návrhy z hľadiska splnenia uvedených parametrov, a zároveň vhodnosti uvedených vrtuľníkov na nahradenie Mi-171, pričom vrtuľníky navrhovateľa boli posúdené nasledovne, cit.: „(…)

Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

1)

Ako bolo uvedené v zamietnutí žiadosti o nápravu, na základe prepočtov bolo zistené, že váha vrtuľníka sn. xxxxxxxx pri ponúkanej konfigurácii je na účely bodu c) a e) min. xxxxxx kg, čo

znamená navýšenie o min. xxxxxx kg oproti váhe deklarovanej vo výpočte navrhovateľa (xxxxxxxxxxxxxxxxxx). Uvedené znamená zníženie vytrvalosti na hodnotu uvedenú v tabuľke vyššie.

Tiež na základe prepočtov bolo zistené, že váha vrtuľníka sn. xxxxxx pri ponúkanej konfigurácii je na účely bodu e) min. xxxxxx kg, čo znamená navýšenie o min. xxxxx kg oproti váhe deklarovanej vo výpočte navrhovateľa (xxxxxxxxxxxxxxxxxx). Uvedené znamená zníženie vytrvalosti na hodnotu uvedenú v tabuľke vyššie.

Ako sme uviedli v zamietnutí žiadosti o nápravu, uvedený prepočet nebol konečný a nezohľadňoval ďalšiu chýbajúcu požadovanú konfiguráciu. Nižšie uvádzame detailnejší prepočet hodnôt dotknutých parametrov:

Výpočty v bodoch c) a e) uvedené pre konkrétne sériové čísla vrtuľníkov v tabuľke vyššie počítajú so základnou hmotnosťou vrtuľníka xxxxxx kg (xxxxxxxx kg prázdna hmotnosť vrtuľníka + 2 členovia posádky) a ďalej zohľadňujú len výbavu už nainštalovanú na daných vrtuľníkoch, nakoľko vybavenie vrtuľníkov bolo v ponuke špecifikované (aj to len čiastočne z dát, ktoré boli kontrolovanému dostupné – vid' tabuľka č. 1 a 2 z dokumentu xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, , str. 21-22):

- xxxxx kg pre sn. xxxxxx (vid' tabuľka č. 2) – do tejto hodnoty nebola započítaná váha „deluxe interior“, ktorá bola odhadnutá na xxxx kg, pričom ako kontrolovaný neskôr zistil, reálna váha tejto položky je xxxxx kg, čo sme zohľadnili pri výpočte nižšie;
- xxxxx kg pre sn. xxxxxx (vid' tabuľka č. 1), pričom v tejto váhe nebola započítaná váha xxxxx kg Vibration Monitor System, čo sme tiež zohľadnili vo výpočte nižšie.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Už len pri danom zarátanom vybavení vrtuľníky nesplnili základné parametre požadované kontrolovaným. Ak však ďalej pripočítame váhu ďalšieho kontrolovaným vyžadovaného vybavenia (požiadavka v bodoch d) a f), teda

- Inštalácia podvesného zariadenia umožňujúceho prepravu nákladu o hmotnosti 15,4 kg (cargo hook instalation, požiadavka bodu d)),
- Inštalácia palubného zdvíhacieho zariadenia o hmotnosti 84,1 kg (hoist instalation, požiadavka bodu f)), výsledky prepočtov hodnôt parametrov c) a e) pre jednotlivé vrtuľníky sú nasledovné:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pri výpočte sme počítali so základnou hmotnosťou vrtuľníka doplnenou o váhu položiek z dokumentácie výrobcu, ktorá bola súčasťou cenovej ponuky, vybaveného podvesným zariadením (cargo hook instalation) a palubným zdvíhacím zariadením (tabuľky č. 1 a 2). Pre spotrebu boli použité údaje z dokumentácie výrobcu.

Tu považujeme za dôležité zdôrazniť, že mnohé z položiek nemohli byť započítané, nakoľko ich váha ani k dnešnému dňu kontrolovanému nie je známa (položky označené otáznikom). Vrtuľník ani napriek tomu nesplnil základné požiadavky na minimálnu letovú výdrž ani pre jednu z požadovaných misií.

Vrtuľník ani v jednom z prípadov nevyhovuje stanoveným parametrom.

2)

K posúdeniu, že vrtuľník sn. xxxxxxxx vôbec nespĺňa parameter/požiadavku náletu pod 1000 letových hodín kontrolovaný uvádza, že navrhovateľ sám v námietke potvrdil, že stanovený základný parameter tento vrtuľník nespĺňa, pričom do podania žiadosti o nápravu určenie parametru vôbec nespochybňoval.

Napriek tomu uvádzame, že táto podmienka bola stanovená z dôvodu nedostupnosti nových vrtuľníkov na trhu ako horná akceptovateľná hranica, kedy je možné ešte vrtuľník považovať za zánovný.

Cieľom požiadavky bolo predovšetkým minimalizovať počet subjektov ponúkajúcich vrtuľníky s vyšším náletom ale za atraktívnejšiu cenu, ktorá však predstavuje skryté náklady na predčasné vykonanie predpísaných údržbových prác na draku vrtuľníku, jeho motoroch a komponentoch. V krajných prípadoch by potencionálne hrozili riziko potreby výmeny komponentov z dôvodu ukončenia technického života. Skryté náklady sa dajú približne stanoviť nasledovne :

- Drak vrtuľníku : od 800 do 1.200 EUR na letovú hodinu*
- Motory : 2 x cca 200 až 400 EUR na letovú hodinu*
- Komponenty : od cca 100 do 200 EUR na letovú hodinu*

Uvedené údaje v praxi znamenajú že pre vrtuľník s náletom cca 1000 letových hodín by malo byť predchádzajúcim prevádzkovateľom naakumulovaných od cca 1 300 EUR do 2 200 EUR na letovú hodinu, t.j cca 1 300 000 až 2 200 000 EUR na budúce generálne opravy a výmeny. Tieto naakumulované prostriedky nie sú predmetom predaja ako súčasť vrtuľníku a preto predstavujú skryté budúce náklady na údržbu.

Ďalším faktorom pre stanovenie limitu je skutočnosť že poruchovosť a náklady na údržbu sa zvyšujú s narastajúcim počtom letových hodín čo pre začínajúceho prevádzkovateľa bez skúseností s prevádzkou a údržbou daného typu môže predstavovať riziko pri prevádzke a údržbe.

Vzhľadom na priemerný ročný nálet cca 200-250 letových hodín je predpoklad že pri dodržaní limitu bude vek ponúkaného vrtuľníku cca 4-5 roky čo predstavuje predpoklad dlhodobej prevádzky bez nutnosti skoršej výmeny z dôvodu jednak predpísanej výmeny dobovo limitovaných komponentov ako aj morálneho zastarania typu.“

Obštrukčné konanie navrhovateľa

116. Kontrolovaný vo vzťahu k predmetnej skutočnosti uvádza, že cit.: „(...) všetky tieto údaje musí mať navrhovateľ zo svojej podstaty k dispozícii a preto dokument „mission analysis“ považujeme za úmyselne zavádzajúci a námietky navrhovateľa ako obštrukčné a zjavne nedôvodné v zmysle zákona. Zástupca navrhovateľa v dokumente „mission analysis“ zámerne počítal s prázdnu hmotnosťou základného ponúkaného vrtuľníka, nakoľko si musel byť vedomý, že s požadovaným potrebným vybavením už základný model tieto kritéria nespĺňa (a ponúkané vrtuľníky sn. xxxxxxxx a sn. xxxxxx vo svojej konfigurácii už vôbec). Kontrolovaný

považuje za nespochybniteľné, že po predložení váhových certifikátov vrtuľníkov platných k dátumu predloženia návrhu navrhovateľa by sa preukázalo, že navrhovateľ úmyselne uviedol nesprávny alebo neúplný údaj za účelom ovplyvnenia výsledkov výberu vrtuľníkov či už v dokumente „mission analysis“, alebo tvrdením, že ponúkané vrtuľníky (sn. xxxxx a sn. xxxxxx) spĺňajú parametre stanovené kontrolovaným.

Celé konanie Navrhovateľa kontrolujúci považuje za účelné s cieľom zmarit' a zamedziť nákupu vybraných vrtuľníkov alebo akéhokoľvek iného vrtuľníka okrem nimi ponúkaných. Navrhovateľ si musí byť vedomý, že umelým naťahovaním času vybrané vrtuľníky môžu byť hocikedy ponúknuté a predané inému kupujúcemu. Jeho počínanie, námietskami voči PRK samotnému smeruje k cieľu natiahnuť konanie tak, aby vybrané vrtuľníky už na trhu neboli dostupné.“

117. V kontexte všetkých vyššie popísaných skutočností kontrolovaný navrhuje, aby úrad konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok navrhovateľa zamietol.

Zistenia úradu

Z predloženej dokumentácie k predmetnému verejnému obstarávaniu úrad zistil nasledovné skutočnosti:

118. Kontrolovaný zverejnil „Oznámenie o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET (ďalej len „Oznámenie o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“), ktorého obsahom je oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní na predmet zákazky s názvom „Nákup vrtuľníka 2“. V závislosti od predmetu zákazky, typu kontrolovaného a predpokladanej hodnoty zákazky vo výške 16 253 076,00 EUR bez DPH, ide o nadlimitnú zákazku na obstaranie tovaru, zadávanú postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní. Zákazka sa nedelí na časti. Zákazka nie je financovaná z fondov EÚ. Kontrolovaný pred uverejnením Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante uskutočnil prieskum trhu, v rámci ktorého oslovil štyroch (4) výrobcov vrtuľníkov a dvoch (2) obchodníkov s vrtuľníkmi, na základe čoho následne vyhodnotil ponuku predloženú obchodnou spoločnosťou Castle Air Limited, Trebrow, Liskeard Cornwall PL14 3PX, Veľká Británia, v zmysle „Zápisu z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E“ zo dňa 10. 5. 2022 ako spĺňajúcu ním stanovené kritériá. Po zverejnení vyššie uvedeného „Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“, navrhovateľ v zákonom ustanovenej lehote doručil v súlade s § 164 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní kontrolovanému žiadosť o nápravu, ktorú kontrolovaný v súlade s § 165 ods. 3 písm. b) tohto zákona v celom rozsahu zamietol, o čom doručil navrhovateľovi oznámenie dňa 18. 7. 2022. V nadväznosti na vybavenie žiadosti o nápravu navrhovateľ následne dňa 28. 7. 2022 doručil námietky kontrolovanému. **V čase vydania tohto rozhodnutia sa postup zadávania predmetnej zákazky nachádza vo fáze pred uzavretím zmluvy.** V súvislosti s predmetným verejným obstarávaním úrad zároveň považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že kontrolovanému doručil niekoľko žiadostí o poskytnutie informácií, a to konkrétne:

- Žiadosť o poskytnutie informácií č. 4672-6000/2022-OD/3 zo dňa 25. 4. 2022, v ktorej úrad žiadal v súlade s § 63 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní o informácie o tom, či kontrolovaný plánuje vyhlásiť verejné obstarávanie na nákup vrtuľníkov, a ak áno tak akým postupom verejného obstarávania, pričom v prípade uplatnenia niektorej z výnimiek ustanovených zákonom o verejnom obstarávaní žiadal aj o podrobné odôvodnenie a preukázanie splnenie podmienok. K uvedenému kontrolovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 11. 5. 2022 uviedol, cit.: „*Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v súvislosti s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4. 2022 neuplatnilo žiadnu výnimku. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v súvislosti s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 269 z 12. 4. 2022 s určitou nepozná odpoveď na otázku, či v budúcnosti nebude uplatnená výnimka. Ministerstvo vnútra sa v súčasnosti zaoberá podrobne rôznymi možnosťami a zvažuje všetky okolnosti a argumenty vo vzťahu k nastolenej problematike.*“
- Žiadosť o poskytnutie informácií č. 8928-6000/2022-OD/1 zo dňa 21. 6. 2022, v ktorej úrad v súlade s § 63 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní opätovne žiadal o poskytnutie informácií týkajúcich sa prípadného vyhlásenia verejného obstarávania na obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, s tým súvisiacich otázok ohľadom zvoleného postupu verejného obstarávania alebo prípadného uplatnenia výnimky podľa zákona o verejnom obstarávaní.
- Žiadosť o poskytnutie informácií č. 8928-6000/2022-OD/2 zo dňa 28. 6. 2022, v ktorej úrad vzhľadom na skutočnosť, že dňa 24. 6. 2022 mu boli doručené „Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ s predmetmi zákazky „Nákup vrtuľníka 1“ a „Nákup vrtuľníka 2“, opätovne požiadal podľa § 63 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní kontrolovaného o poskytnutie informácií týkajúcich sa jednak daných verejných obstarávaní, ale rovnako aj skutočnosti, či predmetné nákupy hodnotil Útvar hodnoty za peniaze MF SR a aké bolo jeho stanovisko. Na predmetné žiadosti kontrolovaný doručil úradu „Žiadosť o poskytnutie informácií – odpoveď č. SE-VO-2022/004114-003“ zo dňa 6. 7. 2022, v ktorej o. i. uviedol, že v oboch verejných obstarávaníach bude postupovať postupom priameho rokovacieho konania, že neuplatnil žiadnu z výnimiek podľa § 1 ods. 2 až 14 zákona o verejnom obstarávaní, a že vo veci predmetných zákaziek prebehlo rokovanie s Ministerstvom financií Slovenskej republiky za účasti Útvaru hodnoty za peniaze.

119. Úrad na úvod uvádza, že zistil, že kontrolovaný dňa 11. 4. 2022 predložil do skráteného medzirezortného pripomienkového konania (číslo legislatívneho procesu: LP/2022/206)²⁶ materiál pod názvom „Dlhodobý plán rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2031“²⁷ (ďalej len „Dlhodobý plán rozvoja LÚ MV SR“), ktorého účelom je cit.:

²⁶ Pozn. úradu: Medzirezortné pripomienkové konanie bolo začaté dňa 11. 4. 2022 a ukončené dňa 19. 4. 2022, pričom aktuálne (od 20. 4. 2022) prebieha štádium vyhodnotenia daného medzirezortného pripomienkového konania (viď <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/206>)

²⁷ Pozn. úradu: V zmysle bodu 2.1. „Činnosti LÚ MV SR“ predmetného materiálu Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, cit.: „*Podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky (SR) č. 411 z 10. mája 2006 k návrhu zásad vykonávania letov lietadiel v policajných službách LÚ MV SR zabezpečuje činnosti vo vzťahu ku koncovým užívateľom b) vrtuľníkmi: primárne lety na zabezpečenie plnenia úloh útvarov MV SR, Prezídia Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, krajských riaditeľstiev Policajného zboru, Akadémie Policajného zboru v Bratislave a Horskej záchrannej služby.*“

„Dlhodobý plán rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (LÚ MV SR) je strategickým dokumentom dlhodobého charakteru, ktorého cieľom je nastaviť smer rozvoja LÚ MV SR a určenie spôsobu realizácie jeho smerovania. Identifikuje aktuálny stav leteckej techniky a dopytu užívateľov v oblasti prepravy cestujúcich, ako aj v oblasti prevádzky, údržby a pozemného odbavenia lietadiel. Na základe podkladov identifikovaných v analytickej časti a tiež vzhľadom na zmenu požiadaviek na bezpečnosť leteckej prepravy (safety), oblasť bezpečnostnej ochrany (security), na vybavenie lietadiel a s tým spojenou modernizáciou, bola spracovaná rozvojová vízia s výhľadom do roku 2031.

Predkladaný dokument predstavuje plán činností a investícií so zreteľom na stanovené strategické ciele.“

120. Súčasťou Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR je aj časť 5. „Nákup leteckej techniky vrtuľníkov“, v ktorej sa uvádza, cit.:

„5. Nákup leteckej techniky vrtuľníkov

5.1. Opis a použitie leteckej techniky

V súčasnosti LÚ MV SR disponuje 2 vrtuľníkmi MI-171 a vrtuľníkom Bell 429.

Mi-171: OM-BYH; OM-BYU

- konfigurácia 19 pax,
- stredne ťažký dvojmotorový vrtuľník slúžiaci najmä pre potreby hasičského a záchranného zboru,
- hasenie lesných požiarov (3000l vak),
- prevoz ťažkých predmetov,
- s prídavnou nádržou zvýšený dolet cca 1000 km,
- obsluha 2x pilot + 1x palubný inžinier.

Bell 429: OM-BYD

- konfigurácia 6 + 1 pax,
- ľahký dvojmotorový vrtuľník slúžiaci najmä pre potreby policajného zboru a horskej záchrannej služby,
- obsluha 1pilot + 1 ďalší člen posádky.

Vrtuľníky LÚ MV SR využívajú predovšetkým jednotlivé zložky MV SR. Podiel medzi jednotlivými zložkami MV SR na využití leteckej techniky je nasledovný:

Percentuálne využitie vrtuľníkov LÚ MV SR jednotlivými zložkami

Užívatelia	2017	2018	2019	2020	2021	Priemer
<i>Policajný zbor</i>	74,2 %	65,8 %	58,4 %	59,1 %	59,5 %	63,0 %
<i>Hasičský a záchranný zbor</i>	15,7 %	22,1 %	29,6 %	15,7 %	18,2 %	20,0 %

Horská záchranná služba 10,1 % 12,1 % 12,0 % 25,2 % 22,3 % **17,0 %**

Od roku 2002 dochádza k znižovaniu stavu leteckej techniky, čo sa prejavilo na celkovom objeme ročného náletu aj schopnosti uspokojiť požiadavky užívateľov. Zatiaľ čo celkový nálet na flotilu v absolútnych číslach klesá, priemerný nálet na vrtuľník zostáva približne rovnaký a od roku 2018 vykazuje stúpajúcu tendenciu.

TYP	REG	2017	2018	2019	2020	2021***
Bell 429	OM-BYD	282:50	249:36	286:17	277:45	291:40
Mi-171	OM-BYH	GO*	GO*	28	301:58	347:20
Mi-171	OM-BYU	393:45	175:00	277:30	<u>AOG**</u>	<u>AOG**</u>

* GO = Generálna oprava

** **AOG = Uzmenenie lietadla z dôvodu poruchy**

*** **Predpokladané hodnoty vypočítané na základe priemerného náletu v mesiacoch 01-09/2021**

Z dôvodu končiacej životnosti, vysokej poruchovosti a ťažkej dostupnosti náhradných dielov je súčasná využiteľnosť vrtuľníkov Mi-171 veľmi nízka.

Využiteľnosť vrtuľníkov LÚ MV SR vzhľadom na výkon servisných prác

		Dostupnosť	Nedostupnosť
Mi-171	OM-BYH	45,10 %	54,90 %
Mi-171	OM-BYU	54,19 %	45,81 %
Bell 429	OM-BYD	96,55 %	3,45 %

5.2. Naplnenie strategických cieľov

Využitie vrtuľníkov LÚ MV SR od roku 1993 po súčasnosť vykazuje historicky najvyšší nálet na 1 ks leteckej techniky i napriek nízkej použiteľnosti vrtuľníkov. Obmenou vrtuľníkov a navýšením ich počtu zvýšime dostupnosť, využiteľnosť, kvalitu a bezpečnosť poskytovaných služieb.

LÚ MV SR s existujúcou leteckou technikou nie je schopný reagovať na neustále rastúce požiadavky užívateľov a plnenie záväzkov voči jednotlivým zložkám v zadávanom rozsahu. Nízka využiteľnosť je spôsobená končiacou technickou životnosťou, a s tým spojenou vysokou poruchovosťou, nedostatkom a dlhými dodacími lehotami náhradných dielov. Stav súčasnej flotily je nevyhovujúci v požadovanom spektre budúcich možných úloh. Vrtuľníky Mi-171 je potrebné nahradiť novou leteckou technikou v čo najkratšom časovom horizonte. **Prevádzka vrtuľníkov**

Mi-171 bude postupne ukončovaná v závislosti od ich náletu najneskôr v rokoch 2023 – 2027 (s možnosťou predĺženia o jeden až 2 roky), pretože ďalšia modernizácia nie je

z technického a ani ekonomického hľadiska efektívna. Najneskôr v tomto časovom horizonte musia byť nahradené novými vrtuľníkmi.

Nákup leteckej techniky je plánovaný nasledovne:

- nákupom 2 ks stredne ťažkých vrtuľníkov (na účel tohto dokumentu ďalej označované ako typ HELI-X) v roku 2024,*
- paralelne s ukončením Mi-171 nákupom 1 ks stredne ťažkého vrtuľníka (na účel tohto dokumentu ďalej označované ako typ HELI-Y) približne v roku 2024,*
- 1 ks vrtuľníka v roku 2027, pri ukončení životnosti druhého Mi-171. O konkrétnom type sa rozhodne pred zadáním nákupu v rokoch 2025/2026 na základe trendu vývoja a požiadaviek užívateľov.*

Na základe využívania leteckej techniky jednotlivými zložkami MV SR doposiaľ (rok 2017 – 2021):

- 20 % Hasičský a záchranný zbor,*
- 17 % Horská záchranná služba,*
- 63 % Policajný zbor,*

budú 2 ks vrtuľníkov typu HELI-X určené primárne pre potreby Policajného zboru a Bell 429 bude určený primárne pre potreby Horskej záchrannej služby, pretože pre charakter činnosti je najvyhovujúcejší. Vrtuľník typu HELI-Y bude určený primárne pre potreby Hasičského a záchranného zboru, rovnako ako vrtuľník Mi-171 do konca svojej životnosti, ktorý bude následne vymenený v súlade s plánom nákupu leteckej techniky, tak ako je popísaný vyššie.

Lokácia:

- vrtuľníky typ HELI-X: 1 ks na základni v Bratislave a 1 ks na základni v Poprade,*
- vrtuľník typu HELI-Y nahradí vrtuľník Mi-171 na základni v Poprade,*
- po vyradení druhého kusu Mi-171 na základni v Bratislave, bude tento nahradený druhým kusom vrtuľníku HELI-X/HELI-Y (na základe potrieb užívateľov).*

Požadované parametre typ HELI-X:

- jednopilotný vrtuľník s možnosťou dvojpilotnej prevádzky,*
- minimálna konfigurácia 12 cestujúcich,*
- využiteľnosť v závislosti na dostupnosti s ohľadom na výkon servisných prác 90 % a viac,*
- prevádzka vrtuľníkového zdvíhacieho zariadenia (HHO) min 250 kg certifikovaného pre lety s vonkajším ľudským nákladom,*
- vrtuľník musí byť vybavený ťažným hákom s minimálnou nosnosťou 1660 kg s možnosťou letov s vonkajším ľudským nákladom min 800 kg, pri danej nosnosti vytrvalosť optimálne 45 min + 30min rezerva,*
- s 2 členmi posádky a 12 cestujúcimi + minimálna vytrvalosť 3 hod. a dosah 500 km a viac s 30 min rezervou.*

Požadované parametre typ HELI-Y:

- jednopilotný vrtuľník s možnosťou dvojpilotnej prevádzky,*
- prevádzka vrtuľníkového zdvíhacieho zariadenia (HHO) min 250 kg s možnosťou letov s vonkajším ľudským nákladom,*

- vrtuľník musí byť vybavený ťažným hákom s minimálnou nosnosťou 2650 kg, pri plnej nosnosti výdrž vytrvalosť optimálne 45 min + 30min rezerva,
- výhodou je ťažný hák s možnosťou letov s vonkajším ľudským nákladom,
- určený primárne pre potreby Hasičského a záchranného zboru,
- s 2 členmi posádky a 12 cestujúcimi + minimálna vytrvalosť 3 hod. a dosah 500 km a viac s 30 min rezervou.

5.3. Časový rámec

Plán obmeny a rozmiestnenia leteckej techniky LÚ MV SR s výhľadom do roku 2031

Základňa	A/C TYPE	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
BTS	Mi-171										
BTS	B429										
BTS	HELI-X	verejné obstarávanie a zadanie nákupu vrtuľníka									
BTS	HELI-Y	verejné obstarávanie		zadanie nákupu vrtuľníka							
TAT	Mi-171										
TAT	HELI-X	verejné obstarávanie a zadanie nákupu vrtuľníka									
TAT	HELI-Y	verejné obstarávanie									

Do konca roku 2023

- Vysúťaženie verejného obstarávania na potrebné typy vrtuľníkov (2 + 2 s opciov na 3 + 3).
- Zadanie nákupu 2 ks vrtuľníkov, typ HELI-X a 1 ks, typ HELI-Y.

Do konca roku 2024

- Príchod 2 ks vrtuľníkov do flotily LÚ MV SR, typ HELI-X, príchod 1 ks vrtuľníka do flotily LÚ MV SR, typ HELI-Y.
- Uzemnenie Mi-171 s využitím na náhradné diely pre druhý Mi-171, ktorý zostane v prevádzke.

Do konca roku 2026

- Zadanie nákupu druhého kusu vrtuľníka, typ HELI-X/HELI-Y (v závislosti na požiadavkách užívateľov).

Do konca roku 2028

- Príchod druhého kusu vrtuľníka do flotily LÚ MV SR, typ HELI-X/HELI-Y.
- Predaj 2 ks Mi-171.
- Bell 429 bude presunutý na dislokovanú základňu a zostane prednostne pre potreby Horskej záchrannej služby.

5.4. Vyhodnotenie

Priemerná použiteľnosť vrtuľníkov 65,3 %, pričom LÚ MV SR je schopný obslúžiť približne 30 % zadaných požiadaviek užívateľov.

LÚ MV SR ako súčasť stratégie rozvoja plánuje navýšiť stav leteckej techniky na 5 ks vrtuľníkov, ktoré budú podľa potrieb užívateľov rozmiestnené na základniach v Bratislave (HELI-X + HELI X/HELI Y) a v Poprade. (HELI-X, HELI-X, B429). Jeden z vrtuľníkov určených na účel využitia Policajného zboru, umiestnených na základni v Poprade, bude zabezpečovať kontrolu štátnej hranice.

S flotilou 5 ks vrtuľníkov je LÚ MV SR schopný vykonávať objem letov na základe predpokladaných požiadaviek užívateľov v budúcnosti. Zvýšenie priemernej použiteľnosti vrtuľníkov na 95 % a viac bude predstavovať schopnosť obslúžiť viac ako 90 % požiadaviek užívateľov.

S nákupom novej leteckej techniky LÚ MV SR očakáva zvýšenie objemu prevádzky vzťahnutej na Plán obmeny a rozmiestnenia leteckej techniky LÚ MV SR s výhľadom do roku 2031, 1 ks leteckej techniky v závislosti na dostupnosti vrtuľníkov vzhľadom na výkon servisných prác, ako aj zvýšenie celkového objemu letov v závislosti na schopnosti uspokojiť požiadavky užívateľov.“

121. Dňa 12. 4. 2022 vláda Slovenskej republiky prijala uznesenie č. 269 k návrhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra SR (číslo materiálu: 14518/2022, predkladateľ: minister vnútra) (ďalej len „uznesenie vlády SR č. 269/2022“)²⁸, v zmysle ktorého, vláda schválila predmetný návrh, a zároveň uložila, cit.: „(...)

ministri vnútra

B.1. zabezpečiť úlohy súvisiace s návrhom na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra SR podľa bodu A.1 tohto uznesenia, vrátane oslovenia

²⁸ Pozn. úradu: V rámci „Predkladacej správy“ k návrhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov kontrolovaný o. i. uviedol, cit.: „*Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky upozorňuje na možné dôsledky vedúce k strate schopnosti naďalej prevádzkovať a udržiavať vrtuľníky ruskej výroby typu Mi-171, ktoré už dnes stoja na prahu operatívnej použiteľnosti. V dôsledku sankcií zavedených v roku 2014 (rozhodnutie rady 2014/515/SZBP, nariadenie rady 833/2014) trvala generálna oprava vrtuľníka Mi-171 viac ako 3 roky, kedy vrtuľník nebol použiteľný. V súčasnej situácii, keď sa rokuje o prijatí už piateho kola nových prísnejších sankcií voči Ruskej federácii, sa jednoznačne dá očakávať súbor reakcií zo strany Ruskej federácie. Je len otázkou času, kedy výrobca techniky odoberie certifikáty pre ním licencované údržbové organizácie v EÚ a zároveň prestane dodávať náhradné diely patričnej kvality, alebo diely celkovo. Letecký útvar sa v minulosti stretol s nedostatočne kvalitnou dodávkou ložísk, ktorá bola zapríčinená nemožnosťou priamej komunikácie a obchodného styku s výrobcom leteckej techniky v Ruskej federácii. Takéto riziká nielenže predražujú a predlžujú údržbu, sú aj priamym ohrozením prevádzky a bezpečnosti leteckej techniky Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V súčasnosti Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky disponuje dvomi vrtuľníkmi MI-171, z toho jeden je dlhodobo neschopný prevádzky a jedným vrtuľníkom Bell-429. Takýto stav je v súčasnosti neúnosný, hrozí prerušenie prevádzky a strata spôsobilosti Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky plniť pre vnútornú bezpečnosť štátu kritické úlohy. Za optimálny scenár zadováženia náležitej leteckej techniky, v najkratšom možnom čase, možno považovať paralelný odpredaj (resp. zámena dvoch vrtuľníkov Mi-171) s nákupom dvoch nových vrtuľníkov. V tejto súvislosti sa navrhuje bezodkladne preveriť aktuálnu trhovú dostupnosť vhodných modelov vrtuľníkovej techniky pre jej okamžité zaobstaranie formou priameho rokovacieho konania.“*

relevantných výrobcov, resp. zástupcov producentov vhodných vrtuľníkov a až následne obchodníkov s vhodnými vrtuľníkmi

bezodkladne

B.2. uzatvoriť zmluvu na nákup nových vrtuľníkov len po predchádzajúcom súhlase vlády Slovenskej republiky

bezodkladne

podpredsedovi vlády a ministrom financií

ministrom vnútra

B.3. zabezpečiť finančné prostriedky na obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra SR podľa bodu A.1 tohto uznesenia

do 31. decembra 2022.“

122. Úrad ďalej zistil, že v ten istý deň, t. j. 12. 4. 2022, kontrolovaný v zmysle predmetného uznesenia vlády SR č. 269/2022 doručil navrhovateľovi (konkrétne regionálnemu obchodnému riaditeľovi) elektronicky prostredníctvom e-mailu „Žiadosť o informáciu“, v ktorej ho žiadal o poskytnutie informácií o dostupnosti 2 ks vrtuľníkov s konkrétnymi vymedzenými kritériami (viď bod 54 tohto rozhodnutia), pričom vzhľadom na naliehavosť veci požadoval doručenie odpovede najneskôr v termíne do 19. 4. 2022, 12:00 UTC.²⁹
123. Navrhovateľ ešte v ten istý deň doručil kontrolovanému odpoveď, v ktorej kontrolovaného informoval, že v ním stanovenej lehote mu doručí cenovú ponuku na 2 vrtuľníky xxxxxxxxxxxxxx, ktoré spĺňajú ním požadované kritériá, a zároveň sa dotazoval aj na hodnotiace kritériá, ktoré bude kontrolovaný pri výbere vrtuľníkov zohľadňovať, pričom konkrétne poukázal na počiatočnú nákupnú cenu, prevádzkové náklady počas životnosti vrtuľníkov a dodáciu lehotu.
124. Navrhovateľ následne opätovne dňa 13. 4. 2022 kontaktoval kontrolovaného elektronicky prostredníctvom e-mailu, v ktorej ho jednak žiadal o odpoveď na svoj e-mail zo dňa 12. 4. 2022 (viď predchádzajúci bod tohto rozhodnutia), ale zároveň žiadal kontrolovaného o upresnenie, či sa jeho žiadosť týka nového lietadla (vrátane výrobného času) alebo hneď dostupného lietadla (t. j. už vyrobeného). **Navrhovateľ súčasne uviedol aj skutočnosť, že z medializovaných informácií sa dozvedel, že vláda Slovenskej republiky za účelom nákupu vrtuľníkov pre Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky schválila rozpočet v celkovej sume xxxxxxxxxxxxxx EUR, v súvislosti s čím poukázal na skutočnosť, že je schopný za predmetnú cenu ponúknuť 2 ks vrtuľníka typu xxxxxxxxxxxx, ktoré sú okamžite dostupné a 1 ks vrtuľníka xxxxxxxx, t. j. celkom 3 ks vrtuľníkov.**

²⁹ Pozn. úradu: Kontrolovaný doručil totožnú e-mailovú žiadosť o informácie v ten istý deň, t. j. 12. 4. 2022, aj ďalším trom obchodným spoločnostiam zaoberajúcim sa výrobou vrtuľníkov, resp. ich obchodných zástupcov, a to konkrétne xxxxxxxxxxxxxx (a xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx), xxxxxxxxxxxxxx a xxxxxxxxxxxxxx. Dňa 14. 4. 2022 následne kontrolovaný doručil túto „Žiadosť o informáciu“ prostredníctvom e-mailu aj obchodníkom s vrtuľníkmi, a to Castle Air Limited a Blueberry Aviaton.

125. Dňa 13. 4. 2022 navrhovateľ vypracoval dokument pod názvom „Rozpočtový návrh spoločnosti XY na dva (2) stredné viacúčelové vrtuľníky xxxxxxxx zo dňa 13. apríla 2022“, ktorého predmetom bol návrh rozpočtu na dva (2) vrtuľníky xxxxxxxxxx spracovaný na základe požiadavky kontrolovaného.³⁰
126. Dňa 14. 4. 2022 navrhovateľ doručil kontrolovanému odpoveď na jeho „Žiadosť o informáciu“, ktorého súčasťou bol aj v predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia uvedený dokument s cenovou ponukou na dva (2) vrtuľníky typu xxxxxxxxxx. V predmetnom e-maily navrhovateľ o. i. uviedol aj to, že obidva vrtuľníky sú okamžite k dispozícii kontrolovanému, tzn. že už sú skonštruované, pričom zároveň poukázal aj na skutočnosť, že ním predložený cenový návrh už zahŕňa (i) záruku na obdobie 3 rokov alebo 1 000 letových hodín; (ii) školenie vo vzdelávacej akadémii navrhovateľa pre dvoch (2) pilotov a dvoch (2) technikov na jedno (1) lietadlo, t. j. v prípade nákupu dvoch vrtuľníkov sa jedná o školenie pre 4 pilotov a 4 technikov; (iii) leteckú nákladnú dopravu zo xxxxxxxxxxxxxx do sídla navrhovateľa v xxxxxxxx; (iv) montáž a opätovné sprevádzkovanie lietadla navrhovateľom v sídle v xxxxxxxx. V závere svojej odpovede zároveň navrhovateľ informoval aj o tom, že príslušenstvo a pomôcky na prispôsobenie môžu byť upravené v súlade so zmluvnými rokovaniami, tak aby zodpovedali požiadavkám kontrolovaného.
127. Dňa 27. 4. 2022 navrhovateľ požiadal kontrolovaného o potvrdenie prijatia jeho cenovej ponuky, ktorú mu doručil dňa 14. 4. 2022, a zároveň na základe požiadavky kontrolovaného priložil za účelom porovnania aj „Analýzu misií“ pre vrtuľníky typu xxxxxxxxxxxxxx a xxxxxxxxxxxx pre 2 požadované misie z Bratislavy a Popradu. Kontrolovaný ešte v ten istý deň, t. j. 27. 4. 2022 navrhovateľovi potvrdil doručenie jeho cenovej ponuky, a zároveň ho informoval, že ju zahrnuli do analýzy pripravovanej pre kontrolovaného.
128. Dňa 28. 4. 2022 kontrolovaný spracoval „Zápis z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E“ (ďalej len „Zápis zo dňa 28. 4. 2022“), v ktorom v nadväznosti na ním stanovené požiadavky a odpovede oslovených subjektov špecifikoval vrtuľníky, ktoré mu boli ponúknuté, a to v nasledovnom znení, cit: „(…)

VRTUĽNÍKY PONÚKANÉ VÝROBCAMI

- 1) XXXXXXXXXXXX : 2 X XXXXXXXXXXXX (PRÍLOHA Č.7) :
Výrobca ponúka možnosť zakúpenia 2 ks zánovných vrtuľníkov XXXXX XXXXX s okamžitým dodaním, s predbežnou nezáväznou cenovou ponukou:
msn xxxxxxxx – cca xxxxxxxxx USD
msn xxxxxxxx – cca xxxxxxxxx USD
- 2) XXXXXXXXXXXX (PRÍLOHA Č. 8)
Výrobca ponúka vrtuľník xxxxxxxx bez uvedenia ceny,

³⁰ Pozn. úradu: Navrhovateľ v predmetnom dokumente uviedol, cit.: „Upozorňujeme, že tento cenový rozpočet slúži len na účely plánovania nákupu a nepredstavuje záväznú ponuku od spoločnosti XY. Všetky vrtuľníky uvedené v tomto návrhu môžu byť pred samotným predajom predané inej strane.“

3) XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (PRÍLOHA Č.9)

Výrobca ponúka možnosť zakúpenia 2 ks nových vrtuľníkov xxxxxxxx s dodaním 14 resp. 15 mesiacov v prípade podpisu kontraktu do konca mesiaca jún 2022 v sume xxxxxxxxxxxx EUR za kus a vyžiadaná ponuka na model xxxxxxxx

4) XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (PRÍLOHA Č.10)

Výrobca ponúka možnosť zakúpenia 2 ks nových vrtuľníkov xxxxxx s dodaním December 2022 resp. Január/Február 2023, v cene cca xxxxxxxxxxxx EUR za oba vrtuľníky.

INÉ PONÚKANÉ VRTULNÍKY

5) CASTLE AVIATION (PRÍLOHA Č.11)

Odpoved' telefonicky (WhatsUp) s ponukou Leonardo AW139, s náletom cca 30 letových hodín (výlučne testovacie lety po výrobe) nového vrtuľníka registrácie M-CSTL s cenou xxxxxxxxxxxx,- USD.

6) BLUEBERRY AVIATION (PRÍLOHA Č.12)

V ponuke je typ Leonardo AW189, s náletom cca 900 letových hodín, v cene xxxxxxxxxxxx.³¹

129. V predmetnom Zápise zo dňa 28. 4. 2022 zároveň kontrolovaný spracoval aj „Vyhodnotenie ponúkaných modelov v porovnaní s výkonnostnými charakteristikami Mi171E“, v ktorom uviedol k danej problematike, cit.:

„Letecký útvar vyhodnotil všetky modely od potenciálnych dodávateľov vrtuľníkov s ohľadom na fakt, že sa jedná o zámer v čo najväčšej miere nahradiť vrtuľníky Mi171E v zmysle uznesenia vlády, ako aj vzhľadom na požiadavky užívateľov, ktoré nám boli zaslané pri tvorbe koncepcie rozvoja LÚ.

Porovnáme parametre a ich váhu pri posudzovaní vhodnosti techniky považuje LÚ vzhľadom na geografickú a topografickú situáciu, ako aj požiadavky samotných užívateľov za kľúčové. Ide konkrétne o parametre; dolet (vzdialenosť) a maximálnu čas letu napr. Pri výcviku) pri obsadení 12 pasažiermi, maximálny možný počet prepravovaných osôb, veľkosť kabíny pre cestujúcich, maximálna cestovná rýchlosť pre použitie záchrannými a bezpečnostnými zložkami a schopnosť nasadenia v rámci leteckého hasenia s použitím 1590 l, 2000 l a 2500 l „Bambi“ vaku.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z pohľadu schopnosti nahradiť výkonnostné parametre Mi-171E vyšiel najlepší typ xxxxxxxx, ktorý dokáže nahradiť Mi171 z 80%. Na druhom mieste sa umiestnil vrtuľník

³¹ Pozn. úradu: V rámci predmetného Zázpisu zo dňa 28. 4. 2022 kontrolovaný vyhodnotil aj výkonnostné parametre ponúkaných modelov vrtuľníkov (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx), pričom využil dostupné údaje vychádzajúce z oficiálnych ponúk, prípadne voľne dostupných dát výrobcov týchto modelov.

xxxxxx s mierou nahradenia požadovaných parametrov na úrovni 66%. Tretí je model xxxxxx s 54% a ako štvrtý ponúkaný model xxxxxxxx s 41% mierou nahradenia spôsobilosti MI-171E. Model xxxxxxxx zároveň podľa nám dostupných dát nespĺňa ani minimálne požadované kritériá, ktoré boli stanovené Leteckým útvarom MV SR. Nakoľko vznikla diskrepancia medzi dátami ktoré sme mali k dispozícii a dátami od zástupcu XY, využijeme ponuku pre overenie výkonnosti modelu xxxxxxxx od XY a oslovíme prevádzkovateľa tohto modelu – Xxxxxxx xxxxxxx České republiky, pre vytvorenie detailnej kalkulácie výkonnostných parametrov. (Príloha č. 14)“

130. V kontexte všetkých uvedených skutočností kontrolovaný v závere predmetného Zápisu zo dňa 28. 4. 2022 skonštatoval, cit.:

„V prvom kroku LÚ MV SR posudzoval, či základné ponúkané modely vrtuľníkov oslovených subjektov spĺňajú jeho požadované kritériá a vyhovujú jeho požiadavkám.

Letecký útvar vyhodnotil všetky ponuky od potenciálnych dodávateľov vrtuľníkov berúc do úvahy:

- Parametre daných modelov vrtuľníkov s ohľadom na zámer v čo najväčšej miere nahradiť vrtuľníky Mi171E v zmysle uznesenia vlády
- časovú dostupnosť vrtuľníkov na trhu s ohľadom na vážnosť situácie, kedy vrtuľníky Mi-171 môžu stratiť letovú spôsobilosť v prípade ukončenia dátam pre údržbu a riadenie letovej spôsobilosti prakticky okamžite.

Na základe tohto vyhodnotenia Letecký útvar vyhodnotil ako najvyhovujúcejší model xxxxxxxx. následne model výrobcu xxxxxxxxxxxx a ako tretí v poradí model Aw139.

Nakoľko má vrtuľník AW189 od Helipool nálet takmer 1000 letových hodín, vykonáme technickú a dokumentačnú inšpekciu stavu technicky na mieste v zložení Xxxxxxxx a Xxxxxxxx z oddelenia CAMO a odd. let. správy a dozoru.³²

Model xxxxxxxxxxxx je podľa kritérií stanovených LÚ MV SR nevyhovujúci. Pre čo najrelevantnejšie závery a tiež s ohľadom na mimoriadne priaznivú cenu xxxxxxxxxxxx bude ešte spracovaný detailný prepočet a zohľadnenie zaslanie „Mission analysis“ zaslanej výrobcom, ktorej závery sa rozchádzajú s výpočtami LÚ MV SR a taktiež budú posúdené všetky ponúkané vrtuľníky od všetkých výrobcov berúc do úvahy konkrétne sériové čísla.

Letecký útvar MV SR berúc do úvahy všetky možné a dostupné formy zabezpečenia dostupnosti vrtuľníkov, oslovil všetky subjekty, ktoré zaslali ponuky a požiadal ich o stanovisko k možnosti prenájmu vrtuľníka, ktorým by bolo možné preklenúť obdobie štandardného verejného obstarávania. Komisia spracuje vyhodnotenie týchto ponúk a z vyhodnotenia bude urobený písomný zápis.³³“

³² Pozn. úradu: V zmysle „Správy z technickej obhliadky vrtuľníka Leonardo AW189 v. č. 49039“ zo dňa 9. 5. 2022 kontrolovaný prostredníctvom jeho zamestnancov vykonal obhliadku predmetného vrtuľníka v dňoch 2 – 3. 5. 2022 na letisku St. Stefan vo Švajčiarsku za prítomnosti majiteľa p. xxxxxxxxxxxx (Helipool GmbH, Švajčiarsko) a p. xxxxxxxxxxxx (BlueBerry, sprostredkovateľ).

³³ Pozn. úradu: V Zápise zo dňa 10. 5. 2022 kontrolovaný vyhodnotil aj možnosť prenájmu vrtuľníkov, ktorý by bol podľa jeho názoru vzhľadom na dĺžku procesu verejného obstarávania a dodania obstaraných vrtuľníkov potrebný na obdobie troch (3) rokov (1+2) roky.

131. Dňa 2. 5. 2022 navrhovateľ v nadväznosti na vzájomnú komunikáciu s kontrolovaným zo dňa 27. 4. 2022, informoval prostredníctvom e-mailu o. i. kontrolovaného aj o možnosti obhliadky ním ponúkaného typu vrtuľníka za účelom posúdenia jeho technických parametrov, a to v bud' v xxxxxxxxxxxxxxxx vo xxxxxxxx v xxxxxxxx, kde sa aj nachádza jeden z ním ponúkaných vrtuľníkov, a to konkrétne xxxxxxxx s. č. xxxxxxxx³⁴ alebo prípadne aj v zariadení xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx v xxxxxxxx.³⁵
132. Dňa 4. 5. 2022 bola kontrolovanému doručená e-mailová správa od vedúceho pilotného oddelenia xxxxxxxxxxxxxxxx Českej republiky, v ktorom bolo uvedené, cit.: „Dobrý den, posílám váhový protokol z našeho xxxxxxxxxxxxxxxx. Vrtulník byl se slaňovací hrazdou, jeřábem a fix provision na světlomet je cca o 600 lb těžší než je uváděno výrobcem v brožurách (většinou uvádí 7071 lb).“, a ktorého prílohou boli dva (2) dokumenty pod názvom „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“ a „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“³⁶, ktorých autorom bol navrhovateľ.
133. Dňa 10. 5. 2022 kontrolovaný vyhotovil „Zápis z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E“ zo dňa 10. 5. 2022 (ďalej len „Zápis zo dňa 10. 5. 2022“), v rámci ktorého uvádza aj „Analýzu konkrétnych modelov ponúkaných vrtuľníkov“ v nasledovnom znení, cit.:

„V ďalšom kroku LÚ MV SR analyzoval jednotlivé sériové čísla ponúkaných vrtuľníkov. Do úvahy bral prázdnu prevádzkovú hmotnosť vrtuľníka s ohľadom na inštalované vybavenie, ktoré uvádzali výrobcovia vo svojich dokumentoch a zároveň pripočítal váhu potrebného vybavenia, taktiež na základe dokumentácie výrobcu, pokiaľ vrtuľník toto vybavenie neobsahoval. Jednalo sa konkrétne o podvesné zariadenie („cargo hook instalation“) a palubné zdvíhacie zariadenie („hoist instalation“). U vrtuľníku typu xxxxxxxxxxxx nie je možné vykonať analýzu na konkrétne sériové číslo, keďže vrtuľníky ešte nie sú finálne vyrobené.

(...)

³⁴ Pozn. úradu: Navrhovateľ zároveň pre informáciu uviedol, že druhý ním ponúkaný vrtuľník, xxxxxxxx s. č. xxxxxxxx sa nachádza v jeho zariadení v xxxxxxxx v xxxxxxxx.

³⁵ Pozn. úradu: xxxxxxxx, s. č. xxxxxxxx

³⁶ Pozn. úradu: V „Zápise z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E“ zo dňa 10. 5. 2022, kontrolovaný v tejto súvislosti uviedol, cit.: „Z neho vyplýva, že po inštalácii zariadení, ktoré Letecký útvar požaduje aj v oslovení dodávateľov, má tento vrtuľník približne o xxxx kg väčšiu prázdnu hmotnosť, ako deklaruje dodávateľ v ponuke (t.j. vrtuľník je schopný vziať o cca xxxx kg paliva menej), čo pri deklarovanej hodinovej spotrebe cca xxxx litrov znamená zníženie výdrže vrtuľníku o cca xxx hodinu. Vo výsledku je teda deklarovaná výdrž xxxx hod (xxxxx hod) znížená na cca xxxxx minút, čo nezodpovedá požiadavkám kladeným na výkony vrtuľníku. Na základe rovnakých predpokladov je odôvodnené pochybovať o schopnosti oboch ponúkaných vrtuľníkov vykonávať požadované misie s max. obsadením tak ako je uvedené v bode c) – tj. 12 cestujúcich pri výdrži 2 hodiny. Prípadné zakúpenie dvoch vrtuľníkov xxxxxxxx by malo za následok potrebu zvýšenia počtu základni, navýšenie počtu leteckej techniky o minimálne jeden ďalší kus a to len pre potreby, ktoré v kombinácii dokážu zabezpečiť 2 vrtuľníky od ostatných 2 výrobcov.“

Posúdenie parametrov (a) a €, ako aj ostatných uvádzame v tabuľke³⁷;

Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

(...).“

134. Následne kontrolovaný aj v nadväznosti na vyššie uvedenú analýzu konkrétnych modelov vrtuľníkov uviedol v Zápise zo dňa 10. 5. 2022 záver z analýzy detailných podkladov, cit.: „Model xxxxxxxxxxxx je podľa nevyhovuje kritériám, prepočty uvedené v dokumente „Mission analysis“ sú **neúplné** a teda v konečnom dôsledku **nesprávne**. LÚ MV SR vzal do úvahy aj možnosť zníženia váhy de-inštaláciou zariadení a systémov, ktoré LÚ MV SR nepovažuje za potrebné vzhľadom na charakter vykonávaných letov, ale ani po ich odstránení a ponechaní len zariadení a systémov, ktoré LÚ MV SR považuje za nevyhnutné, dané sériové čísla modelu xxxxxxxxxxxx nie sú schopné naplniť požiadavky LÚ, pričom jeden z nich nespĺňa ani základnú požiadavku na maximálny požadovaný nálet.“
135. V kontexte všetkých vyššie uvedených skutočností kontrolovaný na záver Zápisu zo dňa 10. 5. 2022 spracoval „Vyhodnotenie prehľadu trhu“, v ktorom skonštatoval, cit.:

„Pri zohľadnení ponúkanej ceny s ohľadom na schopnosť nahradiť spôsobilosti Mi-171E, pričom váha ceny je na úrovni 50% hodnotenia a váha všetkých spôsobilostí kumulatívne je ostatných 50% váhy hodnotenia, vyšli **relevantné** ponuky v nasledovnom poradí;

Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na kritériám hodnotenia;

- **okamžitá dostupnosť tovaru**
 - **Nadobudnutie priamym rokovacím konaním (PRK)**
- **splnenie minimálnych technických požiadaviek LÚ**
- **parametre najviac sa približujúce parametrom nahrádzaného (2X) Mi171E**

LÚ MV SR navrhne OVO obstarat' inštitútom priameho rokovacieho konania vrtuľníky:

- Augusta 189 od predajcu **Helipool GmbH**;
- Augusta 139 od predajcu **CASTLE AIR LIMITED**.“

136. Dňa 13. 5. 2022 navrhovateľ z dôvodu, že mu nebolo zo strany kontrolovaného doručené žiadne vyjadrenie, zaslal spolu s jeho cenovou ponukou pre kontrolovaného zo dňa 14. 4. 2022 list predsedovi vlády Slovenskej republiky, Ing. Eduardovi Hegerovi, (v kópii tento list adresoval aj na kontrolovaného) vo veci návrhu kontrolovaného na bezodkladnú obnovu

³⁷ Pozn. úradu: Úrad uvádza, že v tabuľke sú porovnávané vrtuľníky xxxxxxxxxxx (sn. xxxxx, xxxxxxxx) od obchodnej spoločnosti XY, vrtuľník AW139 (sn. 31836) od obchodnej spoločnosti Castle Air Limited a vrtuľník AW 189 (sn. 49039) od obchodnej spoločnosti Helipool GmbH.

vrtníkov jeho Leteckého útvaru, v ktorom o. i. poukázal na skutočnosť, že dňa 14. 4. 2022 predložil kontrolovanému cenovú ponuku na dva (2) okamžite dostupné vrtníky typu xxxxxxxxxxxx spĺňajúce všetky technické požiadavky stanovené kontrolovaným, a to vrátane záruky, dodania, ako aj tréningového programu pre 4 pilotov a 4 technikov na daný typ vrtníka. Zároveň poukázal na skutočnosť, že v rámci kontrolovaným stanoveného finančného rozpočtu v sume xxxxxxxxxxxx EUR, kontrolovanému ponúkol aj tretí vrtník typu xxxxxxxxxxxx³⁸ s okamžitou dostupnosťou, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že rovnakým typom vrtníka kontrolovaný už disponuje, a to od r. 2015.^{39 40}

137. Dňa 18. 5. 2022 bola kontrolovanému zo strany Úradu vlády Slovenskej republiky (konkrétne z Kancelárie predsedu vlády Slovenskej republiky) doručená žiadosť o stanovisko k predmetnému listu (viď predchádzajúci bod tohto rozhodnutia) v termíne do 23. 5. 2022.
138. Na základe predmetnej žiadosti o stanovisko bolo zo strany kontrolovaného, konkrétne Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, doručené Úradu vlády Slovenskej republiky nasledujúce vyjadrenie⁴¹, cit.:

„Letecký útvar v zmysle uznesenia vlády SR č. 269, zo dňa 12. apríla vykonal prieskum trhu formou e-mailu dňa 12. apríla (príloha str. 8). V prípade výrobcu XY bol oslovený pán xxxx. Pán xxxxx nám predstavil technické parametre o spôsobilosti vrtníka xxxxxxxxxxxx, ako ja fyzickú dostupnosť vrtníka xxxxxxxxxxxx.

Obdobné parametre obdržal LÚ MV SR aj od ostatných oslovených subjektov a vykonal porovnanie ponúk. Záverom prieskumu a analýzy trhových možností – v zmysle úlohy z uznesenia vlády „bezodkladne obnoviť vrtníky Mi-171“, vybral LÚ MV SR výkonom, kapacitou a operabilitou najrelevantnejšie a zároveň fyzicky na trhu vyrobené a teda okamžite dostupné kusy techniky. Významným faktorom posudzovania je aj otázka, či ponúknutú techniku môže LÚ MV SR prevádzkovať vzhľadom na rozsah certifikácie personálu a personálno, materiálno, technické vybavenie útvaru.“

³⁸ Pozn. úradu: V Zápise zo dňa 10. 5. 2022 sa kontrolovaný vyjadril aj k nákupu tretieho vrtníka, vo vzťahu k čomu uviedol, cit.: „Nákup tretieho stroja by znamenal dramatické navýšenie prevádzkových nákladov, personálnych nákladov, nákladov na údržbu a zároveň vytvoril ďalší tlak na získanie nových pilotov vrtníkov, ktorých je dnes kritický nedostatok. Celý koncept troch vrtníkov kategórie xxxxxxxxxxxx, ktoré spĺňajú požiadavky mimoriadne hraničným spôsobom, ak vôbec, Letecký útvar zamietol s ohľadom na dlhodobý vplyv na verejné financie, ako aj na vzhľadom na znížený rozsah operačných spôsobilosti v porovnaní s vrtníkmi od výrobcov Xxxxxxxx a Xxxxxxxx.“

³⁹ Pozn. úradu: Navrhovateľ v predmetnom liste poukázal aj na skutočnosť, že kontrolovaný rokuje ohľadom nákupu vrtníkov aj so subjektom, resp. jednotlivcom, ktorý podľa neho nie je v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 269/2022, podľa ktorého mal kontrolovaný v prvom rade osloviť výrobcov vrtníkov, resp. ich zástupcov a až následne obchodníkov s vrtníkmi.

⁴⁰ Pozn. úradu: Z úradu predloženej dokumentácie je zrejmé, že navrhovateľ predmetný list doručil kontrolovanému elektronicky prostredníctvom e-mailu, pričom adresátmi boli predseda vlády, ministerstvo vnútra a ministerstvo financií.

⁴¹ Pozn. úradu: V tejto súvislosti úrad poukazuje na skutočnosť, že vo vzťahu k predmetnému vyjadreniu kontrolovaného k listu navrhovateľa predsedovi vlády, nie v zmysle úradu sprístupnenej dokumentácie údaj o dátume odoslania predmetného stanoviska.

139. Dňa 24. 5. 2022 kontrolovaný vydal „Rozkaz riaditeľa odboru verejného obstarávania Sekcie ekonomiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“ (ďalej len „Rozkaz“) na zriadenie komisie na rokovanie a vyhodnotenie ponúk vo verejnom obstarávaní nadlimitnej zákazky na predmet s názvom „Nákup vrtuľníka 2“ postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom o obstarávaní.⁴²
140. Dňa 26. 5. 2022 kontrolovaný doručil obchodnej spoločnosti Castle Air Limited, Trebrow, Liskeard Cornwall PL14 3PX, Veľká Británia (ďalej len „Castle Air Limited“) „Výzvu na priame rokovacie konanie“, ktoré sa uskutoční dňa 30. 5. 2022 o 11:00 hod. spolu s prílohou „Špecifikácia predmetu zákazky“, v nadväznosti na ktorú následne obchodná spoločnosť Castle Air Limited ešte v ten istý deň doručila kontrolovanému návrh zmluvy zo dňa 26. 5. 2022 s predpokladanou kúpnu cena 15 000 000,00 \$.
141. Dňa 30. 5. 2022 sa uskutočnilo priame rokovacie konania so zástupcom obchodnej spoločnosti Castle Air Limited, ktorého formálnym výstupom je „Zápisnica z priameho rokovacieho konania č. 1“ z toho istého dňa (ďalej len „Zápisnica z PRK č. 1“). Predmetom rokovania, ako sa uvádza v tejto zápisnici bolo, cit.: *„Cieľom rokovania bolo zhodnotiť požadovanú technickú špecifikáciu požadovaného vrtuľníka a rokovať o podmienkach zákazky, najmä o technických, administratívnych a finančných podmienkach kúpnej zmluvy.“*, pričom sa zároveň rokovalo aj o možných riešeniach nastavenia zmluvných podmienok, a to najmä vzhľadom na podmienky platby, prechod vlastníckeho vzťahu k predmetu zákazky na kontrolovaného, podmienky výcviku pilotov a potrebné oprávnenia pre pilotov s výsledkom, že kontrolovaný interne spripomienkuje a posúdi návrh zmluvy, ktorý obchodná spoločnosť Castle Air Limited zaslala verejnému obstarávateľovi dňa 26. 5. 2022.
142. V Zápisnici z PRK č. 1 sa kontrolovaný zároveň posudzoval aj splnenie podmienok účasti a predbežné posúdenie potreby zápisu do registra partnerov verejného sektora, k čomu uviedol, cit.:

„Podľa § 82 ods. 2 zákona verejný obstarávateľ vyhodnotí splnenie podmienok účasti podľa § 32 ods. 1 písm. a), b), c), e) a f); to neplatí, ak ide o priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) uskutočnené na účely zabezpečovania ochrany života a zdravia v čase mimoriadnej situácie alebo v čase núdzového stavu. Verejný obstarávateľ môže vyžadovať splnenie ďalších podmienok účasti podľa § 32 až 36.

V zmysle § 11 ods. 2 zákona, zákaz podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) uvedeného zákona sa nevzťahuje o. i. na zmluvu uzatváranú na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, ak sú zároveň splnené podmienky na použitie priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti, alebo z naliehavého dôvodu spôsobeného krízou.

Nakoľko verejný obstarávateľ realizuje nadlimitnú zákazku postupom priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona za účelom zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, verejný obstarávateľ nie je v tomto prípade

⁴² Pozn. úradu: V zmysle bodu IV. Rozkazu, cit.: *„Tento rozkaz nadobúda účinnosť dňom vydania a stráca platnosť dňom uzavretia zmluvy, ktorá je výsledkom priameho rokovacieho konania.“*

povinný vyhodnocovať vyššie uvedené podmienky účasti podľa § 32 zákona ani vyžadovať a overovať zápis spoločnosti Castle Air Limited v registri partnerov verejného sektora.

Napriek uvedenému, predmetom rokovania nad rámec zákona boli aj uvedené skutočnosti.

Na rokovaní bolo dohodnuté, že spoločnosť Castle Air Limited doručí verejnému obstarávateľovi doklad o oprávnení dodávať tovar, ktorý zodpovedá predmetu zákazky. Zároveň spoločnosť Castle Air Limited na rokovaní deklarovala, že začala proces vedúci k zápisu do registra partnerov verejného sektora (oslovila advokátsku kanceláriu zo Slovenska s ktorou komunikuje). Splnenie týchto skutočností spoločnosťou Castle Air Limited posúdi verejný obstarávateľ v čase ukončenia rokovaní. Nakoľko ide o požiadavky nad rámec vyžadovaný zákonom, verejný obstarávateľ bude posudzovať prípadné nesplnenie najmä z hľadiska v danom čase predpokladaného časového zdržania.

Záver:

Na záver rokovacieho konania boli zhrnuté prerokované skutočnosti. Rokovanie bude pokračovať po internom potvrdení rozsahu predmetu zákazky a sripomienkovaní návrhu zmluvy. Verejný obstarávateľ následne osloví spoločnosť Castle Air Limited na ďalšie kolo rokovaní.“

143. Dňa 1. 6. 2022 kontrolovaný doručil elektronicky prostredníctvom e-mailu obchodnej spoločnosti Castle Air Limited Zápisnicu z PRK č. 1, ktorú mu následne doručil aj v anglickej verzii dňa 3. 6. 2022, v ktorom jej súčasne pripomenul, aby mu doručil dokumenty za účelom preukázania oprávnenia dodávať tovar vzťahujúci sa k predmetu zákazky, ako aj vhodnosť registrácie do registra partnerov verejného sektora v súlade s touto zápisnicou (viď bod 142 tohto rozhodnutia).
144. Dňa 8. 6. 2022 obchodná spoločnosť Castle Air Limited doručila v súlade so závermi uvedenými v Zápisnici z PRK č. 1, ako aj v nadväznosti na e-mail kontrolovaného zo dňa 3. 6. 2022, kontrolovanému e-mailom za účelom preukázania oprávnenia dodávať tovar vzťahujúci sa k predmetu zákazky „Potvrdzovacie vyhlásenie“ zo dňa 30. 5. 2022 vydané Britským obchodným registrom spolu s úradným prekladom.
145. Dňa 21. 6. 2022 kontrolovaný doručil elektronicky prostredníctvom e-mailu navrhovateľovi stanovisko k jeho listu adresovanému premiérovi (viď bod 136 tohto rozhodnutia).
146. Dňa 23. 6. 2022 navrhovateľ reagoval na e-mail kontrolovaného zo dňa 21. 6. 2022, pričom vo svojej odpovedi skonštatoval, že predmetné stanovisko kontrolovaného vôbec neobsahuje vysvetlenie, z akých dôvodov jeho ponuka nebola považovaná Leteckým útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, za relevantnú. Vzhľadom na uvedené, preto navrhovateľ v závere uviedol, že za ním ponúkanú cenu xxxxxxxx EUR nie je na trhu lepšia ponuka na okamžite dostupné vrtuľníky v tejto kategórii, vrátane plnej záruky od výrobcu a preškolenia personálu, a preto žiada kontrolovaného o zváženie týchto skutočností, ktoré uviedol aj v liste predsedovi vlády zo dňa 13. 5. 2022.
147. Dňa 23. 6. 2022 o 13:30 hod. sa uskutočnilo v poradí druhé kolo priameho rokovacieho konania so zástupcom obchodnej spoločnosti Castle Air Limited, ktorého formálnym

výstupom je „Zápisnica z priameho rokovacieho konania č. 2“ z toho istého dňa (ďalej len „Zápisnica z PRK č. 2“), pričom jeho cieľom bolo, cit.: „(...) *odsúhlasenie podstatných zmluvných podmienok a zmluvy, prerokovanie a odsúhlasenie konečnej ponukovej ceny.*“, t. j. bol potvrdený požadovaný rozsah modifikácii a výcviku, prerokovaný postup registrácie a prechodu vlastníctva vrtuľníka na kontrolovaného, potvrdená konečná zmluvná cena vrtuľníka v sume 16 253 076,00 EUR bez DPH (zahŕňa cenu vrtuľníka, modifikácii a výcviku pilotov). Zároveň počas predmetného rokovania obchodná spoločnosť Castle Air Limited, cit.: „(...) *potvrdila priebeh zápisu do registra partnerov verejného sektora a informovala, že jej právny zástupca odhaduje zápis približne v polovici júla 2022.*“, a rovnako na záver aj svoj záujem a schopnosť dodať predmet zákazky v požadovanom rozsahu a cene.⁴³

148. Dňa 23. 6. 2022 o 14:00 hod. kontrolovaný taktiež finálne vyhodnotil priame rokovacie konanie aj v „Zápisnici z vyhodnotenia priameho rokovacieho konania“, kde okrem zhrnutia informácií uvedených už aj v predošlých informáciách uviedol, cit.: „(...)“

Podmienky účasti

Podľa § 82 ods. 2 zákona verejný obstarávateľ vyhodnotí splnenie podmienok účasti podľa § 32 ods. 1 písm. a), b), c), e) a f); to neplatí, ak ide o priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) uskutočnené na účely zabezpečovania ochrany života a zdravia v čase mimoriadnej situácie alebo v čase núdzového stavu. Verejný obstarávateľ môže vyžadovať splnenie ďalších podmienok účasti podľa § 32 až 36.

Nakoľko verejný obstarávateľ uskutočňuje priame rokovanie konanie podľa § 81 písm. c) zákona za účelom zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase mimoriadnej situácie, verejný obstarávateľ nie je v tomto prípade povinný vyhodnocovať vyššie uvedené podmienky účasti podľa § 32 zákona.

Napriek uvedenému, na rokovaní dňa 30.05.2022 bolo dohodnuté, že uchádzač predloží doklad o oprávnení dodávať tovar, ktorý zodpovedá predmetu zákazky. Uvedený doklad bol elektronickou formou doručený verejnému obstarávateľovi dňa 08.06.2022. Uchádzač predložil výpis z registra obchodných spoločností (Companies House). Komisia následne overila údaje predložené uchádzačom aj s údajmi verejne dostupnými na webovom sídle Companies House <https://find-and-update.company-information.service.gov.uk/company/03188994>.

Z uvedeného dokumentu vyplýva, že uchádzač je o.i. oprávnený na sprostredkovanie predaja strojov, priemyselných zariadení, lodí a lietadiel (v anglickom originály aircraft - teda letecká technika zahŕňajúca aj vrtuľníky). Komisia na základe uvedeného skonštatovala, že uchádzač splnil požiadavku verejného obstarávateľa na predloženie dokladu o oprávnení dodávať tovar, ktorý zodpovedá predmetu zákazky.

Register partnerov verejného sektora

V zmysle § 11 ods. 2 zákona, zákaz podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) uvedeného zákona sa nevzťahuje o. i. na zmluvu uzatváranú na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, ak sú zároveň splnené podmienky na použitie

⁴³ Pozn. úradu: Anglickú verziu Zápisnice z PRK č. 2 doručil kontrolovaný, zast. Odborom verejného obstarávania, Sekcie ekonomiky elektronicky prostredníctvom e-mailu dňa 30. 6. 2022.

priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti, alebo z naliehavého dôvodu spôsobeného krízou.

Nakoľko verejný obstarávateľ realizuje nadlimitnú zákazku postupom priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona za účelom zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, verejný obstarávateľ nie je v tomto prípade povinný vyžadovať a overovať zápis uchádzača v registri partnerov verejného sektora (ďalej len „RPVS“).

Napriek uvedenému, na rokovaní dňa 30.05.2022 bolo dohodnuté, že uchádzač sa zapíše do RPVS. Na 2. kole rokovaní dňa 23.06.2022 uchádzač potvrdil priebeh zápisu do RPVS a informoval, že jeho právny zástupca odhaduje zápis približne v polovici júla 2022.

Na základe uvedeného komisia uvádza, že odporúča uzatvorenie zmluvy po zápise uchádzača do RPVS. V prípade, že uchádzač nebude zapísaný v odhadovanom čase a bude predpoklad ďalšieho časového zdržania, verejný obstarávateľ môže prehodnotiť túto požiadavku stanovenú nad rámec vyžadovaný zákonom.

Ex ante oznámenie a možnosť uzatvorenia zmluvy

Podľa § 82 ods. 4 zákona, ak verejný obstarávateľ použije priame rokovacie konanie z dôvodu mimoriadnej udalosti, je povinný poslať úradu pred uzavretím zmluvy elektronicky vo formáte a postupmi na prenos dostupnými na webovom sídle úradu oznámenie, v ktorom odôvodní jeho použitie; to neplatí, ak verejný obstarávateľ uverejnil oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu.

Podľa § 26 ods. 7 zákona, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ považuje zákazku alebo koncesiu za takú, pri ktorej zadávaní nie je povinný uverejniť oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, oznámenie použité ako výzva na súťaž, oznámenie o koncesii alebo oznámenie o vyhlásení súťaže návrhov, môže poslať publikačnému úradu a úradu na uverejnenie oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu. Ak verejný obstarávateľ a obstarávateľ použijú priame rokovacie konanie, sú povinní poslať publikačnému úradu a úradu oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu; to neplatí, ak ide o priame rokovacie konanie z dôvodu mimoriadnej udalosti. (...)

Podľa § 56 ods. 7 zákona, verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu najskôr jedenásty deň odo dňa uverejnenia oznámenia podľa § 26 ods. 7 v európskom vestníku. Tým nie sú dotknuté ustanovenia odsekov 3 až 6.

Napriek tomu, že verejný obstarávateľ na to v danom prípade nie je povinný, v záujme zvýšenia transparentnosti bude zaslané na zverejnenie ex ante oznámenie podľa § 26 ods. 7 zákona a verejný obstarávateľ uzatvorí zmluvu najskôr jedenásty deň odo dňa jeho uverejnenia.

Záver:

Na základe uvedeného po 2.kole rokovaní, komisia odporúča verejnému obstarávateľovi uzatvorenie zmluvy s uchádzačom v zmysle vyššie uvedených skutočností.”

149. Kontrolovaný „Oznámením o dobrovoľnej transparentnosti ex ante“ zverejneným v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET, uverejnil oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu s vybraným dodávateľom postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní na predmet nadlimitnej zákazky s názvom „Nákup vrtuľníka 2“.
150. Dňa 29. 6. 2022 kontrolovaný zároveň uverejnil na svojom profile na webovom sídle úradu k predmetnému verejnému obstarávaniu dokument pod názvom „Odôvodnenie priameho rokovacieho konania“ (ďalej len „Odôvodnenie PRK“), v ktorom sa uvádza, cit.:

„Odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“):

Zákazka na dodanie tovaru sa zadáva z dôvodu mimoriadnej udalosti nespôsobenej verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať, a vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemožno uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž ani rokovacie konanie so zverejnením a priame rokovacie konanie je uskutočnené na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia.

Odôvodnenie :

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda SR“) č. 142 zo dňa 26.02.2022 k návrhu na vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (ďalej len „uznesenie vlády“) vláda SR schválila návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Vláda SR v zmysle bodu B.1 uznesenia vyhlásila mimoriadnu situáciu od 26. februára 2022 od 12.00 h pre územie Slovenskej republiky.

V zmysle bodu C.1 uznesenia vlády, vláda SR uložila členom vlády a teda aj Ministrom vnútra Slovenskej republiky prijímať opatrenia civilnej ochrany obyvateľstva a vykonávať opatrenia na riešenie krízovej situácie vo svojej pôsobnosti zamerané na zamedzenie ohrozenia života, zdravia, majetku, zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti podľa bodu B.1 tohto uznesenia a minimalizovanie škôd.

Úrad pre verejné obstarávanie zaslal Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky usmernenie k možnosti použitia priameho rokovacieho konania v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine zo dňa 25.2.2022, v ktorom sa uvádza: „V súvislosti s aktuálnou situáciou týkajúcou sa vojenského konfliktu na Ukrajine dávame do pozornosti predchádzajúce usmernenia a materiály úradu, ako aj Európskej komisie, ktoré súviseli tak so situáciou spôsobenou pandémiou COVID-19, ako aj s tzv. migračnou krízou a týkali sa aj možnosti použitia priameho rokovacieho konania. Rovnako, aj prípad tohto vojenského konfliktu možno považovať za mimoriadne okolnosti, resp. mimoriadnu udalosť, ktorá vytvára primárny predpoklad na použitie postupu podľa § 81 písm. c), 98 ods. 1 písm. c), § 115 ods. 1 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní. Pri opatreniach prijatých a zrealizovaných v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti so vzniknutou situáciou, zameraných na odstránenie jej

negatívnych dôsledkov (ako napr. humanitárna kríza) možno vo všeobecnosti konštatovať aj naplnenie ďalších predpokladov na použitie predmetného druhu priameho rokovacieho konania (t. j. časovej tiesne a nepredvídateľnosti zo strany príslušných verejných obstarávateľov).“

Súčasný stav vrtuľníkovej leteckej techniky

V súčasnosti Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) disponuje nasledujúcimi vrtuľníkmi:

- 2x vrtuľník Mi-171,
- 1x vrtuľník Bell 429.

Vrtuľníky MV SR využívajú zložky MV SR v nasledovnom pomere:

- Policajný zbor – 63%
- Hasičský a záchranný zbor – 20%
- Horská záchranná služba – 17%

Prevádzka jedného z vrtuľníkov Mi-171 bola pred vyhlásením mimoriadne situácie plánovaná v zmysle dokumentu; „Návrh dlhodobého plánu rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2030,, do roku 2027.

Reštriktívne opatrenia v súvislosti s konfliktom na Ukrajine

Dňa 15.03.2022 bolo prijaté vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) č. 2022/428, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým sa destabilizuje situáciu na Ukrajine. Do nariadenia (EÚ) č. 833/2014 doplnil článok 5aa, ktorého odseky 1 a 2 znejú:

1. Vykonávacím nariadením Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca 2022, zakazuje sa priamo alebo nepriamo sa zapojiť do akejkoľvek transakcie s:
 - a) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným v Rusku, ktoré sú verejne kontrolované alebo ktoré sú z viac ako 50 % vo verejnom vlastníctve, alebo v ktorých má Rusko, jeho vláda alebo centrálna banka právo podieľať sa na ziskoch, alebo s ktorými má Rusko, jeho vláda alebo centrálna banka iný podstatný hospodársky vzťah, ako sa uvádzajú v prílohe XIX;
 - b) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným mimo Únie, ktorých vlastnícke práva z viac ako 50 % priamo alebo nepriamo vlastní subjekt uvedený v prílohe XIX; alebo
 - c) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov subjektu uvedeného v písmene a) alebo b) tohto odseku.
2. Zákaz uvedený v odseku 1 sa nevzťahuje na plnenie do 15. mája 2022 zmlúv uzavretých pred 16. marcom 2022 alebo doplnkových zmlúv potrebných na plnenie takýchto zmlúv.

JSC Russian Helicopters (Vertolety Rossii) je výrobcom vrtuľníkov Mi-171 prevádzkovaných MV SR. V zozname ruských štátom vlastnených spoločností podľa článku 5aa je aj ROSTEC (Russian technologies state corporation), ktorý je materskou spoločnosťou spoločnosti JSC Russian Helicopters.

Ešte dňa 14.3.2022 Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej len „EASA“) v súlade s nariadením Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine, prijala rozhodnutie a pozastavila všetky typové osvedčenia, oprávnenia európskych technických štandardných schválení na projektovanie a schválenia projekčných organizácií vydané organizáciám v Rusku. Pre vrtuľníky Mi-171 ruskej výroby prevádzkované Leteckým útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „LÚ MV SR“), ktoré nemali vydaný EASA typový certifikát, musia zaujať stanovisko národné letecké úrady, ktoré môžu rozhodnúť o odobraní uznania typu v rámci svojej pôsobnosti.

MV SR je pre postupy riadenia letovej spôsobilosti, postupy údržby a licencovanie technického personálu lietadiel (a vrtuľníkov) podľa Prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 stanovená aplikácia vnútroštátnej legislatívy, tzn. predpisov L6-III, L8 a D103 v pôsobnosti Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Dopad reštriktívnych opatrení na prevádzku vrtuľníkov MV SR

MV SR musí mať na základe aplikovaného legislatívneho rámca dostupné informácie potrebné na tvorbu postupov pre udržiavanie vrtuľníka v stave spôsobilom na let (L6-III; článok 6.1). LÚ MV SR je povinný zabezpečiť, aby:

- a) vrtuľník bol udržiavaný v stave letovej spôsobilosti;
- b) prevádzkové a núdzové vybavenie nevyhnutné na zamýšľaný let bolo prevádzkyschopné;
- c) osvedčenie letovej spôsobilosti vrtuľníka bolo platné a
- d) údržba vrtuľníka bola vykonávaná podľa programu údržby, ktorý je prijateľný pre príslušný orgán štátu zápisu do registra.

V súlade s predpisom L6-III je program údržby (Maintenance programme) definovaný dokument opisujúci špecifické úlohy plánovanej údržby a frekvenciu ich vykonávania a súvisiace postupy, ako je program spoľahlivosti nevyhnutný na bezpečnú prevádzku lietadla, ktorého sa týka.

Podľa predpisu L8, časť IVB, kapitola 7.7. musia byť dostupné informácie potrebné na tvorbu postupov pre udržiavanie vrtuľníka v stave spôsobilom na let. Informácie o údržbe musia obsahovať opis vrtuľníka a odporúčané spôsoby vykonávania stanovených úloh údržby. Informácie o programe údržby musia obsahovať stanovené úlohy údržby a odporúčané lehoty, v ktorých sa tieto úlohy vykonávajú. Záväzné požiadavky na údržbu, ktoré boli stanovené štátom projektu ako súčasť schvaľovania projektu typu musia byť označené ako záväzné a zahrnuté do informácií o údržbe.

Uvedené znamená, že pre všetky úkony súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti a údržbou vrtuľníku musia byť v plnej miere rešpektované pokyny vydávané výrobcom vrtuľníku.

Aby bol vrtuľník udržiavaný v stave letovej spôsobilosti, musí mať MV SR prístup k údajom držiteľa typového certifikátu (výrobcu vrtuľníka) pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti a údajom pre údržbu. Dňa 7.3.2022 bolo MV SR informované svojim dodávateľom, s ktorým má na poskytovanie týchto údajov uzatvorenú zmluvu, že v dôsledku zvýšených kybernetických útokov na ruský štátny holding JSC Russian Helicopters (Vertolety Rossii)

môže dochádzať k dočasným výpadkom prevádzkyschopnosti webových stránok poskytovateľa a môže ovplyvniť prevádzku ich informačných systémov. MV SR disponuje aktuálne platnými informáciami pre údržbu, ale z dôvodu nemožnosti prístupu do informačných systémov poskytovateľa tieto nie je schopný aktualizovať. V tomto smere ďalšou potenciálnou a veľmi vážnou hrozbou je uplatnenie recipročných sankcií, kedy by Ruská federácia reagovala na postup Európskej únie a zakázala s okamžitou platnosťou poskytovanie údajov pre riadenie zachovanie letovej spôsobilosti a pre údržbu. V takom prípade sa vrtuľníky Mi-171 stávajú okamžite neschopnými letu.

S ohľadom na vykonávanie údržby je problematická dostupnosť náhradných dielov, ktorá je závislá na dodávkach z Ruskej federácie a ich dodanie je v súlade so zavedenými finančnými sankciami nemožné. Pre zachovanie letovej spôsobilosti vrtuľníka je povinnosť postupovať podľa údržbového manuálu daného výrobcom. V tomto manuáli sú uvedené schválené náhradné diely, ktoré môžu byť na vrtuľník namontované. Všetky tieto diely sú vyrábané ruským štátnym holdingom, ktorý je na sankčnom zozname, nakoľko neposkytol licenciu na ich výrobu tretím stranám mimo Ruskej federácie. Žiadna z údržbových organizácií nie je aktuálne schopná kvôli sankciám garantovať, že na trhu bude dostatočný počet náhradných dielov v náležitej kvalite a s potrebnou sprievodnou dokumentáciou, ktoré boli zaobstarané od výrobcu legálnym spôsobom pred uvalením sankcií a nové nie je možné zakúpiť. MV SR nedisponuje dostatočnou flotilou vrtuľníkov Mi-171 na to, aby mohol časť z nich uzemniť a použiť ako zdroj náhradných dielov v prípade ich nedostupnosti. Aktuálne nie je možné ani počítať s možnosťou predĺženia životnosti niektorého z vrtuľníkov, nakoľko pre takýto úkon je nevyhnutné schválenie konštrukčnej kancelárie/výrobcu vrtuľníka. Súhlas konštrukčnej kancelárie/výrobcu vrtuľníka je rovnako nevyhnutný pre každú opravu mimo rozsah štandardných opráv definovaných v manuáli pre údržbu vrtuľníka, preto vykonanie akejkoľvek neštandardnej údržby v prípade potenciálnej poruchy, ktorá v tomto manuáli nie je definovaná, je nemožné a znamená ukončenie prevádzkyschopnosti daného vrtuľníka.

Vykonávacím nariadením Rady (EÚ) 2022/427 z 15. marca 2022, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narušajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny bola do zoznamu fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov s dátumom 15.03.2022 pridaná spoločnosť JSC Russian Helicopters, ktorá poskytuje LÚ MV SR informácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, dáta pre údržbu a dodávku náhradných dielov. Ďalšia spolupráca a možnosť obchodovania bude predmetom rokovania s Ministerstvom dopravy a výstavby SR, Dopravným úradom a predmetom zasadania Ústrednej koordinačnej skupiny pre vykonávanie medzinárodných sankcií k návrhu opatrení na zabezpečenie efektívneho vykonávania medzinárodných sankcií, s osobitným zameraním na reštriktívne opatrenia prijaté v nadväznosti na situáciu na Ukrajine.

Na základe vyššie uvedeného a vzhľadom na charakter činnosti LÚ MV SR a úlohy, ktoré plní, vrtuľníky v súčasnosti môžu byť prevádzkované do prvej neštandardnej poruchy, kedy bude znemožnená dodávka náhradných dielov, alebo bude potrebný súhlas konštrukčnej kancelárie alebo do ukončenia spolupráce pri poskytovaní technickej dokumentácie výrobcom vrtuľníkov.

V nadväznosti na uvedené Vláda SR uznesením č. 269 z 12.04.2022 schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov LÚ MV SR.

Závery

Na základe zákona NR SR č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov a zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe v znení neskorších predpisov v súčinnosti so zložkami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky plní úlohy v oblasti boja proti organizovanému zločinu, pašovaniu migrantov, presadzovania práva a ochrany občanov a infraštruktúry, monitoringu a vzdušnej podpory pri preprave citlivých materiálov, monitoringu dopravnej situácie, ako aj úspešné opatrenia pri odhaľovaní a prevencii protidrogovej činnosti. Vrtuľníky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sú taktiež neodmysliteľnou súčasťou pri pátraciach a záchranných akciách, hasení lesných požiarov v nedostupnom teréne, ako aj pri inštalácii podporných a preventívnych technických prostriedkov.

Z dôvodu súčasnej situácie eskalovanej udalosťami súvisiacimi s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine, v súčasnosti bezprostredne hrozí strata schopnosti naďalej prevádzkovať a udržiavať vrtuľníky Mi-171, k čomu môže dôjsť prakticky okamžite. V súčasnosti nie je možné naďalej garantovať udržiavanie a prevádzkyschopnosť týchto vrtuľníkov. Prechod na novú vrtuľníkovú techniku nie je možný zo dňa na deň. Okrem potreby výcviku posádok a technického personálu je potrebné vyškoliť všetkých užívateľov pozostávajúcich z jednotlivých zložiek Ministerstva vnútra (policajný zbor, horská služba a hasičský a záchranný zbor).

Úlohy vykonávané vrtuľníkmi Mi-171 nie je možné nahradiť ani zostávajúcim vrtuľníkom B429, nakoľko na rozdiel od neho ide o veľkokapacitné vrtuľníky, ktoré s ohľadom na počet osôb na palube a výkonnostné charakteristiky vyhovujú potrebám a charakteru väčšiny činností predovšetkým policajného a hasičského a záchranného zboru (napr. pátranie a záchrana, hasenie požiarov, preprava príslušníkov policajných a záchranných zložiek, ochrana štátnej hranice...). Uzemnenie vrtuľníkov Mi-171 bez ich okamžitej náhrady adekvátnymi vrtuľníkmi znemožní schopnosť MV SR uskutočňovať činnosti pri ochrane životov a zdravia občanov Slovenskej republiky a základných bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky.

V reakcii na vývoj bezpečnostnej situácie na východnej hranici EÚ, NATO a Schengenského priestoru, ako aj v celom svete si MV SR nemôže dovoliť prísť o spôsobilosť reagovať na vyššie uvedené zvýšené bezpečnostné riziká, plnených vrtuľníkovou leteckou technikou.

MV SR potrebuje reagovať na túto situáciu bezodkladne, aby bolo naďalej schopné plniť svoje záväzky voči jednotlivým policajným a záchranným zložkám a naďalej chrániť životy a zdravie občanov ako aj základné bezpečnostné záujmy Slovenskej republiky.

Na základe spomenutých faktov je nevyhnutné vykonať okamžitý nákup vrtuľníkovej techniky pre potreby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, aby mohli byť ihneď nahradené spôsobilosti vrtuľníkov Mi-171 v maximálnej možnej miere.

Z uvedeného dôvodu verejný obstarávateľ MV SR musí postupovať pri verejnom obstarávaní postupom priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona vzhľadom na skutočnosť, že zákazka sa zadáva z dôvodu mimoriadnej udalosti nespôsobenej verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať a vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemožno uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž ani rokovacie konanie so zverejnením.

2.

Osobitné odôvodnenie uskutočnenia priameho rokovacieho konania na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase mimoriadnej situácie alebo v čase núdzového stavu v čase mimoriadnej situácie alebo v čase núdzového času

I. Účel priameho rokovacieho konania

Účelom priameho rokovacieho konania je nákup vrtuľníka, ktorý bude slúžiť na zabezpečenie schopnosti Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom vnútra, plniť úlohy policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru a Horskej záchrannej služby, ktoré si vyžadujú použitie leteckej techniky.

Primárny charakter úloh uvedených zložiek Ministerstva vnútra, spočíva práve v ochrane života a zdravia osôb. Uvedené úlohy sa zabezpečujú využitím potrebných technických prostriedkov, pričom niektoré úlohy je dôvodné, potrebné alebo dokonca nevyhnutné zabezpečovať práve použitím leteckej techniky, napríklad: úlohy v oblasti boja proti organizovanému zločinu, pašovania migrantov, presadzovania práva a ochrany občanov a infraštruktúry⁴⁴, monitoringu a vzdušnej podpory pri preprave citlivých materiálov, monitoringu dopravnej situácie, ako aj úspešné opatrenia pri odhaľovaní a prevencii protidrogovej činnosti. Zároveň vrtuľníky plnia úlohy aj pri pátracích a záchranných akciách, hasení lesných požiarov v nedostupnom teréne, pri inštalácii podporných a preventívnych technických prostriedkov.

Súčasný počet vrtuľníkov (2x Mi-171 a 1x Bell 429) je minimálny stav nevyhnutný na zabezpečenie schopnosti plnenia potrebných úloh na území Slovenskej republiky. Preto je potrebné disponovať vrtuľníkmi, ktoré sú funkčné a operatívne použiteľné, pri ktorých je minimálne riziko, že sa stanú neschopnými prevádzky v čase potreby ich nasadenia a pri ktorých dokáže verejný obstarávateľ zabezpečiť v prípade potreby ich opravu, servis a celkovú prevádzkyschopnosť.

II. Časové hľadisko priameho rokovacieho konania

Na základe uznesenia vlády SR č. 142 zo dňa 26.02.2022 vláda SR schválila návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov z dôvodu hromadného prílevu cudzincov na územie Slovenskej republiky. Mimoriadna situácia bola vyhlásená od 26. februára 2022 od 12.00 h pre územie Slovenskej republiky a stále trvá.

Na základe uvedeného treba konštatovať, že priame rokovacie konanie na predmet zákazky je jednoznačne uskutočňované na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie.“

151. Dňa 11. 7. 2022 navrhovateľ doručil kontrolovanému v listinnej podobe „Žiadosť o nápravu“ z toho istého dňa podľa § 164 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu (Oznámeniu o dobrovoľnej transparentnosti ex ante), a to spoločne

⁴⁴zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 544/2022 Z. z. o Horskej záchrannej službe v znení neskorších predpisov

pre nadlimitnú zákazku na predmet s názvom „Nákup vrtuľníka 1“ uverejnenú v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349789 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30764-DET a pre nadlimitnú zákazku na predmet s názvom „Nákup vrtuľníka 2“ uverejnenú v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET (ďalej len „žiadosť o nápravu“). Úrad zároveň k tejto žiadosti o nápravu uvádza, že táto je z obsahového hľadiska vo vzťahu k opisu rozhodujúcich skutočností a dôkazov totožná s námietkami navrhovateľa (viď body 10 až 74 tohto rozhodnutia), pričom v rámci návrhu na vybavenie žiadosti o nápravu navrhovateľ uviedol, cit.:

„Na základe vyššie uvedenej právnej, skutkovej a vecnej argumentácie Žiadateľ navrhuje, aby Verejný obstarávateľ odstránil protiprávny stav, a:

- ***zrušil priame rokovacie konanie na predmet zákazky „Nákup vrtuľníka 1“, ref. č.: SE-VO-2022/004114 a/alebo (alternatívne)***
- ***zrušil rozhodnutie o zadaní Zákazky 1 spoločnosti Helipool uverejnené ako súčasť oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex ante v Úradnom vestníku Európskej únie pod zn. 2022/S 123-349789 zo dňa 29. 6. 2022, ako aj vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 zo dňa 30. 6. 2022 pod zn. 30764-DET, a opätovne vyhodnotil ponuku Žiadateľa v súlade s požiadavkami Uznesenia vlády 269 a v súlade s princípom hospodárnosti podľa § 10 ods. 2 ZVO; a zároveň***
- ***zrušil priame rokovacie konanie na predmet zákazky „Nákup vrtuľníka 2“, ref. č.: SE-VO-2022/004115 a/alebo (alternatívne)***
- ***zrušil rozhodnutie o zadaní Zákazky 2 spoločnosti Castle Air Limited uverejnené ako súčasť oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex ante v Úradnom vestníku Európskej únie pod zn. 2022/S 123-349788 zo dňa 29. 6. 2022, ako aj vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 zo dňa 30. 6. 2022 pod zn. 30763-DET, a opätovne vyhodnotil ponuku Žiadateľa v súlade s požiadavkami Uznesenia vlády 269 a v súlade s princípom hospodárnosti podľa § 10 ods. 2 ZVO.“***

152. Kontrolovaný v nadväznosti na žiadosť o nápravu doručil navrhovateľovi v súlade s § 165 ods. 3 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní dňa 18. 7. 2022 dokument pod názvom „Žiadosť o nápravu - odpoveď“ z toho istého dňa (ďalej len „oznámenie o zamietnutí žiadosti o nápravu“), v ktorom vo vzťahu k zamietnutiu predmetnej žiadosti o nápravu v celom rozsahu uviedol, cit.:

„Odôvodnenie:

Verejný obstarávateľ preskúmal doručené žiadosti o nápravu. Z obsahu žiadostí o nápravu vyplýva, že Žiadateľ namieta viaceru skutočnosť, k čomu podľa súvisiacich bodov žiadostí o nápravu uvádza:

K bodom 7 -17

Verejný obstarávateľ pri výbere použitého postupu zadávania zákaziek postupoval výlučne v súlade s ustanoveniami zákona. Nespochybnujúcu skutočnosť uvádzanú Žiadateľom, že zákon upravuje viaceru existujúcich postupov zadávania zákaziek, resp. aj ďalšie možnosti, napr. skrátenie lehôt pri verejnej súťaži, zákon tiež v § 81 explicitne stanovuje možnosť použitia

postupu priameho rokovacieho konania (ďalej len „PRK“) a podmienky jeho použitia. Po splnení stanovených podmienok je postup PRK zákonným a nespochybniteľne časovo najmenej náročným postupom zadávania zákazky od vzniku potreby nákupu po dodanie.

Žiadateľ vo vzťahu k zákonným dôvodom použitia PRK ďalej uvádza, že podľa jeho názoru verejný obstarávateľ odvodzuje nevyhnutnosť nahradenia vrtuľníkov Mi-171 od okolností, ktoré ešte nenastali (uplatnenie recipročných opatrení zo strany Ruskej federácie alebo výskyt poruchy mimo rozsah štandardných opráv) a spochybňuje akútnosť potreby nahradenia vrtuľníkov v tak krátenej dobe, ktorá si vyžiadala použitie PRK. Uvedeným spochybňuje existenciu časovej tiesne ako zákonného predpokladu použitia PRK.

Verejný obstarávateľ uvádza, že v odôvodnení k PRK jasne uviedol sled udalostí vedúcich k vzniku potreby nahradenia vrtuľníkov, prijaté reštriktívne opatrenia a zároveň upozornil na následky a dopady ohrozenia letovej prevádzky vrtuľníkov Mi-171, ktoré spočívajú v nemožnosti plnenia úloh vyplývajúcich z legislatívy (napr. pátracie a záchranné akcie, hasenie lesných požiarov, atď.).

Pre sústavné zabezpečenie prevádzkyschopných vrtuľníkov je okrem samotnej dispozície vrtuľníkmi nevyhnutné mať zabezpečený aj servis, dostupnosť náhradných dielov a všetky ostatné požiadavky na ich leteckú prevádzku (napr. výrobcom aktualizované a aktuálne platné informácie pre údržbu). Ich nedostupnosťou v prípade vzniku potreby sa vrtuľník stáva okamžite neschopný letu.

Ani Žiadateľ nerozparuje prijatie reštriktívnych opatrení súvisiacich s konfliktom na Ukrajine (prijatie vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 2022/428, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým sa destabilizuje situáciu na Ukrajine, pridanie materskej spoločnosti výrobcu vrtuľníkov Mi-171 na sankčný zoznam EÚ a ďalšie skutočnosti uvedené v odôvodnení PRK (ďalej len „reštriktívne opatrenia“). Tieto skutočnosti nemajú nastať ale už nastali a majú dopad na dostupnosť vyššie uvedených služieb, tovarov a informácií a teda na schopnosť garantovania prevádzky vrtuľníkov Mi-171.

K argumentácii Žiadateľa, že k problémom s prevádzkou vrtuľníkov ani nemusí dôjsť, verejný obstarávateľ prikladmo poukazuje aj na medializované informácie o jednostranných pozastaveniach platných certifikátov a o.i. aj poskytovania prevádzkovej a opravárenskej dokumentácie, dodávky náhradných dielov a súčiastok zo strany Ruskej federácie, ku ktorým dochádza v súčasnosti v krajinách Európskej únie.⁴⁵

V žiadnom prípade teda nemožno pripustiť argumentáciu Žiadateľa o neexistencii bezprostredného ohrozenia prevádzkyschopnosti vrtuľníkov a z toho plynúcej časovej tiesne. Ignorovanie vyššie uvedených skutočností by v danej situácii znamenalo, že verejný obstarávateľ by sa pri plnej vedomosti dopadov reštriktívnych opatrení priamo vystavil riziku, že vrtuľníky ostanú nespôsobilé letu.

K bodom 18 - 19

⁴⁵ Dostupné napr. na: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/rusko-pozastavilo-firme-lom-praha-cteifrikaty-pro-opravy-vrtulniku-ruske-vyroby/2231392>

Žiadateľ spája vyhlásenie mimoriadnej situácie dňa 26.02.2022 so vznikom mimoriadnej situácie v zmysle zákona, avšak toto tvrdenie treba korigovať. Verejný obstarávateľ v odôvodnení použitia PRK jasne uviedol reštriktívne opatrenia, ktoré boli postupne prijaté po začiatku konfliktu na Ukrajine a ktoré jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach majú dopad na prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171. Dôvodom vzniku potreby zabezpečenia vrtuľníkov teda nebolo vyhlásenie mimoriadnej situácie ale reštriktívne opatrenia a ich dopad, na základe čoho Vláda SR uznesením č. 269 z 12.04.2022 schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov LÚ MV SR.

K bodom 20- 21

Verejný obstarávateľ uvádza, že potrebu servisu, náhradných dielov a informácií o údržbe od výrobcu vrtuľníkov, uviedol už vyššie, pričom reštriktívne opatrenia majú priamy dopad na ich dostupnosť. K tvrdeniu, že uzatvorené zmluvy s výrobcom sú v súčasnosti už ukončené len uvádzame, že výrobca vrtuľníka je samozrejme vždy zapojený do ďalšieho životného cyklu vrtuľníka (v podobe výroby alebo priamo aj dodávok náhradných dielov či už priamo verejnému obstarávateľovi alebo tretím stranám, teda sprostredkovateľom).

Verejný obstarávateľ ďalej uvádza, že má v súčasnosti uzatvorenú zmluvu na prístup k letovo-technickej dokumentácii na prevádzkované vrtuľníky Mi-171 od výrobcu. Tvrdenie Žiadateľa o vyčerpaní uzatvorených zmlúv teda nie je možné považovať za pravdivé.

K bodom 22 - 26

Žiadateľ argumentoval dostupnosťou náhradných dielov od iných spoločností (a nie od samotného výrobcu) s poukazom na doterajšie súťaže verejného obstarávateľa. Nakoľko Žiadateľ poukazoval na súťaže z rokov 2018 až 2020, verejný obstarávateľ len pripomína, že konflikt na Ukrajine vypukol 24.02.2022 a reštriktívne opatrenia majúce dopad aj na dostupnosť náhradných dielov boli prijaté v prvej polovici roku 2022, teda po uskutočnení uvedených verejných obstarávaní.

Verejný obstarávateľ má za to, že za situácie, keď dopad reštriktívnych opatrení na výrobcu a jeho schopnosť dodať náhradné diely je preukázaný (a nespochybňuje ho ani Žiadateľ), ignorovať uvedenú skutočnosť, tak ako to navrhuje Žiadateľ nie je akceptovateľné. Žiadateľ v žiadostiach o nápravu vlastne uvádza, že verejný obstarávateľ by sa aj v situácii, že výrobca viac nie je viac oprávnený dodávať na trh Európskej Únie mal spoliehať na existujúcu skladovú dostupnosť potrebných náhradných dielov u tretích strán (iných spoločností) a vystavovať sa z toho plynúcim rizikám. Totižto, ak aj tretie strany disponujú niektorými náhradnými dielmi na svojich skladoch, tieto skladové zásoby sú konečné, nedopĺňajú sa, a teda aj v prípade aktuálnej dostupnosti, nemusia byť už dostupné v čase vzniku potreby verejného obstarávateľa (napr. ich zakúpi medzičasom iný odberateľ). Za danej situácie by teda argumentácia Žiadateľa pre zabezpečenie dostupnosti náhradných dielov znamenala ad absurdum, že by si verejný obstarávateľ mal zabezpečiť na svoj sklad pre každý vrtuľník Mi-171 rovnaký náhradný vrtuľník, z ktorého v prípade potreby použije potrebné náhradné diely. V takomto prípade by mal verejný obstarávateľ zabezpečenú dostupnosť náhradných dielov po určitý čas, nemožno to však považovať za racionálne riešenie. Argumentáciu Žiadateľa považuje verejný obstarávateľ za nezodpovednú, nereflektujúcu situáciu na trhu a v konečnom dôsledku možnú zo strany Žiadateľa iba z dôvodu, že zodpovednosť za zabezpečenie letovej

schopnosti vrtuľníkov a zabezpečenie výkonu úloh v zmysle legislatívy nesie verejný obstarávateľ a nie Žiadateľ.

K bodom 27-31

Žiadateľ poukazuje na existenciu rámcovej dohody na nákup vrtuľníkov a verejným obstarávateľom avizovanú prípravu verejného obstarávania na vrtuľníky v roku 2020. K uvedenej rámcovej dohode verejný obstarávateľ len uvádza, že už v súčasnosti nie je platná a účinná.

K dôvodu nečerpania z rámcovej dohody verejný obstarávateľ uvádza, že ako zodpovedný hospodár kontinuálne prehodnocoval svoje potreby, schopnosť prevádzky vlastnenej techniky (aj vrtuľníkov) a prípadné obmeny prispôboval o. i. svojím finančným možnostiam. Uvedené potvrdzuje a v danej súvislosti je určujúcou skutočnosťou, že verejný obstarávateľ na základe Návrhu dlhodobého plánu rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra s výhľadom do roku 2030 počítal s prevádzkou vrtuľníkov Mi-171, keď napr. naplánoval prevádzku vrtuľníka do roku 2027. Potreba realizácie súčasných zákaziek sa teda nezakladá na potrebe plánovanej výmeny alebo obmeny vrtuľníkov, ale došlo k nej na základe dopadu reštriktívnych opatrení uvedených v odôvodnení PRK v príčinnej súvislosti so vznikom konfliktu na Ukrajine. Tvrdenie Žiadateľa, že verejný obstarávateľ „vyčakával“ predpokladá schopnosť verejného obstarávateľa predvídať nielen vznik konfliktu na Ukrajine ale aj prijatie reštriktívnych opatrení a ich dopad, k čomu uvádzame, že takýmito schopnosťami verejný obstarávateľ nedisponuje.

K bodom 34 a nasl.

K výberu hospodárskych subjektov zúčastnených na priamom rokovacom konaní uvádzame:

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 269 z 12.04.2022 (ďalej len „uznesenie“) schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra SR. V bode B.1 uznesenia bola o. i. uložená úloha ministrovi vnútra bezodkladne osloviť relevantných výrobcov, resp. zástupcov producentov vhodných vrtuľníkov a až následne obchodníkov s vhodnými vrtuľníkmi.

Verejný obstarávateľ v zmysle úlohy z uznesenia oslovil dňa 12.04.2022 štyroch výrobcov a dňa 14.04.2020 dvoch sprostredkovateľov predaja (na základe ponúk prezentovaných v odborných publikáciách).

V rámci oslovenia boli stanovené základné, minimálne rámcové parametre, ktoré mali zabezpečiť, aby neboli doručené úplne nerelevantné návrhy. Uvedené parametre boli nasledovné:

- a) Dva turbo-hriadeľové motory*
- b) Jednopilotné usporiadanie*
- c) Schopnosť vykonávať min. 2 hodinové letové misie pri plne obsadenej kapacite interiéru (min. 12 osôb pri priemernej hmotnosti osoby s vybavením o váhe cca 100 kg, tj. celkovej hmotnosti cca 1 200 kg nachádzajúcej sa v priestore pre cestujúcich)*
- d) Inštalácia podvesného zariadenia umožňujúceho prepravu nákladu v tzv. Bambi vaku s min. kapacitou 1 500 litrov vody alebo ekvivalentnej záťaže*
- e) Schopnosť vykonávať min. 1.5 hodinové letové misie s plne naloženým Bambi vakom alebo ekvivalentnou záťažou (viď položka (d))*

- f) Žeriav prípadne možnosť jeho inštalácie
- g) Vrtuľník (vrátane pohonných jednotiek) musí mať typový certifikát vydaný agentúrou EASA a musí byť ku dňu ponuky plne kompatibilný s platnými predpismi agentúry EASA
- h) LÚ MV SR akceptuje ponuku na použité vrtuľníky pokiaľ celkový nálet draku a motorov nepresiahne 1 000 letových hodín

Žiadateľ vo svojom návrhu zo dňa 14.04.2022 navrhol dodanie dvoch vrtuľníkov xxxxxxxxxxxx a to konkrétne vrtuľníky s výrobnými číslami sn. xxxxxxxx a sn. xxxxxxxx.

Verejný obstarávateľ následne posúdil všetky predložené návrhy z hľadiska splnenia uvedených parametrov a zároveň vhodnosti uvedených vrtuľníkov na nahradenie Mi-171, pričom Žiadateľom navrhované vrtuľníky boli posúdené nasledovne:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z uvedených parametrov boli posúdené ako úplne nevyhovujúce:

1) Parametre v bodoch c) a e) boli verejným obstarávateľom prepočítané a posúdené použitím návrhu Žiadateľa a dostupných materiálov Žiadateľa (katalóg výbavy, špecifikácia vrtuľníkov a iné verejne dostupné materiály).

Započítavaním ponúkanej konfigurácie k základnej váhe vrtuľníka bola zistená diskrepencia medzi deklarovanými parametrami a skutočnou váhou navrhovaných vrtuľníkov. Váha vrtuľníkov je pritom základom pre výpočet možnosti doletu, tzv. vytrvalosti vrtuľníkov.

Na základe prepočtov bolo zistené, že váha vrtuľníka sn. xxxxxxxx pri ponúkanej konfigurácii je na účely bodu c) a e) min. xxxxxx kg, čo znamená navýšenie o min. xxxxx kg oproti váhe deklarovanej vo výpočte Žiadateľa (xxxxxxxxxxxxxxxxxx). Uvedené znamená zníženie vytrvalosti na hodnotu uvedenú v tabuľke vyššie.

Na základe prepočtov bolo zistené, že váha vrtuľníka sn. xxxxxx pri ponúkanej konfigurácii je na účely bodu e) min. xxxxxx kg, čo znamená navýšenie o min. xxxxx kg oproti váhe deklarovanej vo výpočte Žiadateľa (xxxxxxxxxxxxxxxxxx). Uvedené znamená zníženie vytrvalosti na hodnotu uvedenú v tabuľke vyššie.

Uvedený prepočet dokonca nie je konečný a nezohľadňuje ďalšiu chýbajúcu požadovanú konfiguráciu, ktorá by sa ďalej odrazila na váhe a teda aj na vytrvalosti vrtuľníkov.

2) Vrtuľník sn. xxxxxxxx vôbec nespĺňa požiadavku na žeriav, resp. možnosť jeho inštalácie.

3) Vrtuľník sn. xxxxxxxx vôbec nespĺňa parameter/požiadavku náletu pod 1000 letových hodín.

Treba uviesť, že účelom prieskumu vykonaného verejným obstarávateľom nebolo zozbierať a vyhodnocovať ponuky od oslovených subjektov ale preskúmať trh, vytypovať a identifikovať potenciálne vrtuľníky, ktoré by svojimi parametrami boli čo najbližšie k vrtuľníkom Mi-171, resp. ktoré by dokázali tieto vrtuľníky v čo najväčšej miere nahradiť pri plnení všetkých úloh na ktoré sa používajú a ktoré plnia.

A vybrať z nich vrtuľníky, ktorých letovo-prevádzkové charakteristiky sa čo najviac približujú nahradzovaným vrtuľníkom Mi-171.

Vrtuľníky navrhnuté Žiadateľom boli teda na základe vyššie uvedeného zhodnoteného ako nedostatočné.“

Záver:

Vzhľadom na uvedené verejný obstarávateľ považuje podmienky na použitie priameho rokovacieho konania podľa § 81 psím. c) zákona za splnené a žiadosť o nápravu za nedôvodnú.“

153. Dňa 20. 7. 2022 vláda Slovenskej republiky prijala uznesenie č. 481 k návrhu na vyslovenie súhlasu vlády Slovenskej republiky s uzatvorením zmlúv na nákup nových vrtuľníkov pre Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (číslo materiálu: 28871/2022, predkladateľ: minister vnútra) (ďalej len „uznesenie vlády SR č. 481/2022“)⁴⁶, v zmysle ktorého, vláda schválila predmetný návrh, a zároveň uložila, cit.: „(...)

„Vláda

A. súhlasí

- A.1 *s uzatvorením Zmluvy o predaji a kúpe lietadla AW189, výrobné číslo 49039 (Aircraft AW189 MSN 49039 sale and purchase agreement),⁴⁷*
A.2 *s uzatvorením Zmluvy o predaji a kúpe lietadla AW139, výrobné číslo 31836 (Aircraft AW139 MSN 31836 sale and purchase agreement),⁴⁸*

B. poveruje

ministra vnútra

a ako alternáta štátneho tajomníka Ministerstva vnútra SR

- B.1 *podpísať zmluvy uvedené v bodoch A.1 a A.2 tohto uznesenia po zápise dodávateľov do registra partnerov verejného sektora*

bezodkladne

C. ukladá

podpredsedom vlády a ministrom financií

- C.1 *zabezpečiť finančné prostriedky na nákup nových vrtuľníkov pre Letecký útvar Ministerstva vnútra SR podľa bodov A.1 a A.2 tohto uznesenia*

⁴⁶ Pozn. úradu: V rámci „Predkladacej správy“ kontrolovaný vo vzťahu k nemu predkladanému materiálu uvádza, že vzhľadom na časovú tieseň spôsobenú útokom Ruska na Ukrajinu a v nadväznosti na to prijaté sankcie zo strany Európskej únie, nebolo možné z jeho strany uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž, a ani rokovacie konanie so zverejnením, a preto sa bude nákup realizovať priamym rokovacím konaním. V nadväznosti na uvedené následne uvádza, že za týmto účelom uskutočnil prieskum trhu z dôvodu zistenia okamžitej dostupnosti potrebnej leteckej techniky, ktorého výsledkom sú práve predkladané zmluvy.

⁴⁷ Zmluva s obchodnou spoločnosťou Helipool GmbH

⁴⁸ Zmluva s obchodnou spoločnosťou Castle Air Limited

(...)“

154. Úrad dňa 19. 8. 2022 oslovil Odborníka č. 1 so Žiadosťou o odborné stanovisko č. 10699-6000/2022-OS, č. 10700-6000-2022-OS, v ktorej mu vzhľadom na dikciu odôvodnenia priameho rokovacieho konania (viď bod 150 tohto rozhodnutia), ako aj na Vyjadrenie kontrolovaného (viď body 92 až 117 tohto rozhodnutia) žiadal o zodpovedanie nasledujúcich otázok, cit.:

„Otázka č. 1:

Disponujete informáciou, či v dôsledku zaradenia štátnej spoločnosti ROSTEC na sankčný zoznam v zmysle prílohy XIX nariadenia Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine, je zakázané aj obchodovanie, resp. zapojenie sa do akejkoľvek transakcie s obchodnou spoločnosťou JSC Russian Helicopters, ktorá je dcérskou spoločnosťou štátnej spoločnosti ROSTEC?

Otázka č. 2:

Uved'te, či v zmysle čl. 5aa nariadenia Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine, sa rozumie pod „zákazom priamo alebo nepriamo sa zapojiť do akejkoľvek transakcie“ aj obchodovanie so spoločnosťami, ktoré sú majetkovo naviazané na spoločnosti uvedené v prílohe XIX predmetného nariadenia?

Otázka č. 3:

Uved'te, či zaradenie spoločnosti JSC Russian Helicopters na základe nariadenia 2022/427 do zoznamu fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia v zmysle nariadenia Rady (EÚ) č. 269/2014 zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny v znení neskorších súvisiacich nariadení, má vplyv na možnosť obchodovania kontrolovaným (Ministerstvo vnútra SR) s predmetnou spoločnosťou JSC Russian Helicopters?

Otázka č. 4:

Disponujete informáciou, či z dôvodu efektívneho vykonávania medzinárodných sankcií, s osobitným zameraním na reštriktívne opatrenia prijaté v nadväznosti na situáciu na Ukrajine, bolo prijaté národnými autoritami (Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Dopravným úradom, Ústrednou koordinačnou skupinou pre vykonávanie medzinárodných sankcií) rozhodnutie o obmedzení, resp. zákaze spolupráce a obchodovania so spoločnosťou JSC Russian Helicopters? Ak bolo takéto rozhodnutie o obmedzení, resp. zákaze spolupráce a obchodovania s predmetnou spoločnosťou prijaté, špecifikujte ho.

Otázka č. 5:

Disponujete informáciou, či boli prijaté Európskou úniou, resp. národnými autoritami sankčné (reštriktívne) opatrenia v nadväznosti na situáciu na Ukrajine voči spoločnosti

Vertoletnaya servisnaya kompaniya, a.s. ? Zároveň, ak boli prijaté takéto opatrenia, špecifikujte ich.

Otázka č. 6:

Disponujete informáciou, aké všetky reštriktívne opatrenia zo strany Ruskej federácie boli uplatnené voči LOM Praha s. p.? Disponujete informáciou, či reštriktívne opatrenia zo strany Ruskej federácie bránia obchodovaniu, resp. zapojeniu sa do akejkol'vek transakcie zo strany kontrolovaného (Ministerstvo vnútra SR) s LOM Praha s. p.?"

155. Odborník č. 1 doručil dňa 2. 9. 2022 „Odpoveď na žiadosť o odborné stanovisko 10699-10700-6000/2022-OD“ zo dňa 31. 8. 2022, v ktorej uviedol, cit.:

„V súvislosti s Vašou žiadosťou o odborné stanovisko č. 10699-6000/2022-OD-OS informujeme, že MZVEZ SR požadovanými informáciami nedisponuje, resp. nie je oprávnené podávať záväzný výklad práva Európskej únie. Táto úloha patrí výhradne Súdnemu dvoru EÚ. Rámec sankčných režimov EÚ a príslušných opatrení nimi založených, vrátane zoznamu osôb a spoločností, je stanovený v príslušných právnych aktoch EÚ, ktoré sú dostupné vo verejne dostupnej elektronickej verzii Úradného vestníka EÚ.“

156. Úrad dňa 24. 8. 2022 oslovil Odborníka č. 2 so Žiadosťou o odborné stanovisko č. 10699-6000/2022-OS2, č. 10700-6000-2022-OS2, v ktorej mu vzhľadom na znenie námietok navrhovateľa v kontexte odôvodnenia priameho rokovacieho konania kontrolovaným (viď body 150 tohto rozhodnutia) položil otázky v tomto znení, cit.:

„Otázka č. 1:

Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že dostupnosť náhradných dielov na predmetné vrtuľníky je závislá na dodávkach z Ruskej federácie a ich dodanie je v súlade so zavedenými finančnými sankciami⁴⁹ nemožné, keďže náhradné diely sú vyrábané ruským štátnym holdingom, ktorý je na sankčnom zozname, a tento neposkytol licenciu na ich výrobu tretím stranám mimo Ruskej federácie?

Otázka č. 2:

V prípade, že tvrdenie kontrolovaného o nedostupnosti náhradných dielov z dôvodov špecifikovaných v otázke č. 1 nie je pravdivé, sú Vám známe spoločnosti (mimo Ruskej federácie), ktoré disponujú licenciou na výrobu náhradných dielov do predmetných vrtuľníkov Mi-171 a/alebo dodávajú predmetné náhradné diely aj v súčasnosti? Zároveň uveďte, či vzhľadom na množinu subjektov, ktoré sú takéto náhradné diely schopné poskytnúť, je podľa Vášho názoru aktuálne zabezpečený dostatok náhradných dielov pre vykonávanie údržby vrtuľníkov Mi-171, a teda či kontrolovaný nemal možnosť alternatívne obstarat' náhradné diely, resp. údržbu a nie celé vrtuľníky?

⁴⁹ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine
Vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) z 15. marca 2022, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny

Otázka č. 3:

Majú Letecké opravovne Trenčín, a.s. uzavretú s kontrolovaným, resp. s Leteckým útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky rámcovú dohodu (prípadne aj inú formu spolupráce) na vykonávanie údržby, opráv, generálnych opráv a modernizácie vrtuľníkov Mi-171, prostredníctvom ktorej by Letecké opravovne Trenčín a.s. vedeli sanovať dostupnosť náhradných dielov do vrtuľníkov Mi-171, ktorými disponuje Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky?“

157. Odborník č. 2 doručil dňa 14. 9. 2022 „Odpoveď na žiadosť o odborné stanovisko 10699-10700-6000/2022-OD“ zo dňa 31. 8. 2022, **v ktorej napriek úradom zisteným skutočnostiam**⁵⁰ uviedol, cit.: „(...)

Z obsahu listu ďalej vyplýva, že za kontrolovaného sa považuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 00151866, pričom otázky smerujú k vrtuľníkom Mi-171, ktoré využívajú jednotlivé zložky MV SR (Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor, Horská a záchranná služba).

Zákon č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) v platnom znení (ďalej len „Zákon“) sa vo vymedzenom rozsahu vzťahuje aj na vykonávanie letov lietadiel vo vojenských službách alebo v policajných službách (ďalej len „štátne lietadlo“)

Podľa § 2 písm. e) Zákona sa prevádzkovateľom lietadla rozumie právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá používa lietadlo ako vlastník alebo na inom právnom základe a ktorá zodpovedá za zaistenie bezpečnosti jeho prevádzky.

Podľa § 22 ods. 4 Zákona prevádzkovateľom lietadla zodpovedá za prevádzkovanie lietadla v súlade s jeho osvedčením letovej spôsobilosti a za vykonávanie ostatných činností, ktoré súvisia so zachovaním alebo obnovením letovej spôsobilosti lietadla a s jeho údržbou.

Spoločnosť Letecké opravovne Trenčín, a.s. však nie je prevádzkovateľom vrtuľníkov Mi-171, a preto sa nedokáže kvalifikovane vyjadriť k povinnostiam prevádzkovateľa tohto typu lietadiel, a teda ani zodpovedať Vami kladené otázku uvedené v žiadosti o predloženie odborného stanoviska.“

158. Úrad dňa 25. 8. 2022 oslovil Odborníka č. 3 so Žiadosťou o odborné stanovisko č. 10699-6000/2022-OS3, č. 10700-6000/2022-OS3, ktorý na úradom stanovené otázky odpovedal v „Odbornom stanovisku týkajúcom sa okolností prevádzky vrtuľníkov Mi-171 a nákupu náhradných dielov v priebehu sankčných opatrení v súvislosti s konfliktom na Ukrajine“ nasledovne, cit.: „(...)

Naše spoločnosť LOM PRAHA s.p. vzniklou situáciou týkajúcou sa provozu vrtuľníkov Mi-171 a nákupu náhradných dielov rieši komplexem opatrení k udržaniu provozuschopnosti vrtuľníkov rady Mi v AČR i vrtuľníkov Centra leteckého výcviku, tzv. národnej cestou s aliančnou podporou. Nižšie

⁵⁰ <https://www.lomp Praha.cz/news/lom-praha-poskytne-dalsi-technickou-podporu-slovenskym-vzdušnym-silam>
<https://www.lomp Praha.cz/news/slovensko-ceske-jednani-o-spolupraci-pri-opravach-a-technicke-podpore-letecke-techniky-vzs-os-sr>

uvedené odpovědi jsou koncipovány s pohledu českého právního prostředí, vojenských požadavků AČR v návaznosti na znění uzavřené smlouvy s LÚ MV SR.

Otázka č. 1. Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že pre všetky úkony súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti a údržbou vrtuľníku musia byť v plnej miere rešpektované pokyny vydávané výrobcom vrtuľníku?

Odpověď: Konstatování je pravdivé, nicméně v souladu s ICAO Doc 9760 (Airworthiness Manual), nařízením evropského parlamentu a rady (EU) 2018/1139 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví, nebo pak nařízením (EU) 1321/2014 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu do těchto činností zapojených, včetně všech změn a doplňků podle bodu 145.A.45, že závazné jsou i instrukce citují: „pro zachování letové způsobilosti vydané držiteli typového osvědčení, držiteli doplňkového typového osvědčení, jakoukoli jinou organizací, od které se požaduje uveřejňovat takové údaje podle přílohy I (část 21) nařízení (EU) č. 748/2012, a v případě letadel nebo letadlových celků ze třetích zemí údaje o letové způsobilosti nařízené leteckou autoritou odpovědnou za dozor nad letadlem nebo letadlovým celkem“;

Otázka č. 2. Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že aby bol vrtuľník udržiavaný v stave letovej spôsobilosti, tak musí mať kontrolovaný prístup k údajom držiteľa typového certifikátu (výrobca vrtuľníka, t.j. spoločnosti JSC Russian Helicopters) pre riadenie zachovanie letovej spôsobilosti a údajom pre údržbu? Čo sa rozumie pod pojmom „typový certifikát (výrobca vrtuľníka)“?

Odpověď: Konstatování je pravdivé, nicméně platí uvedené k bodu č.1, protože přístup k instrukcím pro zachování letové způsobilosti může být poskytován přes jiné instituce, organizace, např. Letecké výzkumné ústavy, letecké autority, nebo jiné organizace, oprávněné tyto informace poskytovat. Typový certifikát znamená soubor stavebních leteckých předpisů, na základě kterých byl letoun/vrtulník zkonstruován a schválen příslušnou leteckou autoritou.

Otázka č. 3. Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že pre zachovanie letovej spôsobilosti vrtuľníkov Mi-171 je kontrolovaný povinný postupovať podľa údržbového manuálu daného výrobcom, a zároveň že v tomto manuáli sú uvedené schválené náhradné diely výrobcom vrtuľníkov, ktoré môžu byť na vrtuľník namontované? Čo je účelom údržbového manuálu vydávaného výrobcom?

Odpověď: Konstatování je pravdivé, protože obsahem údržbového manuálu je soubor dat a instrukcí pro zachování letové způsobilosti, které musí provozovatel vykonávat, aby zajistil bezpečný provoz. Údržbový manuál byl dodán s vrtulníkem a je povinností provozovatele tento manuál udržovat aktuální dle instrukcí vydávaných výrobcem.

Otázka č. 4. Vzhľadom na predchádzajúce otázky, k akým iným informáciám (dokladom a podmienkam) musí mať kontrolovaný prístup pre riadne zachovanie letovej spôsobilosti vrtuľníkov Mi-171?

Odpověď: Viz odpověď k bodu č. 1,

Otázka č. 5. Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že ak by Ruská federácia zakázala s okamžitou platnosťou poskytovanie údajov pre riadne zachovanie letovej spôsobilosti a údržbu vrtuľníkov Mi-171, tak by sa tieto vrtuľníky stali okamžite neschopnými letu? Zároveň disponujete informáciou, že by zo strany Ruskej federácie vo vzťahu k členským štátom Európskej únie boli takéto sankcie prijaté? Ak áno, tak uveďte dátum ich prijatia, resp. účinnosti a ich rozsah?

Odpoveď: Konstatování je nepravdivé, protože zachování letové způsobilosti je řízeno a zachováváno provozovateli, a příslušnými leteckými autoritami zemí, které vydávají osvědčení o letové způsobilosti na období tzv. životního cyklu vrtulníku. S ohledem na skutečnost, že vrtulníky řady Mi jsou nadále provozovány nejen ve Slovenské republice, ale i jinými provozovateli v EU nemáme informace, že by byly přijaty sankce Ruské federace speciálně proti provozovatelům vrtulníků řady Mi mimo Ruskou federaci, nebo směřované vůči provozovatelům v EU.

Otázka č. 6. Disponujete informáciou, či sankcie prijaté Európskou úniou a recipročné opatrenia zo strany Ruskej federácie majú za následok, že Ministerstvo vnútra SR nemá prístup k informáciám pre zachovanie letovej spôsobilosti, údržbovému manuálu a náhradným dielom od výrobcu vrtuľníkov, t. j. JSC Russian Helicopters?

Odpoveď: Sankce přijaté Evropskou unií a reciproční opatření ze strany Ruské federace sťažují přístup k náhradním dílům, nicméně zde existuje možnost pořizovat náhradní díly ze skladů dodavatelů nacházejících se v zemích, které nejsou na sankčních seznamech.

Otázka č. 7. Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že aktuálne nie je možné ani počítat s možnosťou predĺženia životnosti niektorého z vrtuľníkov, nakoľko pre takýto úkon je nevyhnutné schválenie konštrukčnej kancelárie/výrobcu vrtuľníka? Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že súhlas konštrukčnej kancelárie/výrobcu vrtuľníka je nevyhnutný pre každú opravu mimo rozsah štandardných opráv definovaných v manuáli pre údržbu vrtuľníka, a preto vykonanie akejkoľvek neštandardnej údržby v prípade potenciálnej poruchy, ktorá v tomto manuáli nie je definovaná, je nemožné a znamená ukončenie prevádzkyschopnosti daného vrtuľníka? Čo sa rozumie pod pojmom „oprava mimo rozsah štandardných opráv definovaných v manuáli pre údržbu vrtuľníka“?

Odpoveď: Nejsou k dispozici informace, že „kontrolovaný“ potřebuje vykonat prodloužení provozní doby vrtulníků Mi-171. Vrtulníkům byla dána výrobcem Provozní lhůta meziopravní (meziopravní technický resurs) 2000h/8let od poslední generální opravy v autorizovaném opravářském závodě a celková provozní doba vrtulníků byla stanovena na 35 let. Taktéž nemáme k dispozici informace, zda „kontrolovaný“ vyžaduje údržbu vrtulníku mimo rozsah standardních oprav definovaných provozním a údržbovým manuálem. Oprava mimo rozsah standardních oprav definovaných v příručce pro údržbu vrtulníku znamená opravu, která není uvedena v příručce pro údržbu, proto není v pravomoci provozovatele ji vykonávat. Takové opravy jsou v pravomocích jenom autorizovaných opravářských podniků.

Otázka č. 8. Disponujete informáciou, aká je životnosť vrtuľníkov Mi-171E s motormi TV3-117VM, ktoré ma k dispozícii Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

(v zmysle dokumentu pod názvom „Návrh dlhodobého plánu rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s výhl'adom do roku 2030“ bola prevádzka jedného z vrtuľníkov plánovaná do r. 2027)?

Odpoveď: Disponujeme informáci z predchádzajúcich oprav týchto vrtuľníkov, že vrtuľníky „kontrolovaného“ s datom výroby 2002 nevyžadujú predĺženie provozní doby, pretože jejich provozní doba (životnost) byla stanovena na 35 let. Provozni doba je daná instrukcemi pro zachování letové způsobilosti konstrukční kanceláře/výrobce letecké techniky tzv. resursními bulletinů,

Otázka č. 9. Je pravdivé tvrdenie kontrolovaného, že dostupnosť náhradných dielov na predmetné vrtuľníky je závislá na dodávkach z Ruskej federácie a ich dodanie je v súlade so zavedenými finančnými sankciami nemožné, keďže náhradné diely sú vyrábané ruským štátnym holdingom, ktorý je na sankčnom zozname, a tento neposkytol licenciú na ich výrobu tretím stranám mimo Ruskej federácie?

Odpoveď: Viz Odpověď k bodu 6.

Otázka č. 10. V prípade, že tvrdenie kontrolovaného o nedostupnosti náhradných dielov z dôvodov špecifikovaných v otázke č. 9 nie je pravdivé, sú Vám známe spoločnosti (mimo Ruskej federácie), ktoré disponujú licenciou na výrobu náhradných dielov do predmetných vrtuľníkov Mi-171 a/alebo dodávajú predmetné náhradné diely aj v súčasnosti? Zároveň uveďte, či vzhľadom na množinu subjektov, ktoré sú takéto náhradné diely schopné poskytnúť, je podľa Vášho názoru aktuálne zabezpečený dostatok náhradných dielov pre vykonávanie údržby vrtuľníkov Mi-171, a teda či kontrolovaný nemal možnosť alternatívne obstaráť náhradné diely, resp. údržbu a nie celé vrtuľníky, keďže v článku pod názvom „LOM PRAHA má národní cestu jako řešení“ uverejnenom na Vašom webovom sídle dňa 15. 8. 2022 uvádzate:

- že Váš podnik prevzal potrebné opatrenia, vrátane príslušného typového osvedčenia,
- že Váš podnik sa predzásobil náhradnými dielmi,
- že náhradné diely je stále možné zabezpečiť zo skladov, ale taktiež nakúpiť, resp. nechať opraviť zo zavedenej certifikovanej výroby Vašich partnerov,
- že Váš podnik spustil vlastnú výrobu náhradných dielov na vrtuľníky typu Mi podľa schválenej dokumentácie a pod dozorom národnej autority,
- že Váš podnik spolupracuje s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, a to v rámci súčinnosti so štátnou spoločnosťou LOT Trenčín, ktorá taktiež opravuje vrtuľníky Mi-171.

Odpoveď: LOM PRAHA s.p. je vázán Zákonem č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Veškeré náhradní díly jsou pořizovány v souladu se zákonem a současnými sankcemi Evropské unie. Dodavatelé nemají povinnost disponovat licenci pro výrobu náhradních dílů, mohou to být i distribuční společnosti, či jiné údržbové organizace.

V rámci řešení tzv. národní cesty LOM PRAHA s.p. převzal řadu způsobilostí a zodpovědností v rámci zabezpečení a zachování letové způsobilosti flotily více než 30 vrtuľníkov AČR a CLV. Nadále spolupracuje v téhle složité geopolitické situaci s řadou leteckých autorit v EU i mimo ni.

Otázka č. 11. Dňa 17. 6. 2022 ste uzavreli s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky Rámcovú dohodu č. SE-VO2-2022/002023-012 na zabezpečenie údržby komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E s motormi TV3-117VM (ďalej len „dohoda“). Je Váš podnik na základe tejto dohody (prípadne na základe inej formy spolupráce s Ministerstvom vnútra SR), a to aj napriek skutočnostiam, ktoré uvádza Ministerstvo vnútra SR v odôvodnení priameho rokovacieho konania na nákup vrtuľníkov, dodať náhradné diely k vrtuľníkom Mi-171?

Odpoveď: Na základě rámcové smlouvy SE-VO2-2022/002023-012 na zabezpečení údržby komponentů a letadlových celků vrtulníku Mi-171E s motory TV3-117VM je podnik LOM PRAHA s.p. podle bodu 1.2.3 oprávněn a schopen dodávat komponenty, materiál a vybavení potřebné pro údržbu, s tím spojené služby, jako jsou kontroly a posouzení stavu, prodloužení kalendární a technické životnosti komponentů a letadlových celků vrtulníku Mi-171E, a to vše v souladu s požadavky LÚ MV SR.

Právny rámec

159. Podľa § 2 ods. 5 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní sa na účely tohto zákona rozumie záujemcom hospodársky subjekt, ktorý má záujem o účasť vo verejnom obstarávaní.
160. Podľa § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní pri zadávaní zákaziek, koncesií a pri súťaži návrhov postupovať podľa tohto zákona.
161. Podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ musia dodržať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.
162. Podľa § 11 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní zákaz podľa odseku 1 písm. a) a b) sa nevzťahuje na rámcovú dohodu, ktorú uzatvárajú s verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom výlučne dvaja alebo viacerí uchádzači, ktorí sú fyzickými osobami a ktorá sa týka poskytovania služieb, a na zmluvu, rámcovú dohodu a koncesnú zmluvu uzatváranú na účely zabezpečovania ochrany života a zdravia v čase núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, ak sú zároveň splnené podmienky na použitie priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti, alebo z naliehavého dôvodu spôsobeného krízou; ak ide o zákazku s nízkou hodnotou, splnenie podmienok pre použitie priameho rokovacieho konania sa nevyžaduje.
163. Podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní priame rokovacie konanie môže verejný obstarávateľ použiť len vtedy, ak sa zákazka na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác alebo na poskytnutie služby sa zadáva z dôvodu mimoriadnej udalosti nespôsobenej verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať, a vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemožno uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž ani rokovacie konanie so zverejnením.
164. Podľa § 82 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ vyzve na rokovanie jedného alebo viacerých vybraných záujemcov v závislosti od podmienky uvedenej v § 81, s

ktorými rokuje o podmienkach zákazky, najmä o technických, administratívnych a finančných podmienkach.

165. Podľa § 82 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ vyhodnotí splnenie podmienok účasti podľa § 32 ods. 1 písm. a), b), c), e) a f); to neplatí, ak ide o priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) uskutočnené na účely zabezpečovania ochrany života a zdravia v čase mimoriadnej situácie alebo v čase núdzového stavu. Verejný obstarávateľ môže vyžadovať splnenie ďalších podmienok účasti podľa § 32 až 36.
166. Podľa § 164 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní uchádzač, záujemca, účastník alebo osoba, ktorej práva alebo právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8, môže podať žiadosť o nápravu proti oznámeniu o zámere uzavrieť zmluvu alebo koncesnú zmluvu, proti podmienkam uvedeným v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, v oznámení použitom ako výzva na súťaž, v oznámení o koncesii, v oznámení o vyhlásení súťaže návrhov a vo výzve na predkladanie ponúk pri podlimitnej zákazke.
167. Podľa § 165 ods. 3 písm. b) Verejný obstarávateľ, obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 doručí do siedmich dní od doručenia úplnej žiadosti o nápravu doručenej v lehote podľa § 164 ods. 5 alebo ods. 6 alebo doplnenej podľa odseku 1 žiadateľovi písomné oznámenie o zamietnutí žiadosti o nápravu s odôvodnením.
168. Podľa čl. 32 ods. 2 písm. c) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v znení neskorších právnych predpisov rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia sa pri verejných zákazkách na uskutočnenie stavebných prác, verejných zákazkách na dodanie tovaru a verejných zákazkách na poskytnutie služieb sa môže použiť pokiaľ je to nevyhnutne potrebné, ak z dôvodov mimoriadnej naliehavosti v dôsledku udalostí, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať, nie je možné dodržať lehoty verejnej súťaže alebo užšej súťaže alebo rokovacieho konania. Za okolnosti použité na odôvodnenie mimoriadne naliehavých prípadov nenesie v žiadnom prípade zodpovednosť verejný obstarávateľ.
169. Podľa čl. 5aa nariadenia Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine
 1. Zakazuje sa priamo alebo nepriamo sa zapojiť do akejkoľvek transakcie s:
 - a) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným v Rusku, ktoré sú verejne kontrolované alebo ktoré sú z viac ako 50 % vo verejnom vlastníctve, alebo v ktorých má Rusko, jeho vláda alebo centrálna banka právo podieľať sa na ziskoch, alebo s ktorými má Rusko, jeho vláda alebo centrálna banka iný podstatný hospodársky vzťah, ako sa uvádzajú v prílohe XIX;
 - b) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným mimo Únie, ktorých vlastnícke práva z viac ako 50 % priamo alebo nepriamo vlastní subjekt uvedený v prílohe XIX; alebo
 - c) právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov subjektu uvedeného v písmene a) alebo b) tohto odseku.

2. Zákaz uvedený v odseku 1 sa nevzťahuje na plnenie do 15. mája 2022 zmlúv uzavretých pred 16. marcom 2022 alebo doplnkových zmlúv potrebných na plnenie takýchto zmlúv.
 3. Zákaz uvedený v odseku 1 sa nevzťahuje na:
 - a) transakcie, ktoré sú nevyhnutne potrebné na nákup, dovoz alebo prepravu fosílnych palív, najmä uhlia, ropy a zemného plynu ako aj titánu, hliníka, medi, niklu, paládia a železnej rudy z Ruska alebo cez Rusko do Únie;
 - b) transakcie súvisiace s energetickými projektmi mimo Ruska, v ktorých sú právnická osoba, subjekt alebo orgán uvedené v prílohe XIX minoritným akcionárom.
170. Príloha XIX nariadenia Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine obsahuje „Zoznam štátom vlastnených spoločností podľa článku 5aa“

OPK OBORONPROM
UNITED AIRCRAFT CORPORATION
URALVAGONZAVOD
ROSNEFT
TRANSNEFT
GAZPROM NEFT
ALMAZ-ANTEY
KAMAZ
ROSTEC (RUSSIAN TECHNOLOGIES STATE CORPORATION)
JSC PO SEVMASH
SOVCOMFLOT
UNITED SHIPBUILDING CORPORATION“

Právne posúdenie námietok navrhovateľa úradom

Úrad preskúmal postup kontrolovaného v predmetnom verejnom obstarávaní v rozsahu namietaných skutočností a po zhodnotení všetkých podkladov, najmä dokumentácie predloženej kontrolovaným a navrhovateľom namietaných skutočností konštatuje nasledovné:

171. Pred právnym posúdením namietaných skutočností úrad považuje za potrebné vyjadriť sa k aktívnej vecnej legitimácii navrhovateľa na podanie námietok, ktorý svoje postavenie v zmysle námietok odvodzuje od statusu záujemcu v zmysle § 170 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní. K tejto skutočnosti v rámci námietok navrhovateľ uvádza, cit.: „*Takúto subsumpciu Navrhovateľ zvolil z dôvodu, že na postavenie záujemcu stačí **prejavenie záujmu** o verejnú zákazku alebo **snaha o získanie výzvy na účasť, resp. rokovanie** (viz čl. 2 ods. 12 Smernice 2014/24 alebo čl. 1 ods. 15 Bezpečnostnej smernice) s tým, že pojem záujem o získanie zákazky treba v súlade s judikatúrou SD EÚ vykladať extenzívne (pozri napr. rozsudok SD EÚ z 19. júna 2003 vo veci C-410/01, body 30 až 35).*“ Vzhľadom na navrhovateľom uvedenú argumentáciu úrad v tejto súvislosti považuje za potrebné poukázať na zákonnú definíciu tohto pojmu v § 2 ods. 5 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní, v zmysle ktorej je záujemcom „*hospodársky subjekt, ktorý má záujem o účasť vo verejnom obstarávaní*“, z čoho je zrejmé, že elementárnou zákonnou požiadavkou je „*existencia záujmu*“, od ktorej možno odvodzovať postavenie záujemcu. Z kontrolovaným predloženej

dokumentácie úrad identifikoval najmä nasledujúce skutočnosti, na základe ktorých má úrad za preukázané, že navrhovateľ má v tomto konaní, a to aj s ohľadom na ustanovenie § 170 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní, postavenie záujemcu, a to dokonca kontrolovanému známeho záujemcu o zákazku. Dňa 12. 4. 2022 kontrolovaný adresoval navrhovateľovi e-mail, v ktorom sa dotazoval na dostupnosť helikoptér podľa predbežne zadefinovaných technických parametrov, pričom navrhovateľ na predmetný e-mail reagoval úkonmi popísanými v bodoch 123 až 126 tohto rozhodnutia, z ktorých preukázateľne vyplýva, že navrhovateľ kontrolovanému adresoval prejavy vôle, z ktorých vyplýva jeho záujem o priame rokovacie konanie. V prípade priameho rokovacieho konania je nadobudnutie statusu záujemcu totiž špecifické v tom, že hospodársky subjekt spravidla nie je prvotným iniciátorom prejavu vôle, ktorý ho transformuje do pozície záujemcu. Pri štandardnom súťažnom postupe, akým je napríklad verejná súťaž, sa status záujemcu nadobúda napríklad stiahnutím súťažných podkladov, ktoré je úradom spätne auditované na základe logov v príslušnom informačnom systéme, prostredníctvom ktorého sa verejné obstarávanie realizuje. Naproti tomu pri priamom rokovaní konaní, prvotný prejav vôle spravidla vychádza nie od hospodárskeho subjektu, ale od samotného verejného obstarávateľa/obstarávateľa, ktorý dáva impulz pre začatie predzmluvných rokovaní, resp. priameho rokovacieho konania. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti má úrad jednoznačne za preukázané, že navrhovateľ spĺňa požiadavku aktívnej legitimácie pre doručenie námietky podľa § 2 ods. 5 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní v spojitosti s ustanovením § 170 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní.

172. Na úvod právneho posúdenia považuje úrad za nevyhnutné stručne zosumarizovať obsah námietok navrhovateľa, ktorý rozsiahlou argumentáciou rozčlenenou do viacerých okruhov namietaných skutočností, spochybňuje zákonnosť postupu kontrolovaného v predmetnom verejnom obstarávaní, v ktorom kontrolovaný uverejnil oznámenie o zámere o zámere uzavrieť zmluvu s vybraným dodávateľom (Castle Air Limited) postupom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ svoje námietky z hľadiska ich zamerania rozčlenil do dvoch hlavných okruhov, v rámci ktorých v súlade so žiadosťou o nápravu namieta:
- (i) nesprávne zvolený postup zadávania zákazky prostredníctvom priameho rokovacieho konania (viď body 14 až 39 tohto rozhodnutia) a
 - (ii) výberu konkrétneho dodávateľa na dodanie zákazky v predmetnom verejnom obstarávaní (viď body 40 až 66 tohto rozhodnutia).
173. Vzhľadom na to, že uvedené časti námietok spolu navzájom súvisia, resp. že **právne posúdenie prvého okruhu namietaných skutočností podmieňuje relevanciu a účelnosť posudzovania druhého okruhu námietok úradom**, čo možno dedukovať jednak z petitu podaných námietok⁵¹, ako aj z navrhovateľovej argumentačnej štruktúry⁵², úrad sa prioritne

⁵¹ Pozn. úradu: Navrhovateľ v petite námietok žiada v prvom rade zrušenie použitého postupu zadávania zákazky priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, a až, cit.: „(...) eventuálne, tj. v prípade ak UVO dospeje k záveru, že postup zadávania zákazky priamym rokovacím konaním je oprávnený (čo však Navrhovateľ nepredpokladá) ...“, žiada o odstránenie protiprávneho stavu a zrušenie rozhodnutia o zadaní/pridelení predmetu zákazky obchodnej spoločnosti Castle Air Limited.

⁵² Pozn. úradu: Úrad poukazuje na štruktúru argumentácie v námietkach, kde sa navrhovateľ v úvode venuje práve zdôvodneniu neoprávnenosti použitia priameho rokovacieho konania, a až následne zdôvodneniu nesprávnosti postupu kontrolovaného pri výbere konkrétneho dodávateľa na predmet zákazky.

v rámci predmetného konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok zameral na posúdenie otázky, **či kontrolovaný pri voľbe postupu zadávania zákazky prostredníctvom priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) a nasl. zákona o verejnom obstarávaní postupoval správne a v súlade s týmto zákonom.** Inak povedané, vychádzajúc zo vzájomne sa podmieňujúcich a súvisiacich skutočností namietaných navrhovateľom, je pre úrad ako orgán vykonávajúci dohľad nad verejným obstarávaním v prvom rade nevyhnutné vysporiadať so samotnou koncepciou obstarávania kontrolovaným požadovaného tovaru postupom priameho rokovacieho konania, t. j. s tým, či skutkové okolnosti daného prípadu a aktuálny právny stav prisvedčujú alebo neprisvedčujú zákonnosti zvoleného spôsobu obstarávania predmetu zákazky, o aký sa vo veci samej jedná.

174. Úrad zároveň v nadväznosti na uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia, kde výslovne uvádza, že v predmetnom konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok bude posudzovať súlad použitia priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, považuje za potrebné v súvislosti s navrhovateľom namietaným výberom konkrétneho dodávateľa, poukázať aj na zmysel rokovacieho konania normovaný § 82 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní⁵³, ktorým je rokovanie verejného obstarávateľa a vybraného záujemcu, resp. vybraných záujemcov o uzavretí zmluvy, v procese ktorého sú negociované a precizované jednotlivé zmluvné ustanovenia, a to vrátane napr. otázok odplaty, technických parametrov predmetu zákazky alebo trvania zmluvy, avšak len do tej miery, aby boli zachované predpoklady na použitie priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, tzn. že predmetný postup zadávania nadlimitnej zákazky umožňuje vzhľadom na svoj charakter väčšiu mieru flexibility v porovnaní s inými postupmi zadávania zákazky, ako napr. verejná súťaž, užšia súťaž, kde sú jednotlivé požiadavky na predmet zákazky, ako aj iné podmienky (napr. podmienky účasti, zmluvné podmienky a iné) týkajúce sa zákazky uvedené už pri jej vyhlásení, pričom k ich zmene, resp. aktualizácii môže dôjsť zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa len pred uplynutím lehoty na predkladanie ponúk. Úrad si v tejto súvislosti dovoľuje príkladmo poukázať aj na úpravu priameho rokovacieho konania v zákone č. 134/2016 Sb. o zadávaní verejných zákaziek v znení neskorších predpisov, ktorým Česká republika do svojho právneho poriadku taktiež transponovala Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v znení neskorších súvisiacich právnych predpisov, a to konkrétne § 67 ods. 2 tohto zákona, kde sa uvádza, cit.: „*V jednacím řízení bez uveřejnění jedná zadavatel o uzavření smlouvy. **Zadavatel může v průběhu jednání měnit zadávací podmínky.** Změněné zadávací podmínky však musí nadále splňovat podmínky pro použití jednacího řízení bez uveřejnění.*“

175. Najzásadnejším menovateľom namietaných skutočností je teda z pohľadu úradu to, že kontrolovaný podľa navrhovateľa postupuje v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, keď obstaráva tovar, vrtuľník, postupom priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) tohto zákona, a teda z dôvodu mimoriadnej udalosti ním nespôsobenej, ktorú nemohol predvídať, a zároveň vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemohol uskutočniť verejnú

⁵³ Pozn. úradu: Podľa § 82 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ vyzve na rokovanie jedného alebo viacerých vybraných záujemcov v závislosti od podmienky uvedenej v § 81, s ktorými rokuje o podmienkach zákazky, najmä o technických, administratívnych a finančných podmienkach.

súťaž, užšiu súťaž ani rokovacie konanie so zverejnením. V tejto súvislosti navrhovateľ konštatuje, že cit.: „*V konkrétnostiach daného prípadu, pre nákup vrtuľníka prostredníctvom PRK neboli podľa názoru Navrhovateľa splnené podmienky podľa § 81 písm. c) ZVO najmä z dôvodu (1) absencie časovej tiesne, pričom (2) problémy s prevádzkou vrtuľníkov ešte nenastali (t. j. môžu, ale nemusia nastať pro futuro), s tým, že (3) vznik týchto problémov zrejme ani nikdy nenastane; Verejný obstarávateľ totiž vo viacerých častiach opisu skutkovej, resp. technickej situácie Odôvodnenia PRK neposkytuje skutočný obraz o letovej prevádzke, údržbe helikoptér a možnosti zaobstarania náhradných dielov. Napokon, (4) k súčasnej (údajne akútnej) potrebe vyradenia ruských helikoptér Mi-171 z letky MV SR významne prispela tiež historická pasivita Verejného obstarávateľa.*“, pričom tieto svoje konštatácie ešte následne v námietkach konkretizuje poukázaním na konkrétne skutočnosti, a to „potenciálne“ recipročné sankcie zo strany Ruskej federácie a „potenciálny“ výskyt poruchy Mi-171 mimo štandardný rozsah; skutočnosť, že od vyhlásenia mimoriadnej situácie zo dňa 26. 2. 2022 do momentu zadania zákazky prostredníctvom priameho rokovacieho konania uplynuli tri (3) mesiace; skutočnosť, že spolupráca s obchodnou spoločnosťou JSC Russian Helicopters a jej materskou spoločnosťou ROSTEC už nie je založená na nových transakciách alebo kontinuálnom plnení zmluvy; nedostatočné preukázanie nedostupnosti náhradných dielov a na skutočnosť, že kontrolovaný svojím konaním (nekonaním) taktiež čiastočne prispel k vzniku mimoriadnej situácie. Navrhovateľ zároveň argumentuje aj tým, že priame rokovacie konanie má verejný obstarávateľ využiť len vo výnimočných prípadoch z dôvodov mimoriadnej naliehavosti, pretože priame rokovacie konanie je jediným nesúťažným postupom zadávania nadlimitných zákaziek s najzávažnejšími dopadmi na hospodársku súťaž, pričom podľa navrhovateľa mal kontrolovaný k dispozícii diapazón iných riešení, a to napr. skrátenie lehôt pri verejnej súťaži, užšej súťaži alebo rokovacie konanie so zverejnením, čím by zároveň ani neohrozil fungujúcu letovú prevádzku. Atomizovaním navrhovateľových námietok navrhovateľa teda možno podľa názoru úradu konštatovať, že podstatnou pre posúdenie námietok navrhovateľa v predmetnom konaní je otázka, či kontrolovaným uvedené dôvody v Odôvodnení PRK možno považovať za dostatočné, a zároveň aj kontrolovaným za dostatočne preukázané pre zadanie zákazky priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní.

176. Kontrolovaný sa vo svojom Vyjadrení v súvislosti s oprávnenosťou použitia priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti argumentačne zamerá na jednotlivé navrhovateľom v námietkach uvedené skutočnosti (viď body 14 až 39 tohto rozhodnutia), pričom na úvod jeho vyjadrenia s ohľadom na jeho pôsobnosť v zmysle § 48a zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uvádza, že cit.: „Aby bol vrtuľník udržiavaný v stave letovej spôsobilosti, musí mať kontrolovaný prístup k údajom držiteľa typového certifikátu (výrobcu vrtuľníka) pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, údajom pre údržbu a prevádzku vrtuľníka.“. V tejto súvislosti, preto kontrolovaný následne poukazuje najmä na reštriktívne opatrenia prijaté Európskou úniou, ktoré ako uvádza kontrolovaný, cit.: „(...) jednotlivito a vo vzájomných súvislostiach majú dopad na prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171.“ Kontrolovaný zároveň vo svojom Vyjadrení vyvracia aj argumenty navrhovateľa týkajúce sa naviazanosti vzniku mimoriadnej udalosti a časovej tiesne až na vznik konkrétnej poruchy spôsobujúcej nemožnosť prevádzky vrtuľníkov, ktorú kontrolovaný neakceptuje a uvádza, že pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti vrtuľníkov je nevyhnutné mať, cit.: „(...) zabezpečený

aj servis, dostupnosť náhradných dielov a všetky ostatné požiadavky na ich leteckú prevádzku (napr. výrobcom aktualizované a aktuálne platné informácie pre údržbu a prevádzku (letová príručka vrtuľníka)) (...)“, a v prípade, že tieto aj v dôsledku recipročných opatrení nemožno zabezpečiť, tak cit.: „(...) táto skutočnosť predsa priamo znamená vznik priamej hrozby a rizika, že v prípade poruchy vrtuľníka, ten zo dňa na deň ostane neschopným letu bez možnosti jeho opravy a opätovného uvedenia do prevádzky.“, pričom vrtuľníky Mi-171 priamo a nenahradiťne zabezpečujú úlohy s celoslovenskou pôsobnosťou. Kontrolovaný zároveň v kontexte vyššie uvedených skutočností príkladom poukázal aj na pozastavenia certifikátov, poskytovania prevádzkovej a opravárenskej dokumentácie, náhradných dielov a súčiastok pre českú spoločnosť LOM Praha, s.p.⁵⁴ a iné údržbové spoločnosti v Bulharsku, pričom vyslovil záver, že predpokladá rovnaké reštriktívne opatrenia aj vo vzťahu k údržbovým organizáciám v Slovenskej republike vzhľadom na skutočnosť, že Rusko považuje Slovenskú republiku za „štát vykonávajúci nepriateľské akcie voči ruským diplomatickým a konzulárnym misiám v zahraničí“.

177. **V kontexte uvedeného a vzhľadom na argumentáciu účastníkov konania, úrad konštatuje, že jeho úlohou v predmetnom konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného je posúdiť otázku, či kontrolovaným uvedené dôvody týkajúce sa ohrozenia prevádzkyschopnosti vrtuľníkov Mi-171 (bližšie špecifikované v Odôvodnení PRK) jednoznačne a v dostatočnej miere preukazujú kumulatívne splnenie podmienok pre „využitie priameho rokovacieho konania“ v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní.**
178. Úrad v súvislosti s prvou navrhovateľom namietanou skutočnosťou, ktorá je zároveň v zmysle bodu 173 predmetom preskúmania zo strany úradu v tomto konaní, uvádza, že túto možno rozdeliť podľa obsahu na nasledovné tematické časti:
- aplikovaná právna úprava a jej výklad
 - posúdenie podmienok priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní

K aplikovanej právnej úprave a jej výkladu

179. Priame rokovacie konanie normované v § 81 a nasl. zákona o verejnom obstarávaní je jediným nesúťažným spôsobom zadávania nadlimitných zákaziek verejným obstarávateľom so závažnými dopadmi na hospodársku súťaž, a preto európska legislatíva a na jej základe aj národná legislatíva taxatívne stanovujú podmienky, za splnenia ktorých je možné priame rokovacie konanie použiť na zadanie zákazky. Inak povedané, priame rokovacie konanie v podstate pokrýva tie prípady, keď uspokojenie potrieb verejného obstarávateľa nie je výnimočne možné, resp. v niektorých prípadoch účelné, dosiahnuť iným postupom zadávania zákazky, pričom však aj s ohľadom na konštantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie je potrebné **interpretovať predpoklady pre použitie priameho rokovacieho konania reštriktívne**. V rozhodnutí Rady úradu č. 6697-9000/2018 zo dňa 14. 6. 2018 (bod 51 a 52) sa uvádza, cit.: „(...) V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať, že v zmysle konštantnej

⁵⁴ Pozn. úradu: Kontrolovaný s LOM Praha, s. p. dňa 17. 6. 2022 uzavrel „Rámcovú dohodu na zabezpečenie údržby komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E“. Dostupná tu: <https://crz.gov.sk/zmluva/6596392/>

judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozsudky vo veci C-57/94, C-385/02, C-20/01, C-394/02) je potrebné interpretovať ustanovenia upravujúce podmienky pre použitie priameho rokovacieho konania doslovne. Verejný obstarávateľ pritom nie je oprávnený zákonom uzavretý výpočet podmienok na použitie priameho rokovacieho konania žiadnym spôsobom rozširovať. Na tomto mieste je tiež potrebné pripomenúť, že priame rokovacie konanie sa vzhľadom na jeho škodlivý vplyv na hospodársku súťaž má používať len vo veľmi výnimočných prípadoch (bod 50 preambuly smernice 2014/24/EÚ, citovaný v bode 34 tohto rozhodnutia). Členské štáty nemôžu stanoviť iné prípady použitia rokovacieho konania, než aké sú ustanovené v smernici, alebo k prípadom výslovne uvedeným v smernici pridať nové podmienky, ktoré spôsobia, že používanie tohto konania bude jednoduchšie; hrozilo by totiž, že smernica stratí svoj *effet utile*. 52. V tejto súvislosti rada dodáva, že Slovenská republika ako členský štát Európskej únie je povinná rešpektovať svoje záväzky vyplývajúce jej z členstva, napr. aj povinnosť eurokonformného výkladu (nepriamy účinok smernice). Členské štáty a ich orgány, a teda aj úrad a rada ako orgán úradu, sú povinné interpretovať vnútroštátne právo tak, aby sa dosiahol účel normy únieového práva, t. j. „vo svetle textu a cieľa“ smernice. Nejde teda o svojvoľný výklad úradu. Podľa rady je preto nevyhnutné trvať na reštriktívnom výklade dôvodov na použitie priameho rokovacieho konania, pričom tento nesúťažný postup by mal byť využívaný len vo veľmi výnimočných prípadoch.“

180. Zároveň zákon o verejnom obstarávaní v tejto súvislosti vzhľadom na skutočnosť, že priame rokovacie konanie je nesúťažným postupom, v dôsledku ktorého je znemožnená hospodárska súťaž, ustanovuje taxatívne povinnosť verejného obstarávateľa (a teda i kontrolovaného) **v plnej miere znášať dôkazné bremeno existencie podmienok uplatnenia postupu priameho rokovacieho konania podľa § 81 tohto zákona, tzn. nespochybniteľným spôsobom preukázať a náležite zdokumentovať opodstatnenosť použitia tohto postupu zadávania zákazky**.⁵⁵ Uvedenú problematiku upravuje aj metodika úradu (konkrétne Metodika zadávania zákaziek – 4. verzia⁵⁶), ktorá v súvislosti s dôkazným bremenom verejného obstarávateľa uvádza, že cit.: „Špeciálne okolnosti, vymedzené v zákone, na ktoré sa verejný obstarávateľ uplatnením priameho rokovacieho konania odvolá, **musia aj reálne nastať, existovať v čase zadávania zákazky, resp. výberu postupu verejného obstarávania. Nemôže ísť teda o okolnosti, ktoré ešte len pro futuro nastanú.**“, pričom zároveň tieto, cit.: „Dôvody použitia postupu priameho rokovacieho konania **musia byť objektívne, nemôžu byť ovplyvnené akýmkoľvek subjektívnymi faktormi zo strany verejného obstarávateľa, taktiež je nevyhnutné ich riadne a dostatočne odôvodniť v dokumentácii z verejného obstarávania a podporiť dôkazmi, ktoré preukážu, že špeciálne okolnosti vymedzené v zákone nastali úplne a v plnom rozsahu už v čase zadávania zákazky.**“

181. V úradom posudzovanom prípade kontrolovaný aplikoval ustanovenie § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, v zmysle ktorého, cit.: „zákazka na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác alebo na poskytnutie služby sa zadáva z dôvodu mimoriadnej udalosti“⁵⁷

⁵⁵ AZUD, J. – PLAVÁKOVÁ, L. – BARTOŠ, P. Zákon o verejnom obstarávaní. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2019, s. 995 -996.

⁵⁶ <https://www.uvo.gov.sk/metodikavzdelavanie/vseobecne-metodicke-materialy-6f9.html>

⁵⁷ Pozn. úradu: V zmysle rozhodnutia rady úradu č. 9928-9000/2021 zo dňa 29. 10. 2021 (body 94 a nasl.) mimoriadnu udalosť podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní možno vykladať nasledovne, cit.: „Rada poukazuje na skutočnosť, že pri posudzovaní, či ide o mimoriadnu udalosť možno vychádzať napríklad zo zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny v znení neskorších predpisov

nespôsobenej verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať, a vzhľadom na vzniknutú časovú tieseň nemožno uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž ani rokovacie konanie so zverejnením“. Predmetný predpoklad priameho rokovacieho konania v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, aj s ohľadom na eurokonformnosť jeho výkladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v znení neskorších súvisiacich právnych predpisov (ďalej len „smernica 2014/24/EÚ“)⁵⁸ a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, možno použiť pri zadávaní zákazky v prípade splnenia troch (3) kumulatívnych podmienok, a to:

1. existencie nepredvídateľnej udalosti,
2. časovej tiesne, kedy nie je možné dodržať časové limity stanovené pri iných súťažných postupoch verejného obstarávania,
3. kauzálnej väzby medzi nepredvídateľnou udalosťou a časovou tiesňou, ktorá z nej vyplýva.⁵⁹

182. Subsidiárnym predpokladom pre naplnenie vyššie uvedených podmienok je zároveň skutočnosť, že vzniknutá mimoriadna udalosť **nebola spôsobená verejným obstarávateľom** (t. j. jej objektívna povaha), a ani predvídateľná z jeho strany⁶⁰, a zároveň si táto vyžaduje bezpodmienečné a okamžité prijatie mimoriadneho rozhodnutia a následných opatrení z dôvodu zachovania ochrany života, zdravia a bezpečnosti ľudí, prípadne z dôvodu zamedzenia vzniku ďalších škôd zapríčinených vznikom, resp. existenciou takejto mimoriadnej udalosti a v zmysle uvedeného a v súvislosti so zabezpečením nevyhnutných úkonov, resp. opatrení existuje časová tieseň, pre ktorú nemožno postupovať súťažným postupom zadávania zákaziek, a to ani pri použití skrátených lehôt.
183. V zmysle čl. 32 ods. 2 písm. c) smernice 2014/24/EÚ sa rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia pri verejných zákazkách na uskutočnenie stavebných prác, **verejných zákazkách na dodanie tovaru** a verejných zákazkách na poskytnutie služieb **môže použiť pokiaľ je to nevyhnutne potrebné, ak z dôvodov mimoriadnej naliehavosti v dôsledku udalostí, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať, nie je možné dodržať lehoty verejnej súťaže alebo užšej súťaže, alebo rokovacieho konania.** Za

alebo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, pričom tento predpis definuje mimoriadnu udalosť. Napriek tomu, že textácia § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní priamo neodkazuje na vyššie uvedené zákony, uvedené je súčasťou dôvodovej správy k § 81 a 82 zákona o verejnom obstarávaní, cit.: (...). Vzhľadom na to, že dôvodovú správu vypracúva predkladateľ zákona, tzn. jeho autor, je dôvodová správa častokrát považovaná za pomôcku pri teleologickom výklade právnych noriem. V tomto prípade možno uviesť, že síce samotný právny text neodkazuje na zákon o civilnej ochrane obyvateľstva, zákonodarca prostredníctvom dôvodovej správy dáva aplikujúcim orgánom návod na to, ako tieto pojmy vykladať. Rada na základe uvedeného považuje výklad mimoriadnej udalosti, ktorý úrad aplikoval v rozhodnutí, za správny.“

⁵⁸ Pozn. úradu: Podľa § 32 ods. 2 písm. c) smernice 2014/24/EÚ sa rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia pri verejných zákazkách na uskutočnenie stavebných prác, verejných zákazkách na dodanie tovaru a verejných zákazkách na poskytnutie služieb môže použiť pokiaľ je to nevyhnutne potrebné, ak z dôvodov mimoriadnej naliehavosti v dôsledku udalostí, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať, nie je možné dodržať lehoty verejnej súťaže alebo užšej súťaže alebo rokovacieho konania. Za okolnosti použité na odôvodnenie mimoriadne naliehavých prípadov nenesie v žiadnom prípade zodpovednosť verejný obstarávateľ.

⁵⁹ Pozri napr. rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra 2009, Komisia/Nemecko, EU:C:2009:632, bod 69; rozsudok Súdneho dvora z 2. júna 2005, Komisia/Grécko, C-394/02, EU:C:2005:336, bod 40

⁶⁰ Pozri metodické usmernenie č. 8893-5000/2016 z 23. mája 2016

okolnosti použité na odôvodnenie mimoriadne nalievavých prípadov **nenesie v žiadnom prípade zodpovednosť verejný obstarávateľ**. V súvislosti so znením normatívneho textu predmetného článku smernice 2014/24/EÚ úrad aj s ohľadom na eurokonformný výklad ustanovenia § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní s európskou legislatívou a judikatúrou považuje za potrebné bližšie analyzovať výklad výnimky „mimoriadnej nalievavosti“, ktorou sa úrad už zaoberal v rozhodnutí úradu č. 16273-6000/2019-OD/27 zo dňa 18. 5. 2022, a to na základe „Odborného stanoviska“ zo dňa 6. 12. 2021, v ktorom sa odborník, prof. JUDr. PhDr. Ing. Michael Siman, PhD., DEA, zaoberal predmetnou otázkou, v súvislosti s ktorou uviedol, cit.: „Pri výklade pojmu nalievavosť je potrebné zohľadniť čas, ktorý uplynie od výskytu prvých skutočností svedčiacich o mimoriadnej udalosti po uzatvorenie zmluvy. V prípade, že medzi týmito skutočnosťami a začatím priameho rokovacieho konania uplynie čas, ktorý by inak umožnil dodržať lehoty verejnej súťaže, užšej súťaže alebo rokovacieho konania so zverejnením, je taká mimoriadna udalosť pripísateľná, či už sčasti alebo úplne, verejnému obstarávateľovi (pozri bližšie rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra 2009, Komisia/Nemecko, C-275/08, EU:C:2009:632, body 46 a 72⁶¹). To znamená, že k použitiu priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej nalievavosti by malo dôjsť bez zbytočného odkladu po výskute prvých skutočností svedčiacich o vzniku mimoriadnej udalosti. S postupným plynutím času od vzniku mimoriadnej udalosti sa totiž nepriamo úmerne znižuje spôsobilosť preukázania príčinnej súvislosti medzi vznikom mimoriadnej udalosti a mimoriadnou nalievavosťou obstarania dotknutých tovarov, služieb alebo prác. (...)“

184. V kontexte európskej legislatívy v súvislosti s priamym rokovacím konaním úrad považuje za potrebné poukázať aj na bod 50 recitálu smernice 2014/24/EÚ, v ktorom sa uvádza, cit.: „Vzhľadom na škodlivý vplyv na hospodársku súťaž by sa rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania malo využívať len vo veľmi výnimočných prípadoch. Táto výnimka by sa mala obmedziť na prípady, keď uverejnenie nie je možné z dôvodov mimoriadnej nalievavosti v dôsledku udalostí, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať a za ktoré ani nenesie zodpovednosť, alebo keď je od začiatku jasné, že toto uverejnenie by nepodnietilo väčšiu hospodársku súťaž alebo neprinieslo lepšie výsledky obstarávania, v neposlednom rade preto, že z objektívneho hľadiska existuje len jeden hospodársky subjekt, ktorý môže túto zákazku realizovať. To je prípad umeleckých diel, keď osoba umelca štandardne určuje jedinečný charakter a hodnotu samotného umeleckého predmetu. Výlučnosť môže vyplývať aj z iných dôvodov, ale využitie rokovacieho konania bez zverejnenia, keď situáciu výlučnosti nevytvoril samotný verejný obstarávateľ so zreteľom na budúci postup obstarávania, môžu odôvodniť len situácie objektívnej výlučnosti. (...)“ Zároveň v tejto súvislosti úrad považuje za účelom „dokreslenia“ výnimočnosti priameho rokovacieho konania vo vzťahu k iným súťažným

⁶¹ Pozn. úradu: V zmysle § 31 ods. 1 písm. c) predošlej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby, cit.: „Verejní obstarávatelia môžu zadávať verejné zákazky rokovacím konaním bez uverejnenia oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania pri verejných zákazkách na práce, verejných zákazkách na dodávku tovaru a verejných zákazkách na služby pokiaľ je to nevyhnutné, ak z dôvodov časovej tiesne spôsobenej udalosťami, ktoré príslušní verejní obstarávatelia nemohli predvídať, nie je možné dodržať lehotu pre otvorené užšie alebo rokovacie konanie s uverejnením oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania, ktorá je uvedená v článku 30. Okolnosti použité na odôvodnenie časovej tiesne nesmie byť v žiadnom prípade možné pripísať na vrub verejnému obstarávateľovi.“

postupom za vhodné poukázať aj na bod 80 recitálu tejto smernice (poukázal naň aj navrhovateľ (viď bod 19 tohto rozhodnutia), kde sa uvádza, cit.: „(...) Okrem toho by verejní obstarávatelia mali mať možnosť ďalej **skrátiiť lehoty na predloženie žiadostí o účasť a ponúk v prípadoch, keď naliehavá situácia spôsobí, že bežné lehoty sú neuplatniteľné, pričom ale neznemožní bežný postup so zverejnením.** Iba vo výnimočných situáciách, keď z dôvodu mimoriadnej naliehavosti v dôsledku udalostí, ktoré dotknutý verejný obstarávateľ nemohol predvídať a za ktoré tento verejný obstarávateľ nenesie zodpovednosť, **nie je možné vykonať bežný postup, a to ani so skrátenými lehotami, by verejní obstarávatelia, pokiaľ je to úplne nevyhnutné, mali mať možnosť zadávať zákazky na základe rokovacieho konania bez predchádzajúceho zverejnenia.** Tak tomu môže byť v prípade, keď si prírodné katastrofy vyžadujú bezodkladné opatrenia.“.⁶²

185. Úrad v súvislosti s použitím priameho rokovacieho konania v nadväznosti na svoju rozhodovaciu prax⁶³ taktiež uvádza, že uzavrieť zmluvu postupom priameho rokovacieho konania možno len na **dodanie tovarov/služieb v nevyhnutnom rozsahu, pričom toto zhojenie vzniknutej mimoriadnej udalosti, resp. ňou vyvolaných následkov, má trvať iba do doby, kým verejný obstarávateľ nebude schopný obstarat' potrebné tovary alebo služby súťažnými postupmi (teda ako výsledok hospodárskej súťaže).**
186. V kontexte uvedeného v predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia úrad vzhľadom na existujúci európsky právny priestor, kde je bežnou praxou podporne poukázať aj na rozhodnutia súdnych autorít členských štátov Európskej únie, podporne poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Brne č. 62 Af 68/2017-209 z 11. 4. 2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho správneho súdu č. 2 As 126/2019-78 z 31. 8. 2020, body 20 až 22, kde sa o. i. taktiež uvádza, cit.: „(...) Právě z existující krajní naléhavosti při nemožnosti dodržet lhůty pro realizaci „otevřenějších“ zadávacích řízení (kombinace podmínek 1/ a 4/) plyne požadavek na věcnou i časovou limitaci plnění podle smlouvy, jež vzešla z jednacího řízení bez uveřejnění. **Zadavatel je v rámci jednacího řízení bez uveřejnění oprávněn poptávat pouze plnění v nezbytném rozsahu a po nezbytně nutnou dobu potřebnou pro poptání (dalšího) obdobného plnění prostřednictvím některého z „otevřenějších“ druhů zadávacího řízení;** to je třeba vždy dovozovat u dlouhodobého plnění opakující se povahy, např. u zajištění hromadné dopravy či právě, jako v tomto případě, u poskytování služeb k zajištění fungování veřejného osvětlení (...). **Pokud by zadavatel v rámci jednacího řízení bez uveřejnění poptával plnění, které by bezprostředně nesouviselo s odvrácením či nápravou krajně naléhavé okolnosti nebo by jeho poskytování trvalo delší dobu, než která je nezbytně nutná pro zadání veřejné zakázky v některém z „otevřenějších“ zadávacích řízení, pak by podmínky podle § 63 odst. 5 ZZVZ nemohly být naplněny. Zadavatelům nemůže svědčit jakékoli beneficium z kritické situace, v níž se ocitli, v tom smyslu, že by prostřednictvím**

⁶² Pozri tiež bod 46 odôvodnenia smernice 2014/24/EÚ, v ktorom sa uvádza, cit.: „Verejní obstarávatelia by mali mať možnosť skrátiť niektoré lehoty uplatniteľné na verejnú súťaž a užšiu súťaž, ako aj na rokovacie konanie, ak by sa predmetné lehoty nedali dodržať v dôsledku naliehavej situácie, ktorú by mali verejní obstarávatelia náležite odôvodniť. Malo by sa spresniť, že nemusí ísť o mimoriadnu naliehavosť spôsobenú udalosťami, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať a za ktoré nemôže.“

⁶³ Pozri napr. rozhodnutie rady úradu č. 9928-9000/2021 zo dňa 29. 10. 2021, body 130 až 133, v ktorých uvedené závery možno na základe analógie aplikovať aj na predmetné konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok, a to s ohľadom na skutočnosť, že sa jedná všeobecne platné závery viažuce sa na účel inštitútu priameho rokovacieho konania, ako výnimočného postupu, kedy sa zmluva s vybraným hospodárskym subjektom uzatvára bez riadnej hospodárskej súťaže.

jednacího řízení bez uveřejnění získali možnost dlouhodobějšího plnění nad rámec nezbytný pro překlenutí kritické situace; takový postup by nebyl nejen v souladu s účelem tohoto ustanovení, nýbrž ani se zásadami zadávání veřejných zakázek podle § 6 ZZVZ a samotným cílem ZZVZ spočívajícím, mimo jiné, v zajištění a podpoře účinné hospodářské soutěže.“

K posúdeniu podmienok priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní

187. Úrad opätovne v súvislosti s predmetným bodom právneho posúdenia poukazuje na to, že pre použitie priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní v súlade s jeho eurokonformným výkladom, **musia byť splnené tri (3) podmienky, a to súčasne (kumulatívne):**
- a) **existencia mimoriadnej udalosti nespôsobnej verejným obstarávateľom, ktorú nemohol predvídať,**
 - b) **časová tieseň,** kedy nie je možné dodržať časové limity stanovené pri iných súťažných postupoch verejného obstarávania,
 - c) **kauzálna väzba** medzi nepredvídateľnou udalosťou a časovou tiesňou, ktorá z nej vyplýva.
188. Úrad na tomto mieste zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že všetky tri vyššie uvedené podmienky musia byť splnené súčasne, tak na seba aj vzájomne nadväzujú, tzn. že pozitívne posúdenie prvej podmienky podmieňuje posudzovanie druhej a pozitívne posúdenie druhej podmienky zasa podmieňuje posudzovanie tretej. Inak povedané, ak nie je splnená prvá podmienka, tak nemá opodstatnenie skúmať splnenie druhej alebo tretej podmienky, nakoľko tieto z nej príčinne vyplývajú.
189. Vychádzajúc z vyššie uvedeného vymedzenia použitia priameho rokovacieho konania v európskej, a vnútroštátnej legislatíve, z jednotlivých kumulatívnych podmienok judikovaných Súdny dvorom Európskej únie, ako aj z toho, že pre uplatnenie dôvodov priameho rokovacieho konania ako jediného nesúťažného postupu sa vyžaduje zo strany kontrolovaného riadne a dostatočné zdôvodnenie podložené dôkazmi preukazujúcimi existenciu špeciálnych okolností vymedzených v zákone o verejnom obstarávaní už v čase zadávania zákazky, úrad za účelom posúdenia splnenia jednotlivých obligatórnych podmienok pristúpil k náležitému preskúmaniu dokumentácie týkajúcej sa tohto verejného obstarávania, na základe čoho v kontexte tzv. prístupu „case by case“ a zohľadnenia reštriktívneho výkladu jednotlivých podmienok pre použitie priameho rokovacieho konania dospel k nasledujúcim záverom:
190. Kontrolovaný za mimoriadnu udalosť⁶⁴, ktorú nemohol predvídať, a ktorá mu spôsobila stav časovej tiesne, označil v Odôvodnení PRK mimoriadnu situáciu vyhlásenú v zmysle § 8

⁶⁴ Pozn. úradu: V zmysle rozhodovacej praxe úradu **mimoriadnou udalosťou je situácia, ktorá nastala náhle, neočakávane, vplyvom takej udalosti, ktorou je najmä havária, živelná pohroma, resp. iná obdobná situácia.** Pri takto vzniknutej mimoriadnej udalosti sa bezpodmienečne vyžaduje okamžite prijať mimoriadne opatrenia a následne uplatniť nevyhnuté opatrenia z dôvodu zachovania ochrany zdravia, života a bezpečnosti ľudí, prípadne z dôvodu zamedzenia vzniku ďalších škôd zapríčinených vznikom, resp. existenciou mimoriadnej udalosti. **Uvedené je však možné aplikovať len za predpokladu, že danú situáciu nespôsobil verejný obstarávateľ svojím konaním, resp. nekonaním, a taktiež že predmetnú situáciu nebolo možné ani len**

zákona č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov od 26. februára 2022 od 12.00 h pre územie Slovenskej republiky, pričom predmetnú skutočnosť špecifikoval nasledovne, cit.: „**Odôvodnenie** : Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda SR“) č. 142 zo dňa 26.02.2022 k návrhu na vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (ďalej len „uznesenie vlády“) vláda SR schválila návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. **Vláda SR v zmysle bodu B.1 uznesenia vyhlásila mimoriadnu situáciu od 26. februára 2022 od 12.00 h pre územie Slovenskej republiky.**

V zmysle bodu C.1 uznesenia vlády, vláda SR uložila členom vlády a teda aj Ministrom vnútra Slovenskej republiky prijímať opatrenia civilnej ochrany obyvateľstva a vykonávať opatrenia na riešenie krízovej situácie vo svojej pôsobnosti zamerané na zamedzenie ohrozenia života, zdravia, majetku, zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti podľa bodu B.1 tohto uznesenia a minimalizovanie škôd.

Úrad pre verejné obstarávanie zaslal Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky usmernenie k možnosti použitia priameho rokovania konania v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine zo dňa 25.2.2022, v ktorom sa uvádza:

„V súvislosti s aktuálnou situáciou týkajúcou sa vojenského konfliktu na Ukrajine dávame do pozornosti **predchádzajúce usmernenia a materiály úradu, ako aj Európskej komisie, ktoré súviseli tak so situáciou spôsobenou pandémiou COVID-19, ako aj s tzv. migračnou krízou a týkali sa aj možností použitia priameho rokovacieho konania. Rovnako, aj prípad tohto vojenského konfliktu možno považovať za mimoriadne okolnosti, resp. mimoriadnu udalosť, ktorá vytvára primárny predpoklad na použitie postupu podľa § 81 písm. c), 98 ods. 1 písm. c), § 115 ods. 1 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní. Pri opatreniach prijatých a zrealizovaných v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti so vzniknutou situáciou, zameraných na odstránenie jej negatívnych dôsledkov (ako napr. humanitárna kríza) možno vo všeobecnosti konštatovať aj naplnenie ďalších predpokladov na použitie predmetného druhu priameho rokovacieho konania (t. j. časovej tiesne a nepredvídateľnosti zo strany príslušných verejných obstarávateľov).**“

(...)

II. Časové hľadisko priameho rokovacieho konania

Na základe uznesenia vlády SR č. 142 zo dňa 26.02.2022 vláda SR schválila návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov z dôvodu hromadného prílevu cudzincov na územie Slovenskej republiky. Mimoriadna situácia bola vyhlásená od 26. februára 2022 od 12.00 h pre územie Slovenskej republiky a stále trvá.

predpokladať. (bližšie pozri rozhodnutie úradu č. 16273-6000/2019-OD/27 zo dňa 18. 5. 2022 (bod 103), potvrdené rozhodnutím Rady úradu č. 8129-9000/2022 zo dňa 25. 7. 2022)

Na základe uvedeného treba konštatovať, že priame rokovacie konanie na predmet zákazky je jednoznačne uskutočňované na účely zabezpečenia ochrany života a zdravia v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie.⁶⁵

191. Úrad považuje za potrebné v tejto súvislosti poukázať aj na skutočnosť, že kontrolovaný sa následne snažil vyššie uvedenú informáciu, v ktorej označil vyhlásenie mimoriadnej situácie vládou Slovenskej republiky odo dňa 26. 2. 2022, za mimoriadnu udalosť podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, korigovať, a to v rámci odpovede na žiadosť o nápravu navrhovateľa, kde uviedol, že cit.: **„Žiadateľ spája vyhlásenie mimoriadnej situácie dňa 26.02.2022 so vznikom mimoriadnej situácie v zmysle zákona, avšak toto tvrdenie treba korigovať. Verejný obstarávateľ v odôvodnení použitia PRK jasne uviedol reštriktívne opatrenia, ktoré boli postupne prijaté po začiatku konfliktu na Ukrajine a ktoré jednotlivé a vo vzájomných súvislostiach majú dopad na prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171. Dôvodom vzniku potreby zabezpečenia vrtuľníkov teda nebolo vyhlásenie mimoriadnej situácie ale reštriktívne opatrenia a ich dopad, na základe čoho Vláda SR uznesením č. 269 z 12.04.2022 schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov LÚ MV SR.**“ K uvedenej argumentácii kontrolovaného v odpovedi na žiadosť o nápravu sa následne vyjadril aj navrhovateľ v rámci námietok, ktorý vyššie uvedené tvrdenie kontrolovaného považuje za nepochopiteľné, keďže podľa neho, cit.: **„(...) netreba však zabúdať, že Uznesenie vlády č. 269 bolo vydané v reakcii na vyhlásenie mimoriadnej udalosti ku dňu 26. 02. 2022, ktorá stále trvá a v ktorej kontexte je potrebné predmetné Uznesenie vlády vnímať. Napokon, na existenciu mimoriadnej udalosti datovanú k 26. 02. 2022 sa Verejný obstarávateľ odvolával priamo v odôvodnení použitia PRK pri zadávaní Zákazky.**“
192. Úrad aj s ohľadom na metodické usmernenie č. 5624-5000/2022 zo dňa 11. 3. 2022 nepopiera a nevyvracia pravdivosť generalizujúceho záveru proklamovaného predmetným metodickým usmernením, že **konflikt na Ukrajine ako taký je možné považovať za mimoriadnu udalosť, ktorú nespôsobil verejný obstarávateľ, a ani ju nemohol predvídať. Posudzovanie mimoriadnej udalosti, resp. mimoriadnej situácie v kontexte zákonnosti priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní nemožno posudzovať bez prihliadania na to, čo má byť predmetom zmluvy na základe priameho rokovacieho konania, aký je dôvod tohto nákupu, a aké ďalšie skutočnosti dotvárajú záver o tom, že ide o mimoriadnu udalosť.** Jednoducho povedané, predmetom tohto priameho rokovacieho konania je nákup vrtuľníka. *Inter alia* dôvodom je údajná nedostupnosť náhradných dielov do vrtuľníkov Mi-171, ktorými v súčasnosti disponuje kontrolovaný, a to z dôvodu spomínaných sankčných opatrení. Mimoriadna udalosť ako ústredný pojem a podmienka priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, je v tomto revíznom konaní špecifická v tom, že pozostáva z určitej reťaze udalostí. Dňa 24. 2. 2022 Ruská federácia začala inváziu na Ukrajinu, na čo Slovenská republika reagovala tak, že bolo prijaté uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 142 z 26. 2. 2022, na základe ktorého bola vyhlásená mimoriadna situácia od 26. 2. 2022 od 12:00 hod. podľa § 8 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších

⁶⁵ Pozn. úradu: Pozri taktiež metodické usmernenie č. 5624-5000/2022 zo dňa 11. 3. 2022, v ktorom kontrolovaný o. i. žiadal o metodické usmernenie aj v súvislosti so skutočnosťou, či je vojnový konflikt na Ukrajine dôvodom na aplikáciu § 81 ods. 1 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, v súvislosti s čím úrad skonštatoval, že cit.: **„vojenský konflikt na Ukrajine je možné považovať za mimoriadnu okolnosť/mimoriadnu udalosť, ktorú nespôsobil verejný obstarávateľ a ani ju nemohol predvídať“**

predpisov. Z predkladacej správy (rezortné číslo KM-OPVA-2022/001905) totiž vyplýva, že účelom vyššie spomínaného uznesenia, resp. vyhlásenia mimoriadnej situácie je „(...) *utvoriť podmienky na prijatie nevyhnutných opatrení na zamedzenie a zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky.*“ Účelom vyhlásenia mimoriadnej situácie dňa 26. 2. 2022 bolo riešiť urgentne následky v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov. Ak by sme si spojili vyhlásenie mimoriadnej situácie (izolovane od ďalších skutočností, ktoré nasledovali, t. j. najmä zavedenie sankcií dňa 15. 3. 2022) s nákupom vrtuľníkov z dôvodov pertraktovaných v Odôvodnení PRK (majúc na mysli najmä údajnú nedostupnosť náhradných dielov), absentoval by kauzálny nexus, pretože hromadný prílev cudzincov na územie Slovenskej republiky ako taký logicky ešte nespôsobuje údajnú nedostupnosť náhradných dielov, čo je ťažiskový dôvod uplatňovania priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní. Podľa názoru úradu osobitosťou mimoriadnej udalosti podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní v kontexte toho, čo kontrolovaný obstaráva a z akého dôvodu (údajná nedostupnosť náhradných dielov do vrtuľníkov Mi-171), je to, že táto mimoriadna udalosť nie je determinovaná vyhlásením mimoriadnej situácie dňa 26. 2. 2022 (hoci je jej dôsledkom), ale prijatím reštriktívnych opatrení Európskou úniou na základe Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine, pričom na sankčnom zozname sa ocitla aj obchodná spoločnosť ROSTEC (RUSSIAN TECHNOLOGIES STATE CORPORATION). Opačný záver by *ad absurdum* znamenal, že už samotné vyhlásenie mimoriadnej situácie dňa 26. 2. 2022 spôsobuje údajný nedostatok náhradných dielov do vrtuľníkov Mi-171. Metodické usmernenie úradu č. 5624-5000/2022 zo dňa 11. 3. 2022 z dôvodu neexistencie nových sankčných opatrení (tie boli prijaté až 15. 3. 2022) logicky konštatovalo, cit.: „Dňa 25. 2. 2022 bolo Ministerstvu vnútra SR zaslané metodické usmernenie pod číslom 5122-5000/2022, v ktorom úrad okrem iného skonštatoval nasledovné: 1. vojenský konflikt na Ukrajine je možné považovať za mimoriadnu okolnosť/mimoriadnu udalosť, ktorú nespôsobil verejný obstarávateľ a ani ju nemohol predvídať (...)“, z čoho zároveň logicky vyplýva, že predmetné metodické usmernenie úradu ani nemohlo reagovať na to, že k mimoriadnej situácii vyhlásenej dňa 26. 2. 2022 sa pridružila ešte sankčné mechanizmy prijaté dňa 15. 3. 2022, a že na základe týchto sankcií bude vyvodzovať kontrolovaný údajnú nedostupnosť náhradných dielov do vrtuľníkov Mi-171 a pod tento dôvod zastreší priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ v námietke uvádza, že kontrolovaný viaže mimoriadnu udalosť výlučne na vyhlásenie mimoriadnej situácie dňa 26. 2. 2022. Úrad je toho názoru, že navrhovateľ vytrháva tvrdenia kontrolovaného z kontextu a kontrolovaný v Odôvodnení PRK uvádza obe relevantné skutočnosti, pričom kontrolovaný vo vyjadrení k námietke navrhovateľa potvrdil správne ponímanie okamihu vzniku mimoriadnej udalosti tak ako popísal úrad vyššie v tomto bode rozhodnutia. So zreteľom na vyššie uvedené sa úrad stotožňuje s konštatovaním kontrolovaného, cit.: „V odôvodnení použitia PRK boli jasne uvedené reštriktívne opatrenia, ktoré boli postupne prijaté po začiatku a v dôsledku konfliktu na Ukrajine a ktoré jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach majú dopad na prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171. Ak prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171 bola ovplyvnená až prijatím reštriktívnych opatrení a nie samotným vznikom konfliktu na Ukrajine, tak nemožno viazať čas vzniku časovej tiesne na dátum 26.02.2022 (vyhlásenie mimoriadnej situácie). Dôvodom vzniku potreby zabezpečenia vrtuľníkov teda nebolo vyhlásenie mimoriadnej situácie ale reštriktívne opatrenia a ich dopad, na základe čoho Vláda SR

uznesením č. 269 z 12.04.2022 schválila bezodkladnú obnovu vrtuľníkov LÚ MV SR. “, z čoho je teda podľa názoru úradu zrejmé, že kontrolovaný neviaže mimoriadnu udalosť separátne len na vyhlásenie mimoriadnej situácia dňa 26. 2. 2022.

193. Druhou kumulatívnou podmienkou, ktorá musí byť naplnená je „časová tieseň, kedy nie je možné dodržať časové limity stanovené pri iných súťažných postupoch verejného obstarávania“, tzn. že zo strany verejného obstarávateľa musia byť v dôsledku objektívnej mimoriadnej udalosti bezpodmienečne a okamžite prijaté mimoriadneho rozhodnutia a opatrenia z dôvodu zachovania ochrany života, zdravia a bezpečnosti ľudí, prípadne z dôvodu zamedzenia vzniku ďalších škôd ňou zapríčinených, **pričom v súvislosti so zabezpečením týchto nevyhnutných úkonov, resp. opatrení existuje časová tieseň, pre ktorú nemožno postupovať súťažným postupom zadávania zákaziek, a to ani pri použití skrátených lehôt** (pozri tiež bod 183 tohto rozhodnutia k výkladu pojmu „mimoriadna naliehavosť“ v zmysle smernice 2014/24/EÚ).
194. Za účelom posúdenia tejto podmienky, a tým aj opodstatnenosti použitia priameho rokovacieho konania, úrad poukazuje na podstatné skutkové okolnosti, ktoré sú podľa jeho názoru dôležité pre komplexné posúdenie danej skutočnosti, a to zo dňa:
- 26. 2. 2022 – uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 142 zo dňa 26. 2. 2022 o vyhlásení mimoriadnej situácie z dôvodu hromadného prílevu utečencov na územie Slovenskej republiky z dôvodu vojenského konfliktu na Ukrajine;
 - 15. 3. 2022 – prijatie reštriktívnych opatrení Európskou úniou na základe nariadenia Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine;
 - 12. 4. 2022 – uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022, na základe ktorého vláda schválila návrh na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky;
 - 14. 4. 2022 – oslovenie obchodnej spoločnosti Castle Air Limited, ohľadom možnosti dodania 2 ks vrtuľníkov pre potreby Leteckého útvaru Ministerstva vnútra, ktorá odpoveď na jeho žiadosť doručila dňa 22. 4. 2022;
 - 28. 4. 2022 – Zápis z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E;
 - 10. 5. 2022 – Zápis z vykonania prehľadu trhových možností vo veci možného zakúpenia náhrady vrtuľníkov Mi-171E, ktorého záverom o. i. je, že Letecký útvar Ministerstva vnútra SR okrem iného navrhne odbor verejného obstarávania Ministerstva vnútra SR obstaráť prostredníctvom priameho rokovacieho konania vrtuľník Augusta 139 od obchodnej spoločnosti Castle Air Limited;
 - 24. 5. 2022 – Rozkaz riaditeľa odboru verejného obstarávania Sekcie ekonomicky Ministerstva vnútra SR (viď bod 139 tohto rozhodnutia);
 - 26. 5. 2022 – zaslanie „Výzvy na priame rokovacie konanie“ obchodnej spoločnosti Castle Air Limited;
 - 30. 5. 2022 – Priame rokovacie konanie – 1. kolo rokovania, ktorého formálnym výstupom je „Zápisnica z priameho rokovacieho konania č. 1“ (viď body 141 a 142 tohto rozhodnutia);

- 23. 6. 2022 – Priame rokovacie konanie – 2. kolo rokovania o 13:00 hod., ktorého formálnym výstupom je „Zápisnica z priameho rokovacieho konanie č. 2“ (viď bod 147 tohto rozhodnutia) ;
- 23. 6. 2022 – Vyhodnotenie priameho rokovacieho konania o 14:00 hod., ktorého formálnym výstupom je „Zápisnica z vyhodnotenia priameho rokovacieho konania“ (viď bod 148 tohto rozhodnutia);
- 29. 6. 2022 – zverejnenie „Oznámenia o dobrovoľnej transparentnosti ex-ante“ v Úradnom vestníku Európskej únie pod značkou 2022/S 123-349788, a následne aj vo Vestníku verejného obstarávania č. 148/2022 dňa 30. 6. 2022 pod značkou 30763-DET, vrátane zverejnenia Odôvodnenia PRK na profile zákazky na webovom sídle úradu;
- 11. 7. 2022 – navrhovateľ doručil kontrolovanému žiadosť o nápravu v zmysle § 164 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní;
- 18. 7. 2022 – kontrolovaný zamietol v súlade s § 165 ods. 3 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní navrhovateľovu žiadosť o nápravu;
- 20. 7. 2022 – uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 481 z 20. júla 2022, na základe ktorého vláda okrem iného súhlasila s uzatvorením „Zmluvy o predaji a kúpe lietadla AW139, výrobné číslo 31836“;
- 28. 7. 2022 – navrhovateľ podal námietku v súlade s § 170 ods. 3 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní;
- 11. 8. 2022 - zápis obchodnej spoločnosti Castle Air Limited do registra partnerov verejného sektora.⁶⁶

195. Úrad zároveň v súvislosti s posúdením časovej tiesne kontrolovaného pri nákupe 2 ks vrtuľníkov pre jeho Letecký útvar považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že kontrolovaný mal vedomosť o tom, že jeden z vrtuľníkov Mi-171, ktorými disponuje, je od r. 2020 uzemnený z dôvodu poruchy (Dlhodobý plán rozvoja LÚ MV SR), pričom ako on sám uvádza v Odôvodnení PRK, cit.: **„Súčasný počet vrtuľníkov (2x Mi-171 a 1x Bell 429) je minimálny stav nevyhnutný na zabezpečenie schopnosti plnenia potrebných úloh na území Slovenskej republiky. Preto je potrebné disponovať vrtuľníkmi, ktoré sú funkčné a operatívne použiteľné, pri ktorých je minimálne riziko, že sa stanú neschopnými prevádzky v čase potreby ich nasadenia a pri ktorých dokáže verejný obstarávateľ zabezpečiť v prípade potreby ich opravu, servis a celkovú prevádzkyschopnosť.“** Zároveň úrad v tejto súvislosti poukazuje aj na argumentáciu kontrolovaného uvedenú v „Návrhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“, ktorý bol súčasťou materiálov pre uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022, kde kontrolovaný explicitne uviedol, že cit.: **„V dôsledku sankcií zavedených v roku 2014 (rozhodnutie rady 2014/515/SZBP, nariadenie rady 833/2014) trvala generálna oprava vrtuľníka Mi-171 viac ako 3 roky, kedy vrtuľník nebol použiteľný. Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dlhodobo bojuje s problémami pri dodávke a oprave náhradných dielov na tomto type, kedy v dôsledku sankcií prakticky neexistuje možnosť obchodovať priamo s výrobcami a dodávateľmi jednotlivých komponentov, pričom u dodávateľoch a certifikovaných údržbových centrách neexistuje garancia udržania nevyhnutnej certifikácie na údržbové práce zo strany výrobcu, a to z Ruskej federácie.“**, pričom v rámci predmetného materiálu poukazuje aj na použiteľnosť jednotlivých vrtuľníkov Leteckého útvaru

⁶⁶ <https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/37502>

Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vzhľadom na výkon servisných prác, z ktorej je zrejmé, že nedostupnosť vrtuľníkov Mi-171 sa pohybuje na hranici 50 % u oboch, cit.: „(…)

		Dostupnosť	Nedostupnosť
Mi-171	OM-BYH	45,10%	54,90%
Mi-171	OM-BYU	54,19%	45,81%
Bell 429	OM-BYD	96,55%	3,45%

Použitelnosť vrtuľníkov LÚ MV SR vzhľadom na výkon servisných prác

(…).“

196. Na základe vyššie popísaných zistených skutkových okolností a po aplikácii predmetnej podmienky priameho rokovacieho konania v súlade s jej eurokonformným výkladom, pri zohľadnení predmetu (vrtuľníky) a dôvodu tohto verejného obstarávania, úrad uvádza, že na prvý pohľad by sa mohlo javiť, že kontrolovanému vznikla faktická časová tieseň súvisiaca s prijatím reštriktívnych opatrení zo strany Európskej únie z 15. 3. 2022 (viď bod 192 tohto rozhodnutia) a v ich kontexte prijatého uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022 na bezodkladný nákup vrtuľníkov. **K záveru o vzniku časovej tiesne by úrad mohol pristúpiť za predpokladu, že by nemal za preukázané skrz odborné stanovisko Odborníka č. 3, že kontrolovaný mal a má k dispozícii alternatívne možnosti riešenia v otázke dostupnosti náhradných dielov a v otázke zabezpečenia dokumentov/informácií pre zachovanie letovej spôsobilosti aj prostredníctvom iných inštitúcií aj napriek prijatým sankčným opatreniam. K tejto skutočnosti sa pridružuje ďalšia zásadná úradom zistená skutočnosť, a to, že do stavu „domnelej“ časovej tiesne (domnelá z dôvodu, že kontrolovaný mal a má k dispozícii alternatívne možnosti riešenia) sa dostal vlastným omisívnym správaním, ktoré spočívalo v jeho pasivite a nezaujme o obnovenie letky ešte pred vojenským konfliktom na Ukrajine a s ním súvisiacimi udalosťami. Z citovaného Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR vyplýva, že kontrolovaný mal vedomosť o tom, že jeden z vrtuľníkov z Mi-171 je dlhodobo (približne 2 roky) neschopný prevádzky z dôvodu poruchy, ktorú sa mu nedokázalo v priebehu tohto obdobia opraviť, ale rovnako aj problémom s dostupnosťou náhradných dielov už od r. 2014 (viď predchádzajúce body tohto rozhodnutia). Úrad opätovne poukazuje na skutočnosť, že vedomosť kontrolovaného o problémoch s dodávkami náhradných dielov a opravami vyplýva aj z „Návrhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“, ktorý bol súčasťou materiálov pre uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 269 zo dňa 12. 4. 2022, kde kontrolovaný explicitne uviedol, že cit.: „V dôsledku sankcií zavedených v roku 2014 (rozhodnutie rady 2014/515/SZBP, nariadenie rady 833/2014) trvala generálna oprava vrtuľníka Mi-171 viac ako 3 roky, kedy vrtuľník nebol použiteľný. Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dlhodobo bojuje s problémami pri dodávke a oprave náhradných dielov na tomto type, kedy v dôsledku sankcií prakticky neexistuje možnosť obchodovať priamo s výrobcami a dodávateľmi jednotlivých komponentov, pričom u dodávateľoch a certifikovaných údržbových centrách neexistuje garancia udržiavania nevyhnutnej certifikácie na údržbové práce zo strany výrobcu, a to z Ruskej federácie.“**
197. Inak povedané, kontrolovaný **nepredchádzal situácii, kedy by bola ohrozená jeho schopnosť uskutočňovať činnosti pri ochrane života a zdravia občanov Slovenskej**

republiky a základných záujmov Slovenskej republiky, v dôsledku čoho podľa názoru úradu nemožno deklarovať vznik faktickej časovej tiesne nepričítateľnej aspoň z časti kontrolovanému. V kontexte uvedeného úrad zároveň považuje za potrebné poukázať aj na „Rámcovú dohodu č. p.: č. OVO2-2017/000204 – 0002489/2017“ zo dňa 21. 6. 2017⁶⁷ s navrhovateľom, ktorej predmetom v zmysle čl. II „Predmet dohody“, bodu 2.1 je, cit.: *„Predmetom tejto Dohody sú podmienky dodávky max. ôsmich (8) kusov nových, nepoužitých dvojmotorových viacúčelových vrtuľníkov, technickej dokumentácie, náradia, pozemného vybavenia a diagnostických zariadení doplnkového vybavenia, zaškolenia personálu Kupujúceho, prídavných zariadení, vrátane rozšírenej záruky (...)“*, a ktorej dôvodom nečerpania (jej platnosť uplynula dňa **21. 6. 2021** v zmysle čl. VIII, bodu 8.1) podľa informácií uvedených kontrolovaným vo Vyjadrení bolo prehodnotenie jeho potrieb, schopnosti prevádzky vlastnenej techniky (aj vrtuľníkov), pričom prípadné obmeny prispôboval o. i. aj svojim finančným možnostiam. Uvedené teda podľa úradu len dotvára jednotlivé súvislosti a zároveň aj potvrdzuje (a to aj napriek skutočnosti, že kontrolovaný nečerpá z tejto rámcovej dohody) skutočnosť, že **kontrolovaný ešte počas jej platnosti vedel o potrebe obnovy jeho letky novými vrtuľníkmi** (viď body 195 až 196 tohto rozhodnutia).

198. S ohľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcich dvoch bodoch tohto rozhodnutia by sa úrad už teoreticky nemusel zaoberať právnym posúdením ďalšej podmienky predmetného priameho rokovacieho konania spočívajúcej v príčinnej súvislosti medzi mimoriadnou udalosťou a časovou tiesňou, aj napriek tomu úrad pristúpi k právnemu posúdeniu jednotlivých skutočností, ktorými kontrolovaný argumentuje svoju časovú tieseň.
199. Za účelom právneho posúdenia nastolenej otázky, t. j. príčinnej súvislosti, úrad touto cestou poukazuje aj na ďalšie skutočnosti, dokumenty a argumentáciu kontrolovaného v procese obstarávania nových vrtuľníkov pre Letecký útvar Ministerstva vnútra, ktoré sú podľa názoru podstatné pre posúdenie splnenia podmienok pre použitie priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní.
200. V prvom rade úrad vzhľadom na uvedené v predchádzajúcom bode poukazuje na „Dlhodobý plán rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2031“, ktorý kontrolovaný dňa 11. 4. 2022 predložil do medzirezortného pripomienkového konania (viď body 119 až 120 tohto rozhodnutia)⁶⁸, a na ktorý kontrolovaný dokonca poukazuje aj v Odôvodnení PRK, keď uvádza, cit.: *„Prevádzka jedného z vrtuľníkov Mi-171 bola pred vyhlásením mimoriadnej situácie plánovaná v zmysle dokumentu; Návrh dlhodobého plánu rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2030,, do roku 2027.“* V predmetnom dokumente kontrolovaný o. i. výslovne uviedol, cit.: *„Prevádzka vrtuľníkov Mi-171 bude postupne ukončovaná v závislosti*

⁶⁷ Pozri viac <https://www.crz.gov.sk/3003921/>

⁶⁸ Pozn. úradu: Kontrolovaný v rámci svojho Vyjadrenia zo dňa 4. 8. 2022 uvádza, že dokument bol schválený vedením kontrolovaného dňa 21. 12. 2021 a predložený do medzirezortného pripomienkového konania dňa 11. 4. 2022. Vo vzťahu k uvedenému tvrdeniu kontrolovaného ohľadom dátumu vypracovania predmetného dokumentu úrad uvádza, že z verejne dostupných zdrojov, ako ani z dokumentácie predloženej kontrolovaným, nie je navrhovateľovo tvrdenie vo Vyjadrení overiteľné, a preto bude vychádzať z údajov, ktorými z verejne dostupných zdrojov disponuje, tzn. že „Dlhodobý plán rozvoja Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2031“ bol predložený do MPK dňa 11. 4. 2022.

od ich náletu najneskôr v rokoch 2023 – 2027 (s možnosťou predĺženia o jeden až 2 roky), pretože ďalšia modernizácia nie je z technického a ani ekonomického hľadiska efektívna.“, v kontexte čoho aj plánuje nákup leteckej techniky nasledovne, a to cit.: „(...) **paralelne s ukončením Mi-171 nákupom 1 ks stredne ťažkého vrtuľníka (na účel tohto dokumentu ďalej označované ako typ HELI-Y) približne v roku 2024; 1 ks vrtuľníka v roku 2027, pri ukončení životnosti druhého Mi-171.** O konkrétnom type sa rozhodne pred zadáním nákupu v rokoch 2025/2026 na základe trendu vývoja a požiadaviek užívateľov.“ Na základe týchto informácií aj kontrolovaný následne v bode 5.3. „Časový rámec“ Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR uvádza, cit.:

„Plán obmeny a rozmiestnenia leteckej techniky LÚ MV SR s výhľadom do roku 2031

Základňa	A/C TYPE	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
BTS	Mi-171										
BTS	B429										
BTS	HELI-X	verejné obstarávanie a zadanie nákupu vrtuľníka									
BTS	HELI-Y	verejné obstarávanie		zadanie nákupu vrtuľníka							
TAT	Mi-171										
TAT	HELI-X	verejné obstarávanie a zadanie nákupu vrtuľníka									
TAT	HELI-Y	verejné obstarávanie									

(..)

Do konca roku 2024

- Príchod 2 ks vrtuľníkov do flotily LÚ MV SR, typ HELI-X, príchod 1 ks vrtuľníka do flotily LÚ MV SR, typ HELI-Y.
- Uzemnenie Mi-171 s využitím na náhradné diely pre druhý Mi-171, ktorý zostane v prevádzke.

(...)

Do konca roku 2028

- Príchod druhého kusu vrtuľníka do flotily LÚ MV SR, typ HELI-X/HELI-Y.
- Predaj 2 ks Mi-171
- Bell 429 bude presunutý na dislokovanú základňu a zostane prednostne pre potreby Horskej záchrannej služby.

201. V Dlhodobom pláne rozvoja LÚ MV SR zároveň kontrolovaný okrem vyššie uvedených skutočností spracoval v tabuľke aj údaje týkajúce sa celkového náletu jednotlivých vrtuľníkov, ktorými disponuje, cit.: „(...)

TYP	REG	2017	2018	2019	2020	2021***
Bell 429	OM-BYD	282:50	249:36	286:17	277:45	291:40
Mi-171	OM-BYH	GO*	GO*	28	301:58	347:20

Mi-171 OM-BYU 393:45 175:00 277:30 AOG** AOG**

* GO = Generálna oprava

**** AOG = Uzmenenie lietadla z dôvodu poruchy**

***** Predpokladané hodnoty vypočítané na základe priemerného náletu v mesiacoch 01-09/2021**

(...).

202. Na základe uvedeného v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia **má teda úrad za preukázané, že kontrolovaný aj napriek jeho neskoršej argumentácii týkajúcej sa nákupu vrtuľníkovej techniky pre Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (Odôvodnenie PRK, materiály na rokovanie vlády⁶⁹), jednoznačne plánoval prevádzku vrtuľníka Mi-171 ukončovať až postupne v rokoch 2023 až 2027**, a to aj napriek tomu, čo vyplýva z tabuľky uvedenej vyššie, podľa ktorej jeden z vrtuľníkov Mi-171, OM-BYU je už od r. 2020 uzemnený z dôvodu poruchy. V tejto súvislosti si je potrebné uvedomiť najmä časové súvislosti. Kontrolovaný sa na jednej strane odvoláva v Odôvodnení PRK na prijaté sankčné opatrenia dňa 15. 3. 2022, na základe ktorých kontrolovaný odôvodňuje údajnú nedostupnosť náhradných dielov do vrtuľníkov Mi-171, na strane druhej dňa 11. 4. 2022 kontrolovaný predložil do MPK vyššie citovaný Dlhodobý plán rozvoja LÚ MV SR, ktorý poukazuje na opačné zámery kontrolovaného. V čase predloženia kontrolovaný už mal vedomosť o existencii sankčných opatrení zo dňa 15. 3. 2022, preto úradu nie je zrejmé, prečo kontrolovaný predložil do MPK Dlhodobý plán rozvoja LÚ MV SR, v ktorom deklaroval napríklad využitie uzemneného vrtuľníka na náhradné diely pre druhý vrtuľník Mi-171, ktorý zostane v prevádzke do roku 2024, a vzápätí už v Odôvodnení PRK sa kontrolovaný odvoláva na sankčné opatrenia zo dňa 15. 3. 2022 a odporujúc vlastnému Dlhodobému plánu rozvoja LÚ MV SR. Na uvedenú rozporuplnosť Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR poukazujú aj pripomienkujúce subjekty. Spomenúť možno napríklad pripomienku Ministerstva financií SR, cit.: „Podľa materiálu MV SR „Návrh na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“, ktorý bol schválený vládou SR, je dlhodobá prevádzkovateľnosť Mi-171 riziková a plánuje sa ich nahradenie. Napriek tomu koncepcia počíta aj s dislokovanou základňou vrtuľníka Mi-171. Požadujem potvrdiť, či je požiadavka naďalej aktuálna. V závislosti od výsledku žiadam prehodnotiť potrebný rozsah výdavkov a doplniť overiteľný rozpočet s uvedením prepočtov, ako bola odhadnutá výška nákladov, aj s doplnením použitých zdrojov.“ Rovnako sa nad dikciou citovaných bodov Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR pozastavil aj Dopravný úrad v rámci MPK, cit.: „Nákup leteckej techniky vrtuľníkov predpokladá ukončovanie prevádzky a uzemnenie vrtuľníkov Mi-171 v horizonte až niekoľkých rokov, čo s poukazom na vojenský konflikt na Ukrajine a v spojení so sankciami Európskej únie voči Ruskej federácii, považuje Dopravný úrad za problematický vzhľadom na potrebný výkon údržby a aj následnú bezpečnú

⁶⁹ Pozn. úradu: V „Predkladacej správe“, ktorá bola súčasťou materiálu predloženého na rokovanie vlády Slovenskej republiky o „Návruhu na bezodkladnú obnovu vrtuľníkov Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“, kontrolovaný už dôvodil úplne inak, cit.: „V súčasnosti Letecký útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky disponuje dvomi vrtuľníkmi MI-171, z toho jeden je dlhodobo neschopný prevádzky a jedným vrtuľníkom Bell-429. Takýto stav je v súčasnosti neúnosný, hrozí prerušenie prevádzky a strata spôsobilosti Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky plniť pre vnútornú bezpečnosť štátu kritické úlohy.

prevádzku vrtuľníkov Mi-171, ktorých náhradné diely sú práve závislé na dodávkach z Ruskej federácie. “

203. V súvislosti s danou problematikou úrad zároveň považuje za potrebné poukázať aj na Odôvodnenie PRK týkajúce sa argumentácie kontrolovaného v súvislosti s vojenským konfliktom na Ukrajine aj reštriktívnymi opatreniami prijatými Európskou sankciou na základe nariadenia Rady (EÚ) 2022/428 z 15. marca 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine⁷⁰ (viď bod 150 tohto rozhodnutia) a ich dopadom na ďalšiu prevádzkyschopnosť vrtuľníkov Mi-171 Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a to najmä vo vzťahu k dvom skutočnostiam týkajúcim sa:
- zachovania letovej spôsobilosti týchto vrtuľníkov a ich údržby
 - dostupnosti náhradných dielov
204. Z dôvodu kvalifikovaného posúdenia týchto skutočností uvedených kontrolovaným v Odôvodnení PRK úrad pristúpil v súlade s § 173 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní k prerušeniu konania za účelom získania odborného stanoviska. V tejto súvislosti okrem iných odborníkov úrad oslovil aj Odborníka č. 3, ktorý mu k predmetným skutočnostiam doručil dňa 21. 9. 2022 odborné stanovisko (viď bod 158 tohto rozhodnutia), z ktorého úrad bude vychádzať pri právnom posúdení predmetných skutočností.
205. V tejto súvislosti zároveň úrad poukazuje aj na skutočnosť, že kontrolovaný s Odborníkom č. 3, t. j. LOM Praha, s. p., uzavrel dňa 17. 6. 2022 „Rámcovú dohodu na zabezpečenie údržby komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E“ (ďalej len „rámcová dohoda“)⁷¹, s predmetom dohody v zmysle čl. 1 „Predmet dohody“, bodom 1.1 tejto dohody definovaným ako, cit.: *„Predmetom tejto Dohody je záväzok Poskytovateľa zabezpečiť pre Objednávateľa údržbu komponentov a lietadlových celkov vrtuľníkov typu Mi-171E s motormi TV3-117VM registračnej značky OM-BYU s výrobným číslom 59489617770 a registračnej značky OM-BYH s výrobným číslom 59489617286 (ďalej len „služby“), a to v súlade s Opisom predmetu zákazky, ktorý tvorí prílohu č. 1 tejto Dohody a za podmienok stanovených touto Dohodou v mieste plnenia a záväzok Objednávateľa zaplatiť Poskytovateľovi za riadne a včas poskytnutú službu dohodnutú cenu podľa čl. 2 tejto Dohody a v súlade s podmienkami tejto Dohody.“* Zároveň v zmysle bodu 1.2 predmetného článku rámcovej dohody zmluvné strany definovali aj z čoho pozostáva nimi dohodnuté poskytovanie služieb, a to v nasledovnom znení, cit.:
- „1.2.1. poskytovania údržby komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E podľa požiadaviek Objednávateľa - v zmysle prílohy č. 1 tejto Dohody,*

⁷⁰ Pozn. úradu: V tejto súvislosti kontrolovaný argumentuje najmä skutočnosťou, že cit.: *„JSC Russian Helicopters (Vertolety Rossii) je výrobcom vrtuľníkov Mi-171 prevádzkovaných MV SR. V zozname ruských štátom vlastnených spoločností podľa článku 5aa je aj ROSTEC (Russian technologies state corporation), ktorý je materskou spoločnosťou spoločnosti JSC Russian Helicopters.“*

⁷¹ Pozn. úradu: V súvislosti s predmetnou rámcovou dohodou kontrolovaný vyhlásil v Úradnom vestníku Európskej únie pod zn. 2022/S 043-111855 zo dňa 02. 03. 2022 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 61/2022 z dňa 03.03.2021 pod číslom 15483-MSS verejnú súťaž na predmet zákazky „Údržba komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E“

1.2.2. poskytovania neplánovanej údržby komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E, ako odstraňovanie porúch, poškodení, vykonanie príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti podľa požiadaviek Objednávateľa v zmysle prílohy č. 1 tejto Dohody,

1.2.3. dodanie komponentov, materiálu a vybavenia potrebných pre údržbu a s tým spojené služby, kontrola stavu, posúdenie stavu, predĺženie kalendárnej a technickej životnosti komponentov a lietadlových celkov vrtuľníka Mi-171E a to podľa požiadaviek LÚ MV SR.⁷²

K zachovaniu letovej spôsobilosti vrtuľníkov Mi-171 a ich údržbe

206. V súvislosti so zachovaním letovej spôsobilosti, a to konkrétne ku skutočnosti, či kontrolovaný musí mať prístup k údajom držiteľa typového certifikátu (výrobcu vrtuľníka, t. j. spoločnosti JSC Russian Helicopters) pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti a údajom pre údržbu sa Odborník č. 3 v odpovedi na otázku č. 2 vyjadril, že cit.: „Konstatování je pravdivé, **nicméně** platí uvedené k bodu č. 1, protože přístup k instrukcím pro zachování letové způsobilosti **může být poskytován přes jiné instituce, organizace, např. Letecké výzkumné ústavy, letecké autority, nebo jiné organizace, oprávněné tyto informace poskytovat.**“, pričom otázka č. 1, na ktorú poukázal, obsahovala odpoveď na otázku či **všetky úkony súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti a údržbou vrtuľníku musia byť v plnej miere rešpektované pokyny vydávané výrobcom vrtuľníku**, k čomu sa vyjadril nasledovne, cit.: „Konstatování je pravdivé, **nicméně** v souladu s ICAO Doc 9760 (Airworthiness Manual), nařízením evropského parlamentu a rady (EU) 2018/1139 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví, nebo pak nařízením (EU) 1321/2014 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu do těchto činností zapojených, včetně všech změn a doplňků podle bodu 145.A.45, že závazné jsou i instrukce cituji: „pro zachování letové způsobilosti **vydané držiteli typového osvědčení, držiteli doplňkového typového osvědčení, jakoukoli jinou organizací, od které se požaduje uveřejňovat takové údaje podle přílohy I (část 21) nařízení (EU) č. 748/2012, a v případě letadel nebo letadlových celků ze třetích zemí údaje o letové způsobilosti nařízené leteckou autoritou**“⁷³ odpovědnou za dozor nad letadlem nebo letadlovým celkem“

207. Odborník č. 3 zároveň v tejto súvislosti potvrdil aj konštatovanie kontrolovaného, že cit.: „(...) obsahem údržbového manuálu je soubor dat a instrukcí pro zachování letové způsobilosti, které musí provozovatel vykonávat, aby zajistil bezpečný provoz. Údržbový manuál byl dodán s vrtulníkem a je povinností provozovatele tento manuál udržovat aktuální dle instrukcí vydávaných výrobcem.“⁷⁴ Zároveň však v tejto súvislosti Odborník č. 3 vyvrátil tvrdenie kontrolovaného v Odôvodnení PRK, kde uviedol, že **ak by Ruská federácia zakázala s okamžitou platnosťou poskytovanie údajov pre riadne zachovanie letovej spôsobilosti a údržbu vrtuľníkov Mi-171, tak by sa tieto vrtuľníky stali okamžite neschopnými letu**, keď v odpovedi na otázku č. 5 uviedol, cit.: „Konstatování je nepravdivé, protože zachování letové způsobilosti je řízeno a zachovááno provozovateli, a příslušnými leteckými autoritami zemí, které vydávají osvědčení o letové způsobilosti na období tzv. životního cyklu vrtulníku.“, pričom aj skonštatoval, že s ohľadom na skutočnosť, že ruské

⁷² Pozri <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6596392/>

⁷³ Pozn. úradu: Pod „leteckou autoritou“ sa rozumie letecká autorita členského štátu Európskej únie, kde je lietadlo alebo lietadlový celok registrovaný

⁷⁴ Pozn. úradu: Otázka č. 3 „Odborného stanovisko“ zo dňa 21. 9. 2022

vrtníky typu Mi sú naďalej prevádzkované nielen v Slovenskej republike, ale aj inými prevádzkovateľmi v členských štátoch Európskej únie, nemá vedomosť o tom, že cit.: „(...) byly přijaty sankce Ruské federace speciálně proti provozovatelům vrtulníků řady Mi mimo Ruskou federaci, nebo směřované vůči provozovatelům v EU.“

208. Na základe uvedených skutočností, t. j. vyjadrení Odborníka č. 3, k zachovaniu letovej spôsobilosti a údržbe vrtulníkov **má úrad za preukázané, že tvrdenia kontrolovaného v Odôvodnení PRK o tom, že ak by nemal prístup k údajom držiteľa typového certifikátu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti a pre údržbu, tak by sa vrtulníky Mi-171 stali okamžite neschopnými letu, nie sú kompletne, a teda v určitom zmysle zavádzajúce, pretože ako je zrejmé z odborného stanoviska Odborníka č. 3, existujú aj alternatívne spôsoby, prostredníctvom ktorých si kontrolovaný môže zabezpečiť prístup k údajom pre zachovanie letovej spôsobilosti a údajom pre údržbu,** ktoré aj Odborník č. 3 príkladmo uvádza, napr. Letecké výskumné ústavy, letecké autority alebo iné organizácie oprávnené tieto informácie poskytovať. Odborník č. 3 **zároveň potvrdil aj skutočnosť, že tvrdenia kontrolovaného o „potenciálnych“ reštriktívnych opatreniach zo strany Ruskej federácie, ktorými taktiež argumentoval použitie priameho rokovacieho konania, sú v momentálnej situácii len špekulatívne, pričom ak by aj takáto situácia potenciálne v budúcnosti nastala, tak by to nespôsobilo okamžité uzemnenie týchto vrtulníkov,** pretože zachovanie letovej spôsobilosti je riadené a zachovávané prevádzkovateľmi a príslušnými leteckými autoritami krajín, ktoré vydávajú osvedčenie o letovej spôsobilosti na obdobie tzv. životného cyklu vrtulníku.

K nedostupnosti náhradných dielov

209. Vo vzťahu k problematike nedostupnosti náhradných dielov pre ruské vrtulníky typu Mi-171, úrad s ohľadom na argumentáciu kontrolovaného v Odôvodnení PRK požadoval najmä zodpovedanie otázky, či **sankcie prijaté Európskou úniou a v nadväznosti na to prijaté opatrenia zo strany Ruskej federácie majú za následok nedostupnosť náhradných dielov pre tento typ vrtulníkov,** k čomu sa Odborník č. 3 v odpovedi na otázku č. 6 vyjadril, že cit.: „Sankce přijaté Evropskou unií a reciproční opatření ze strany Ruské federace stěžují přístup k náhradním dílům, nicméně zde existuje možnost pořizovat náhradní díly ze skladů dodavatelů nacházejících se v zemích, které nejsou na sankčních seznamech.“, pričom Odborník č. 3 v ďalších odpovediach súvisiacich s náhradnými dielmi, a to konkrétne v odpovedi na otázku č. 10, vyvrátil aj tvrdenie kontrolovaného o tom, že cit.: „Všetky tieto diely sú vyrábané ruským štátnym holdingom, ktorý je na sankčnom zozname, nakoľko neposkytol licenciю na ich výrobu tretím stranám mimo Ruskej federácie.“, keď uviedol, že cit.: „Dodavatelé nemají povinnost disponovat licenci pro výrobu náhradních dílů, mohou to být i distribuční společnosti, či jiné údržbové organizace.“, a zároveň poukázal aj na tzv. riešenie národnou cestou, kedy LOM Praha, s. p., cit.: „(...) převzal řadu způsobilostí a zodpovědností v rámci zabezpečení a zachování letové způsobilosti flotily více než 30 vrtulníků AČR a CLV. Nadále spolupracuje v téhle složité geopolitické situaci s řadou leteckých autorit v EU i mimo ni.“
210. Na základe uvedených vyjadrení Odborníka č. 3 **má úrad za preukázané, že aj napriek vojenskému konfliktu na Ukrajine a sankčným opatreniam, momentálne nenastal nedostatok náhradných dielov, ktorý by ohrozoval prevádzkyschopnosť vrtulníkov Mi-**

171, ktorými disponuje kontrolovaný, pretože je stále možnosť ich zabezpečiť od iných dodávateľov, ktorí nie sú na sankčných zoznamoch, pričom Odborník č. 3, LOM Praha, s. p., ako údržbová organizácia, s ktorou má kontrolovaný zároveň uzavretú rámcovú dohodu zo dňa 17. 6. 2022, sa v súvislosti s touto problematikou v článku pod názvom „LOM PRAHA má národnú cestu jako řešení“ zo dňa 15. 8. 2022⁷⁵, vyjadril nasledovne, cit.: *„V reakci na zhoršující se geopolitické prostředí a také s cílem urychlit provádění generálních oprav vrtulníků Mi pro českou armádu jsme činili a dále činíme maximum k zajištění materiálních, ale i lidských kapacit. Dlouhodobě se LOM PRAHA potýkal s komplikacemi ohledně kritické doby dodání náhradních dílů. Proto jsme se zejména v průběhu minulého roku předzásobili. Mimo Ruskou federaci je stále možnost si náhradní díly ze skladů, ale i ze zavedené certifikované výroby našich partnerů nakoupit, popřípadě nechat opravit. Co se týče přímo motorů, tak nadále pokračujeme ve spolupráci s ukrajinským výrobcem Motor Sič. Další alternativou je možnost vlastní výroby náhradních dílů podle schválené dokumentace a pod dozorem národní autority. Jedná se například o kardan, což je spojovací materiál na podvozky vrtulníků. Další možnosti, zdaleka ne však poslední, je de facto záměna náhradních dílů za díly západní provenience. A jak jsem již zdůrazňoval, vše je zevrubně dozorováno Odborem pro dohled nad vojenským letectvím. Národní cesta není jednorázová záležitost a učiněný výčet způsobů řešení není konečný, jde o systémový přístup, který podle schváleného nastavení postupně naplňujeme. Zásadní je fakt, že víme, jak na to.“*

211. Úrad zároveň v tejto súvislosti poukazuje aj na ďalšiu alternatívu, ak by na trhu nebol dostupný určitý náhradný diel, resp. komponent, a to je tzv. kanibalizácia leteckej techniky, na ktorú poukázal dokonca aj samotný kontrolovaný priamo v Dlhodobom pláne rozvoja LÚ MV SR, keď uviedol v pláne obmeny vrtulníkovej techniky pre rok 2024, cit.: *„Uzemnenie Mi-171 s využitím na náhradné diely pre druhý Mi-171, ktorý zostane v prevádzke.“*. Úrad ďalej v tejto súvislosti uvádza, že na základe jemu známych všeobecných skutočností (z Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR) je jeden z vrtulníkov Mi-171 už dlhodobo uzemnený z dôvodu poruchy, v dôsledku čoho by mohol byť práve prípadne použitý aj na takýto účel, resp. jeho komponenty, ktorým ešte neuplynul resus.
212. V predmetnom odbornom stanovisku sa Odborník č. 3 súčasne vyjadril aj k možnosti predĺženia životnosti niektorého z vrtulníkov, resp. opráv mimo rozsah definovaných opráv v manuáli pre údržbu vrtulníka, na ktorý je podľa tvrdení kontrolovaného v Odôvodnení PRK v oboch prípadoch potrebný súhlas konštrukčnej kancelárie/výrobcu vrtulníka, a to k otázke č. 7 nasledovným spôsobom, cit.: *„Nejsou k dispozici informace, že „kontrolovaný“ potřebuje vykonat prodloužení provozní doby vrtulníků Mi-171. Vrtulníkům byla dána výrobcem Provozní lhůta meziopravní (meziopravní technický resurs) 2000h/8let od poslední generální opravy v autorizovaném opravářském závodě a celková provozní doba vrtulníků byla stanovena na 35 let. Taktéž nemáme k dispozici informace, zda „kontrolovaný“ vyžaduje údržbu vrtulníku mimo rozsah standardních oprav definovaných provozním a údržbovým manuálem. Oprava mimo rozsah standardních oprav definovaných v příručce pro údržbu vrtulníku znamená opravu, která není uvedena v příručce pro údržbu, proto není v pravomoci provozovatele ji vykonávat. Takové opravy jsou v pravomocích jenom autorizovaných opravářských podniků.“*, a k otázke č. 8, cit.: *„Disponujeme informací z předchozích oprav těchto vrtulníků, že vrtulníky „kontrolovaného“ s datem výroby 2002*

⁷⁵ Pozri <https://www.lomp Praha.cz/news/lom-praha-ma-narodni-cestu-jako-reseni>

nevyžadují prodloužení provozní doby, protože jejich provozní doba (životnost) byla stanovena na 35 let. Provozní doba je daná instrukcemi pro zachování letové způsobilosti konstrukční kanceláře/výrobce letecké techniky tzv. resursními bulletinů,

213. Na základe uvedených tvrdení Odborníka č. 3 je zrejmé, že predmetné vrtuľníky Mi-171 v dispozícii kontrolovaného boli **vyrobené v r. 2002** a majú **prevádzkovú dobu, t. j. životnosť, 35 rokov, t. j. do roku 2037**, a preto ako uvádza Odborník č. 3, **nie je logicky potrebné predĺženie ich prevádzkovej doby**, pričom úrad v tejto súvislosti musí zdôrazniť skutočnosť, že kontrolovaný ich prevádzku v zmysle Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR plánuje len do r. 2027, t. j. o 10 rokov menej ako by ich bol schopný prevádzkovať. Odborník č. 3 zároveň upozornil aj na skutočnosť, že výrobcom vrtuľníkov im bol daný tzv. medziopravárenský technický resus v hodnote 2000h/8let od poslednej generálnej opravy v autorizovanej údržbovej organizácii. K uvedenému úrad poukazuje, že v zmysle Dlhodobého plánu rozvoja LÚ MV SR (viď body 119 a 120 tohto rozhodnutia) generálna oprava vrtuľníka Mi-171, reg. OM-BYH, prebiehala v rokoch 2017 až 2018, pričom tento vrtuľník od tejto generálnej opravy do konca r. 2021 nalietal podľa údajov uvedených kontrolovaným približne 677 hodín, tzn. ani polovicu z výrobcom stanoveného medziopravárenského technického resusu (v súčasnosti to je logicky už viac hodín, ale vzhľadom na priemerný nálet z predchádzajúcich rokov úrad nepredpokladá, že by prekročil v súčte 2000 h), resp. od uvedenej generálnej opravy uplynuli 4 roky, čiže taktiež približne polovica zo stanovenej lehoty.⁷⁶
214. Ako na poslednú, ale veľmi podstatnú skutočnosť vyplývajúcu z vyššie citovaného odborného stanoviska, úrad poukazuje na odpoveď na otázku č. 11 Odborníka č. 3 k uzavretej rámcovej dohode s kontrolovaným (viď bod 205 tohto rozhodnutia), v ktorej uviedol, cit.: „*Na základe rámcovej smlouvy SE-VO2-2022/002023-012 na zabezpečení údržby komponentů a letadlových celků vrtulníku Mi-171E s motory TV3-117VM je podnik LOM PRAHA s.p. podle bodu 1.2.3 oprávněn a schopen dodávat komponenty⁷⁷, materiál a vybavení potřebné pro údržbu, s tím spojené služby, jako jsou kontroly a posouzení stavu, prodloužení kalendární a technické životnosti komponentů a letadlových celků vrtulníku Mi-171E, a to vše v souladu s požadavky LÚ MV SR.*“, na základe čoho má úrad jednoznačne preukázané, že LOM Praha, s. p. si je schopný ako zmluvná strana predmetnej rámcovej dohody plniť v plnom rozsahu svoje povinnosti, ktoré mu z nej plynú. Uvedené zároveň potvrdzujú napríklad aj články uverejnené na stránke LOM Praha, s. p., a to konkrétne opäť článok pod názvom „LOM PRAHA má národní cestu jako řešení“ zo dňa 15. 8. 2022, v ktorom je uvedené, cit.: „(...) V této souvislosti ale chci vyzdvihnout naši spolupráci se Slovenskou republikou, protože tam jsme uzavřeli smlouvu na údržbu slovenských vrtulníků Ministerstva vnitra, které mimochodem pomáhají nyní českému Hasičskému záchrannému sboru v boji s požárem v Českém Švýcarsku. Slovenským kolegům jsme nedávno poskytli logistické a technické zázemí pro to, aby mohli provést na vrtulníku Mi-171E předepsané práce po 50 letových hodinách.“ alebo v článku pod názvom „Nové výzvy, se kterými si LOM umí

⁷⁶ Pozn. úradu: K druhému vrtuľníku Mi-171, reg. OM-BYU, ktorý je momentálne uzemnený nie je Dlhodobom pláne rozvoja LÚ MV SR uvedené, kedy prebiehala generálna oprava.

⁷⁷ Pozn. úradu: Komponentom sa v zmysle čl. 2 nariadenia Komisie (EÚ) č. 1321/2014 z 26. novembra 2014 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, súčastí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností rozumie akýkoľvek motor, vrtuľa, časť alebo zariadenie.

poradiť“, ktorý bol uverejnený na ich stránke dňa 20. 9. 2022⁷⁸, a v ktorom sa uvádza, cit.: „(...) Úzke kontakty máme také s leteckým útvarem ministerstvom vnútra, kedy zabezpečujeme údržbové práce na jeho dvoch strojoch Mi-171, z nichž sa jeden nedávno účastnil hašenia rozsáhlého požáru v národnom parku české Švýcarsko. **V jeho průběhu ale bylo nutné na vrtulníku vykonat výrobcem předepsané práce**, a tak jsme operativně poskytli slovenskému technickému personálu logistické zázemí v našem kbelském Závodu letadel pro jejich bezproblémové provedení.“⁷⁹

215. Úrad zároveň v súvislosti s právnym posúdením uvedeným v bodoch 172 až 214 tohto rozhodnutia poukazuje aj na princíp proporcionality zakotvený v § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Princíp proporcionality zahŕňa dva definičné elementy, a to vhodnosť a potrebnosť. Vo svojej podstate tak vyžaduje, aby akékoľvek opatrenie verejného obstarávateľa a obstarávateľa bolo vhodné na dosiahnutie sledovaných cieľov, a zároveň aby neprekračovalo hranice toho, čo je na dosiahnutie príslušného cieľa potrebné. V každom prípade teda musí byť zrejma korelácia medzi cieľom a príslušným opatrením. Je na príslušnom verejnom obstarávateľovi a obstarávateľovi, aby posúdil, akým opatrením je možné dosiahnuť cieľ, ktorý sleduje. Následne je potrebné vyhodnotiť všetky tieto opatrenia a určiť, ktoré z nich je najmenej obmedzujúce. Najmenej obmedzujúce je, samozrejme, potrebné vykladať vo vzťahu k hospodárskym subjektom v kontexte ďalších princípov verejného obstarávania, a to najmä princípu rovnakého zaobchádzania a princípu hospodárnosti a efektívnosti.⁸⁰ S ohľadom na právny výklad princípu proporcionality a na vyššie uvedené závery je zrejme, že kontrolovaný mal alternatívne možnosti ako zabezpečiť dokumentáciu, informácie, resp. iné obslužné činnosti k udržiavaniu letovej spôsobilosti vrtulníkov Mi-171 v dispozícii Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, **na základe čoho úrad konštatuje, že kontrolovaný v dôsledku ním použitého postupu priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, kedy obstarával plnenia nad nevyhnutný rámec, postupoval nielen v rozpore s princípom proporcionality v zmysle § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, ale aj so samotným cieľom zákona o verejnom obstarávaní spočívajúcim v zaistení a podpore účinnej hospodárskej súťaže**, ktorá v dôsledku priameho rokovacieho konania bola znemožnená. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti, kontrolovaný sa nezaoberal možnosťami trhu s náhradnými dielmi, ale automaticky bez akéhokoľvek prieskumu trhu a zohľadnenia svojich jestvujúcich zmluvných záväzkov s českým zmluvným partnerom, prijal mylný záver o nedostupnosti náhradných dielov z dôvodu uvalenia sankčných opatrení dňa 15. 3. 2022. Zo stanoviska Odborníka č. 3, ktorý je zároveň zmluvným partnerom kontrolovaného, preukázateľne vyplýva, že existujú alternatívne spôsoby ohľadne dodávok náhradných dielov do vrtulníkov Mi-171, ktorých obstaraním kontrolovaný mohol a môže predísť uzemneniu aj druhého vrtulníka Mi-171, resp. predĺžiť jeho prevádzkyschopnosť a paralelne obstarávať nové vrtulníky štandardnými postupmi. V tejto súvislosti úrad opätovne poukazuje na konanie č. 16273-6000/2019-OD/27 zo dňa 18. 5. 2022, resp. „Odborné stanovisko“ zo dňa 6. 12. 2021, v ktorom sa odborník, prof. JUDr. PhDr. Ing.

⁷⁸ Pozri <https://www.lomp Praha.cz/news/nove-vyzvy-se-ktery-mi-si-lom-umi-poradit>

⁷⁹ Z uvedených článkov zároveň vyplývajú aj vzájomná spolupráca LOM Praha, s. p. a Leteckých opravovní Trenčín a. s., a to napr. pri predlžovaní životnosti transportných vrtulníkov Mi-171 a opravy vybraných agregátov.

⁸⁰ AZUD, J. – PLAVÁKOVÁ, L. – BARTOŠ, P. *Zákon o verejnom obstarávaní. Komentár*. Bratislava: C. H. Beck, 2019, s. 373.

Michael Siman, PhD., DEA vyjadril, cit.: „Okrem toho, aj keď sú vyššie uvedené podmienky použitia priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej naliehavosti/udalosti splnené, možno ho použiť na obstaranie tovarov, služieb alebo prác len v rozsahu nevyhnutnom na účely mimoriadnej naliehavosti/udalosti. To znamená, že kontrolovaný mal v rámci priameho rokovacieho konania uzatvoriť zmluvy iba na nevyhnutné obdobie, počas ktorého by bez zbytočného odkladu uskutočnil štandardný postup verejného obstarávania so skrátenými lehotami.“

216. Úrad zároveň v nadväznosti na skutočnosti zistené na základe odborného stanoviska Odborníka č. 3 uvádza, že v zmysle § 185 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní je v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok vylúčená aplikácia ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), v ktorom sa uvádza, cit.: „*Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.*“, tzn. že sa v ňom neuplatňuje princíp materiálnej pravdy, v zmysle ktorej je správny orgán povinný zistiť skutočný stav prejednávanej veci, ale práve naopak **princíp formálnej pravdy, ktorého podstata spočíva v tom, že správny orgán pri rozhodovaní berie do úvahy len skutočnosti, ktoré sú schopný účastníci konania relevantne preukázať, a nie je povinný zisťovať tzv. skutočnú pravdu**. Kontrolovaný v sprístupnenej dokumentácii nedoručil úradu žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení vo vyjadrení k námietkam navrhovateľa, akoby sa kontrolovaný domnieval, že vyjadrenie ako také je dôkazom sám osebe. Ak by sa úrad bez akýchkoľvek hmatateľných dôkazov stotožnil s vyjadrením kontrolovaného k námietkam navrhovateľa (v otázke údajnej nedostupnosti náhradných dielov), úrad by tým vyjadrenie kontrolovaného povýšil absurdne na úroveň dôkazu. Ak napríklad kontrolovaný v Odôvodnení PRK a vo vyjadrení k námietke navrhovateľa zdôvodňuje priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní nedostupnosťou náhradných dielov, prečo kontrolovaný nedoručil úradu napríklad inventár náhradných dielov, ktoré má na sklade s uvedením záruky, a ktoré naopak nemá fyzicky k dispozícii? Rovnako ak kontrolovaný tvrdí napríklad, že webový server je dlhodobo mimo prevádzky (a preto nemá prístup k údajom pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti a údajom pre údržbu a prevádzku vrtuľníkov Mi-171), takéto tvrdenie treba podoprieť dôkazom.
217. Úrad však napriek uvedenému, vzhľadom na skutočnosť, že vyjadrenia kontrolovaného neboli v dostatočnej preukázané a podložené aj dôkaznými prostriedkami, postupoval v súlade s druhou vetou § 32 ods. 2 Správneho poriadku, ktorý znie, cit.: „*Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.*“ a za účelom odborného posúdenia námietok navrhovateľa v kontexte zdôvodnenia priameho rokovacieho konania kontrolovaným si zaobstaral nad rámec svojich povinností odborný posudok. Z uvedeného je zrejmé, že kontrolovaný okrem toho, že neuniesol dôkazné bremeno, tak ani si nesplnil zákonom o verejnom obstarávaní taxatívne ustanovenú povinnosť v zmysle § 81 tohto zákona, tzn. nespochybniteľným spôsobom preukázať a náležite zdokumentovať opodstatnenosť použitia priameho rokovacieho konania pri zadávaní zákazky.
218. V nadväznosti na uvedené, t. j. na dôkaznú povinnosť kontrolovaného k preukázaniu použitia priameho rokovacieho konania, úrad touto cestou opäť poukazuje na rozhodovaciu prax českých súdov, a to konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Brne zo dňa 7. 8. 2019, čj. 62

Af 93/2017-94, v ktorom je o. i uvedené, cit.: „*Při přezkumu postupu zadavatele v jednacím řízení bez uveřejnění [§ 23 odst. 4 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, § 63 odst. 3 písm. b) a c) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek] nemá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povinnost skutečnosti, resp. důvody, které zadavatele opravňovaly k zadání veřejné zakázky prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění, sám vyhledávat. Je na zadavateli, aby tyto důvody konkrétně tvrdil a aby označil konkrétní důkazy na podporu svých konkrétních tvrzení, a na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže pak je, aby se takovými tvrzeními a označenými důkazy zabýval.*“

219. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti v bodoch 172 až 218 tohto rozhodnutia, úrad konštatuje, že **kontrolovaný svojím postupom výrazným spôsobom obmedzil hospodársku súťaž z dôvodu neoprávneného použitia postupu priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, pretože nepreukázal splnenie všetkých kumulatívnych podmienok požadovaných týmto zákonom. K záveru o vzniku časovej tiesne by úrad mohol pristúpiť za predpokladu, že by nemal za preukázané skrz odborné stanovisko Odborníka č. 3, že kontrolovaný mal a má k dispozícii alternatívne možnosti riešenia v otázke dostupnosti náhradných dielov a v otázke zabezpečenia dokumentov/informácií pre zachovanie letovej spôsobilosti aj prostredníctvom iných inštitúcií aj napriek prijatým sankčným opatreniam. K tejto skutočnosti sa pridružuje ďalšia zásadná úradom zistená skutočnosť, a to, že do stavu „domnelej“ časovej tiesne (domnelá z dôvodu, že kontrolovaný mal a má k dispozícii alternatívne možnosti riešenia) sa dostal vlastným omisívnym správaním, ktoré spočívalo v jeho pasivite a nezaujme o obnovenie letky ešte pred vojenským konfliktom na Ukrajine a s ním súvisiacimi udalosťami. Zároveň úrad v tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že kontrolovaný bol v rámci priameho rokovacieho konania oprávnený obstarávať len plnenie v nevyhnutnom rozsahu, t. j.:**
- i. kontrolovaný mal k dispozícii niekoľko alternatívnych riešení spočívajúcich jednak v zabezpečení dokumentov/informácií pre zachovanie letovej spôsobilosti aj prostredníctvom iných inštitúcií, nielen prostredníctvom výrobcu vrtuľníka ako deklaruje kontrolovaný,
 - ii. kontrolovaný mal k dispozícii niekoľko alternatívnych riešení k zabezpečeniu náhradných dielov, a to konkrétne prostredníctvom:
 - 1. údržby týchto vrtuľníkov údržbovou organizáciou (kontrolovaný aj dňa 17. 6. 2022 uzavrel dohodu na údržbu s údržbovou organizáciou LOM Praha, s.p.),
 - 2. nákupom jednotlivých náhradných dielov/komponentov od subjektov, ktoré nie sú na sankčných zoznamoch, a ktorých existenciu potvrdil LOM Praha, s.p.,
 - 3. tzv. kanibalizáciou uzemneného vrtuľníka Mi-171.
220. So zreteľom na vyššie uvedené úrad konštatuje, že kontrolovaný mal na dosiahnutie ním sledovaného cieľa, t. j. zachovanie letovej spôsobilosti vrtuľníkov Mi-171 aj iné možnosti, ako len obstaranie celých vrtuľníkov, a preto úrad jeho postup v tomto konaní posúdil ako nesúladný s § 81 písm. c) v spojení s § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, a zároveň aj rozporný s princípom proporcionality podľa § 10 ods. 2 tohto zákona.

221. Podľa § 175 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní **ak úrad v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného pred uzavretím zmluvy zistí, že postupom kontrolovaného bol porušený tento zákon a porušenie malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania,**
- a) rozhodnutím nariadi vo vzťahu k zákazke alebo koncesii alebo ich časti odstrániť protiprávny stav,
 - b) rozhodnutím nariadi **zrušiť použitý postup zadávania zákazky alebo koncesie, postup zadávania časti zákazky alebo časti koncesie alebo súťaž návrhov,** alebo
 - c) rozhodnutím skonštatuje porušenie tohto zákona a uvedie výpočet ustanovení tohto zákona
- 1. ku ktorých porušeniu došlo, ak ide o preskúmanie postupu zadávania podlimitnej zákazky na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby, postupu zadávania podlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 3 000 000 eur, preskúmanie podlimitnej koncesie a zákazky s nízkou hodnotou v konaní podľa § 169 ods. 1 písm. a) až c) a nejde o použitie priameho rokovacieho konania,
 - 2. v rozsahu namietaných skutočností, ku ktorých porušeniu došlo, ak ide o preskúmanie postupu zadávania zákazky na uskutočnenie stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota je vyššia ako 800 000 eur a zároveň nižšia ako 3 000 000 eur v konaní podľa § 169 ods. 1 písm. d).
222. Úrad v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok v zmysle § 175 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní uvádza, že identifikoval **porušenie § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní v spojení s § 10 ods. 1 a 2 tohto zákona,** nakoľko kontrolovaný použil postup priameho rokovacieho konania bez toho, aby dostatočne a nespochybniteľne preukázal splnenie všetkých kumulatívnych podmienok vzťahujúcich sa k tomu zákonnému dôvodu. Úrad má za to, že **uvedené porušenie zákona o verejnom obstarávaní mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania,** nakoľko zo strany kontrolovaného nebola naplnená elementárna zákonná podmienka pre obstarávanie zákazky postupom priameho rokovacieho konania, pričom v prípade aplikácie niektorého zo súťažných postupov zadávania zákazky kontrolovaným by sa mohli takéhoto zadávania zákazky zúčastniť aj iné hospodárske subjekty, ktoré mohli predložiť výhodnejšie ponuky, pretože v prípade súťažných postupov hospodárske subjekty konajú pod vplyvom konkurenčného prostredia, čo má vplyv aj na výslednú cenu za predmet zákazky. Tento aspekt je však pri priamom rokovaní konaní absolútne vylúčený, nakoľko účastník priameho rokovacieho konania je v úplne inej pozícii ako uchádzači v otvorenej súťaži, tzn. má možnosť si vyjednať napríklad lepšie zmluvné podmienky, a to nielen cenové.
223. Keďže v predmetnom verejnom obstarávaní kontrolovaný nepreukázal splnenie zákonného predpokladu pre použitie priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, v dôsledku čoho úrad následne ani logicky nepristúpil k preskúmaniu vyhodnotenia jednotlivých vrtulníkov s ohľadom na požiadavky stanovené kontrolovaným, keďže to by bolo vzhľadom na vyššie uvedené závery bezpredmetné, a s ohľadom na skutočnosť, že v dôsledku identifikovaného porušenia zákona o verejnom obstarávaní **nie je možné nariadiť kontrolovanému odstrániť protiprávny stav,** a tým konvalidovať postup kontrolovaného, ktorý už od samotného vyhlásenia verejného obstarávania nebol súladný so zákonom o verejnom obstarávaní, tak **na základe uvedeného úrad pristúpil k rozhodnutiu**

podľa § 175 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní v zmysle výroku tohto rozhodnutia.

224. Podľa § 175 ods. 8 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní úrad je povinný v odôvodnení rozhodnutia, v ktorom konštatuje porušenie tohto zákona kontrolovaným, uviesť stručný návod pre kontrolovaného, ako v druhovo rovnakej veci v budúcnosti predísť porušeniu tohto zákona.
225. Úrad v zmysle ustanovenia § 175 ods. 8 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní uvádza, že kontrolovaný by mal *pro futuro* zvoliť postup priameho rokovacieho konania len v prípade kumulatívneho naplnenia všetkých podmienok v zmysle § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, pričom zároveň splnenie týchto podmienok musí viesť kontrolovaný preukázať. V prípade, ak sa ako výnimku zo súťažného postupu verejného obstarávania rozhodne verejný obstarávateľ použiť priame rokovacie konanie podľa § 81 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní, je jeho povinnosťou jednoznačne preukázať, že došlo k mimoriadnej udalosti, v dôsledku ktorej je potrebné zadať predmetnú zákazku, pričom platí, že okolnosti, ktoré verejný obstarávateľ považuje za túto mimoriadnu udalosť ním boli nepredvídateľné, boli tiež verejným obstarávateľom nespôsobené (musí ísť o okolnosti, za ktoré v žiadnom prípade verejný obstarávateľ nenesie zodpovednosť) a tiež to, že priamo z týchto okolností vyplynula časová tieseň, pre ktorú verejný obstarávateľ nemohol dodržať časové lehoty ustanovené zákonom o verejnom obstarávaní ustanovené pre súťažné postupy verejného obstarávania. Úrad zároveň *pro futuro* upozorňuje na to, že aj v prípade kumulatívneho preukázania podmienok na použitie priameho rokovacieho konania z dôvodu mimoriadnej udalosti, sú verejní obstarávatelia oprávnení uzatvoriť zmluvy, ktoré sú výsledkom takéhoto priameho rokovacieho konania, iba na nevyhnutné obdobie a nevyhnutnom rozsahu.
226. Na základe uvedeného bolo potrebné rozhodnúť o námietkach navrhovateľa tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.
227. Podľa § 175 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní sa rozhodnutie podľa odseku 1 zároveň doručuje všetkým úradu známym uchádzačom a účastníkom.

Kaucia

228. Podľa § 172 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní kaucia vo výške podľa odsekov 2 až 4 je príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu, ktorým boli námietky v celom rozsahu zamietnuté, alebo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania podľa § 174 ods. 1 písm. q). Kaucia sa vo výške 50 % z výšky kaucie podľa odsekov 2 až 4 stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania podľa § 174 ods. 1 písm. d). Úrad vráti navrhovateľovi kauciu alebo jej časť, ktorá sa nestala príjmom štátneho rozpočtu, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.
229. V súlade s týmto ustanovením zákona o verejnom obstarávaní a výrokom tohto rozhodnutia úrad vráti navrhovateľovi zloženú kauciu v plnej výške, a to do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok a osoba podľa § 175 ods. 11 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podať odvolanie podľa § 187i tohto zákona. Odvolanie musí byť doručené Rade úradu pre verejné obstarávanie, Ružová dolina č. 10, 821 09 Bratislava, do 10 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov a po nadobudnutí právoplatnosti. Podľa § 187i ods. 19 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodnutie, proti ktorému možno podľa § 187i ods. 1 podať odvolanie, je právoplatné márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania alebo dňom doručenia rozhodnutia rady podľa § 187i ods. 13 alebo 16 účastníkom konania a vykonateľné uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je v odseku 2 tohto ustanovenia ustanovené inak. Podľa § 187i ods. 20 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ak sa osoby podľa § 187i ods. 1 vzdajú práva podať odvolanie alebo vezmú podané odvolanie späť, toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť dňom doručenia vzdania sa alebo späťvzatia odvolania úradu.

(elektronický podpis)

zástupkyňa riaditeľ a odboru dohľadu

Rozhodnutie sa doručí:

1. **XY** – právny zástupca navrhovateľa⁸¹
2. **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova 2, 812 72 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 00151866 – kontrolovaný

Na vedomie:

podľa rozdeľovníka

⁸¹ Podľa § 173 ods. 18 zákona o verejnom obstarávaní ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosti adresované účastníkovi konania úrad doručuje iba tomuto zástupcovi.